په سوسیالستی هیواد ونوکی د مسلمانانو بدحالت

په روسکی مسلمان ریاستونه چې یو مهال خپلواک اسلامی هیوادونه ګڼل کیدل لکه ازبکستان، تاجکستان ترکمنستان، آذربایجان، آمینیا بوروان، قزاقستان او قزوبین اوله توری بحیری سره لګیدلی اوپیوسته سیمی.

په دغو اسلامی هیوادوکی د اوسیدونکیو مسلمانانو په باب اسلامی نړۍ دیره په تشویش کی ده دروس خبری منابع لکه تاس، حکومتی ورځپاڼه پراودا وما سکو رادیووایۍ چې هلته قومی او قبیلوی جنګونه دي اوکله کله یې ژبنی جنګونه بولی، خوهرڅوک پوهیږی چې دکمونستو هیوادود خبری وسیلودکارطریقه څه ډول وي دا مکان ترحده هغوی پرپرې کوچنی خبرد با ندنی نړۍ خبریدل نه غواړي که څه هم هغوی پوهیږی چې دغه خبره خوپټیدلای نه شی لکه دچرنوبل دا تومی بټی پیښه چې وه اوپه همدی ډول په سلګونو نورمثالونه په لاس راځی، دتاس خبری آژانس اوس ویلی دي چې دوه دیرش کاله پخوا په ۱۹۵۷م کال کی دیورال سیمی په یوه پوځی برخه کی اتومی پیښه شوی وه او اغیزیې په نهه (۹) کیلومتره سور اوپه (۱۰۵) کیلومتره اوږد والی کښی شوې وې، په روس کی د مسلمانانو په باب چې روسی خبری وسیلی کوم رپوټونه ورکوي هغه دمنلوړنه دي.

هسی خود کمونیزم له راتګ سره پر مسلمانانو تر ټولو زیاته سختی وه او مسلمانان دکمونستی زندان همیشتی بندیان وو، خو په افغانستان کی دروسانو له ماتی وروسته په روس کی د مسلمانو هیوادونو ظلمونه لاپسی زیات شول، روسانو په هغو ټولو ایالتونوکی چې مسلمانان پکی اکثریت لري دګډوډی اونښتو خبرونه ورکړي دي، په لکونو مسلمانان له بلغاریې نه هجرت کوی او د ترکیی خاوری ته داخلیږی چې دګردی نړۍ تلویزونونه یې پخپلو پروګرامونوکی ښیي، په اګبانیا کی چې پر مسلمانانو کوم ظلمونه کیږی هغه له هیڅا نه پټ نه دي، د مسلمانانو ماشومان بچی سنتولو ته حتی نه پریږدی، په روس کی چې پر مسلمانانو کوم حال - تاثیریږی دهغی مثال دنړۍ په تاریخ کی په لاس نه راځی د مسلمانانو کورونوته اوروا چول شو، دمړیو بې عزتی وکړای شوه اوپه سلګونو ښځی په ډله ایزه توګه بې پټه کړای شوی، او داخبر دکمونستانو پرخلاف دلوېدیږو خبری وسیلونه دی بلکه د دغو نښتو دغلی کولو لپاره د تا کل شوی "جنرال یوری استالین" خپلی خبری دي چې هغه دماسکو رادیو ته وکړی، دا پیښه د فرغانی په پښار کی شوې چې یووخت د مسلمانانو مرکزو، اسلامی تاریخ دازبکستان د دغو ښارونو لکه "فرغانه" "تاشقند سمرقند، بخارا" او نورو ډله نومونوته ویا د ښتونو ونه ک دی.

د فرغانی آبادی یولک نوی زره (۱۹۰۰۰۰) ده له دوی نه یې پنګلس زره مسلمان ترکان دهلیکاپټرو په وسیله د قوقندښار مها جروکمپونو ته یووړل شول، د فرغانی اودوړ یوازی په فرغانه کی محدود پاتی نه شو بلکه ترتاشقند، شمرقند او بخارا پورې خپرشو، په یوکمپ کی (۱۹۹۵) تنه ترکان اوسیدل، د پرود او رڅپانی له وینا سره سم په ترکونوا ولاریووکی ناست وو او پر خپله مخالفه ډله د حملی کولو لپاره ورتلل روسی پوځ د دغو خلکو د منع کولو لپاره د هلیکوپټرو په وسیله کوښښ وکړ دیو پوځی منصب دار له وینا سره سم کله چې هغوی هوایی ډزی وکړی نو ترکانو یې هم په مقابل کی ډزی وکړی، او بالاخره د روسی پوځونو له خوا نه هم پرې ډزی وشوې - زیات شمیر خلک په هلاکت ورسیدل او په سوونو زخمیان شول، د همدی خطر له امله د تاشقند عوامی حکومت له روسی حکومت نه غوښتی وو، چې هغوی ته دی پوځونه وروه لیږل شي.

د ماسکو رادیو له وینا سره سم د فرغانی په نښتوکی (۷۹) کسان وژل شوي او په سلګونو زخمیان شوی وو، دغه اودوړ په نورو سیمو کی هم په خپریدو دی، روسی حاکمانو د قزاقستان جمهوریت ته هم خپل وحشی پوځونه لیږلي او پر خلکو بې رویی بندیزونه لګولی او همدا ډول د "نوائی یوزن" په سیمه (۳) کسان وژل شوی او (۵۳) — زخمیان دی.

د روسانو په دغو ریاستونوکی له لومړیو ورځو څخه د مسلمانانو

اکثریت دی، دغه سیمی دحضرت عمرفاروق (رض) په زمانه کښی فتحه شوی وي ،هماغه مهال چې اسلامي لښکرو شام، مصر، فلسطین خراسان ، فارس ، اذربایجان اوآرمینا فتح کړی وو ،خوپه دغوسیموکی به تل سرغړاوی کیدل چې کله به آزادا وکله به ایل وو.. خوپه حقیقي دول دا موی کورنی لومړی ولیدبن عبدالملک په وخت کی داسلام تربیرغ لاندی راغلې لومړی ولیدته قدرت دحجاج بن یوسف په وسیله لوی لوی فاتحې سپهسالاران ورپه برخه کړی وو ،چې په هغوکی دقتیبه بن مسلم، موسی بن نصیر، محمدبن قاسم ،اومسلمه بن عبدالملک په خیرنامتو سپاسالاران شامل وو ،همدی خو شمرقندا وبخارا "جنگ خاتون" د حضرت معاویه په وخت کی دهغه اطاعت اوجزیه ورکول ،منلی وو، خودمنځنی آسیا سوبی دحجاج بن یوسف تراحسان لاندی دي .

مهلب بن ابي صفره دمنځنی آسیا په فتحه کولودهغه سیمی زیاتره حکمرانان دځان تابع اوپه جزیه ورکولو مجبورکړی وو، په دغوسیموکی مسلمانانوته زیات مراعات اوحقوق ورټه برخه وو ، حجاج بن یوسف چې په (۸۶)هجری کی یزیدمعزول اوپرځای یې قتیبه بن مسلم دخراسان والی مقررکړ، نوقتیبه دخراسان دباغی حاکمانوله ایل کولووروستنۍ ترکستان ته خپلی لښکری ولیږلی چې هغه مهال یې ورته ماوراءالنهر وایه ،دغه هیوادپرځوبرخوویشل شوی وۀ .

دشهزادگانواوسردارانوحکومتونه وو، چې همیشه به پخپلوکی سره جنگیدل،قتیبه دهغوی له بی اتفاقی اوبدحالت نه فایده واخیسته"چې په تاریخ کی همیشه همداسی شوي اوکیږی"قتیبه دهغوی دبی اتفاقی نه په ګټه اخستلو جیحون پردریاب ورپورپووت اود ترکستان پرلویولویوسیمویی د اسلام بیرغ ودراوه ،دقتیبه مرستیالانودکاشان اوفرغانې سیمی فتحه کړې، بیایی دترکستان له سوبی وروسته دلښکروواګی او مشری نظراوصالح ته ورکړی او پخپله خراسان ته راغی ،کله چې حجاج بن یوسف خبرشودقتیبه په دی کارنا راضه شوا وقتیبه ته یی ولیکل ، دسرلښکرنومولوورهغه څوک دی چې دجګړی پروخت ترټولو دمخه وی اودبیرته راتګ په وخت کی ترټولوورووسته وي، ددغه خط په لیدوقتیبه بیرته دخپلولښکروسره یوځای شوا وبیکندیی فتحه کړ، په دویم کال قتیبه دنورو کوچنیو کوچنیوسیمودفتحه کولولپاره بیا پرترکستان حمله وکړه ،دچین دخاقان وراره چې دقتیبه دراتګ خبروا وریدل، ددوه لکه تنه قوی پوځ سره یی دهغه دمخه نیولوکوښښ وکړ، څومیاشتی دبخارا محاصری دوام وکړ، خوبا ربی فتحه نه کړای شو ،حجاج چې دناکامی حال واوریدل دبخارا نقشه یی راوه غوښته اوله مطالعه کولووروسته یی ورته لارښوونه وکړه ،له همدغولارښوونوسره سم قتیبه بل کال بیا پربخارا یرغل وکړ، ددومره مودی له تیریدوسره، دبخارا یانودمرستی لپاره پرچینا یانوسربیره دترکانوا وسغړیانوپوځونه هم رارسیدلی وو ،له خونړی جنګ وروسته بخارا فتحه کړای شوه .

پربخارا دمسلمانانودبري له امله دشاوخواسیموحاکمانوله مسلمانانوسره صلحه وکړه اوجزیه یی ومنله اوس قتیبه دشمرقندلوري ته مخه وکړه ،ګڼه چې دشمرقندخلکو له مسلمانانوسره پرکړیووعدوسره بیره دجګړی پروخت دهغوی دډیمنانو ملاتړکړی و .

قتیبه شمرقند محاصره کړ ،له شا وخوا سیموڅخه یولښکر دشمرقندیانو مرستی ته راغی ،قتیبه هغوی ته ماتی ورکړه ،بی شمیرغنیمتونه دمسلمانانولاس ته ورغلل، تر شمرقندوروسته قتیبه پرخوزستان یرغل وکړ، خوزستانیانودیره په زورتوب مقابله وکړه خوماته یی وخوړه ،تردې وروسته قتیبه پرچین حمله وکړه ،ګڼه چې چینایانو دشمرقنددخلکو مرسته کړی وه ، قتیبه هغوی ته سزاورکول ضروری ګڼل ، دکاشغرسیمی له فتحه کولو وروسته دچین خاوری ته داخل شود چین خاقان دمسلمانانودشهرت او هیبت دویری له املهدصلحی اراده وکړه ،دارزښتناکو تحفولهورکړی وروسته مسلمانانوصلحه وکړه اوبیا یی د(مرو) په لورمخه کړه .

دفتحه شویوسیمونظم اونسق یې برابرکړپه زیاتروځایوکی یی د مسلمانانولپاره نوي کلي جوړ کړل، له لږی مودی تیریدو وروسته دمنځنی آسیا زیاتره وګړی داسلام په دایره کی راداخل شول .

اوهلته داسلامی تمدن عظیم الشان مرکزونه رامنځته شول . اوس هغه عظیم الشان اسلامی مرکزونه ددهریت په لاسونولو مینځه ورل کیږی ځینوخبری وسیلو دازبکستان ښځتی دمسلمانانو خپل منځی جګړی ګنلی دي چې داخبره سراسر غلطه ده کمونستان چې دمسلمانانوپرخلاف کومی حربی استعمالوی نوهغه له چاپټی ندی داهماغه ترکانو دي څوک چې (۱۹۴۴) میلادی کال کی ستالین له جارجیانه ایستلی وو او ۱۶۰۰۰۰ کسان ئی په فرغانه آبادشوی وو ،۱۹۶۸ کال کی په قزاقستان کی دحکومت په

ایران، ناسیونالیزم و صدور انقلاب

وحید " مژده "

قسمت دوم :

با پیروزی انقلاب اسلامی ایران برای نخستین بار مسلمانان را رویای دیرینهٔ "پان اسلامیزم" درآستانهٔ به تحقق رسیدن می‌دیدند درین موقع در ایران ناسیونالیزم بعنوان حربه‌ئی که موجب تفرقه میان مسلمین گردیده بود آماج شدیدترین حملات از طرف جناح‌های بنیادگرا قرار داشت ناسیونالیزم عربی بعنوان بازتابی از عقاید پیش آمدکه صداقت دولت مردان ایران در مبارزه علیه گرایش‌های ناسیونالیستی وشعارهای پان-اسلامیستی آنان را بزیر سوال برد. ماجرا ازین قرار بودکه در انتخابات ریاست جمهوری که برای اولین بار در ایران برگذار می شدفاش شدکه یکی از قدرتمندترین کاندیدها "جلال الدین فارسی" جها ددرصف فلسطینی ها دارد. با همهٔ این سوابق ایرانی الاصل نبودن فارسی برای حذف شدن نام وی از لیست کاندیداهای ریاست جمهوری کافی بود وطبعاً این کار بدون دستور وهدایت مستقیم آیت الله خمینی نمی توانست عملی گردد. با کنار

مقامات ایرانی برای راندن مهاجرین افغانی از ایران روز بروز شرایط را برآنان تنگ ترساختندوبرای این کار از سیاست های شبیه تبعیض نژادی استفاده نمودند، آنان با تبلیغات وسیعی افغانها را مردمی از نژادپست معرفی میکردند که معامله وحتی رابطه با آنان برای ایرانی ها مضر است.

جاهلی اعراب قبل از اسلام که استعمارگران مطرح کردن مجدد آنرجای پائی برای خویش در ممالک عربی تدارک نمودندبه اندازه ناسیونالیزم ایرانی که دردوران شاه برآن تاکید نهاده می شدموردتکوهش بود. ازقضا درهمان آغاز کار ماجرائی ایرانی الاصل نیست ،پدر (فارسی) سالها قبل از افغانستان به ایران رفته ودرآنجا ازدواج - نموده است (فارسی)درایران بدنیا آمدنویسندهٔ مشهوری نیزهست ودردوران قبل از انقلاب سالها را بجرم مخالفت با رژیم شاه درتبعیدگذشتانده وسابقهٔ گذاشته‌شدن فارسی "ابوالحسن بنی صدر" با اکثریت عظیمی بریاست جمهوری ایران برگزیده شد.

دررابطه با نهضت های آزادیبخش بخصوص نهضت های اسلامی نیزعدم تطابق شعارها با عمل را شاهد بودیم که درنهایت هدفی جز

خوښه ښځې رامینځته شوی هغه مهال ئې دمسلمانانو والی دین محمد لرې کړ اودهغه پرځای یې یو روسی عیسائی کولین مقرر کړ، چه دقزاقستان اوسیدونکی هم نه وه،همدا ډول روسان ښه پوهیږی چې مسلمانان دښځې دحکمرانۍ په خلاف دی بیا روسی حکومت له پوهې سره سره دازبکستان جمهور

رئیسه ښځه مقرر کړه،چې نومې " یادگارنصردیتو" وه اواوس ئې ۲۴ جون ۱۹۸۹ کې دمسلمانانو داکثریت جمهوریت آذربائیجان په جمهوریت کې مسلمان صدر - "سلیمان ستیلیو" لرې کړاوپر ځای یې یوه روسی ښځه "المیرا کافروا" مقرر کړه ،له دی هرڅه سره سره کله چې روسی مشر

گورباچوف جرمنی ته ولاړ هلته یې په ترکستان کې دښځو مسوول مسلمانان وګڼل ،خوافسوس خبره دادهچې دکمونیزم له منځه وړونکی دعوه - داران اوس پخپله دکمونیزم دښمنۍ پاتی کیدولپاره کارکوي چې ښکاره مثال یې دافغانستان پر شوروي دروس - امریکا گډموقف دی اویا روس ته درفسنجانی تګ.

تثبیت بالادستی ایران و اعمال نوعی قیمومیت برآن سازمانها ندارد. درنخستین گردهمائی نهضت های آزادیبخش درتهران (۱۳۵۸) نمایندگان بسیاری از سازمانها ازسراسرجهان شرکت کردنددرآغازکارروابط ایران با نهضت های آزادیبخش بخصوص نهضت های اسلامی بدورازمطالع سلطه‌طلبانه وقصداعمال نفوذ براین سازمانها وتاحدزیادی بر بنیادهای برادرانه استوار بود ولی درنتیجه درگیری وکشمکش های داخلی بین جناح های مختلف درداخل رژیم ایران که به‌گرایش های تعصب‌آلود محال ابرازوجود وتبارزقدرت دادکم‌کم‌سیاست اعمال نفوذ برسازمانهای رهائی بخش قبولیت عام یافت هرچند این سیاست درتحت پوشش بظاهر برادری واخوت اسلامی اعمال می شد ولی قبول وپذیرش رهبری آیت الله‌خمینی بعنوان رهبر مسلمانان سراسرجهان،پیروی و انقیادبی چون وچرااز سیاستهای ایران راتوسط تنظیم‌های اسلامی درکشورهای دیگرالزامی میساخت سیاست گام بگام که دررابطه با تنظیم های اسلامی درین عرصه ازسوی ایران بکارگرفته شد درابتدا ازایجادجناح بندی وتفرقه درمیان بعضی ازاین تنظیم ها آغازیافت ،درنتیجه این گونه درگیری های داخلی جناح ضعیف چاره راحصردیدخود رابدامن ایران می انداختندو عناصرسرسپرده‌تروبی اراده‌تر ازتائید بیشترمقامات ایران بر خوردارشده وازوجودآنان برعلیه سایرجناح هاکه سلطه‌ایران را نمی پذیرفتنداستفاده می شد.

بطورمثال دخالت های ایران درکارحزب (الدعوه)درعراق در جریان جنگ ایران وعراق،سبب ضعف مفرط این جریان شددرحالی که قبل ازجنگ ایران وعراق این حزب ازجملهٔ احزاب قدرتمند ازداخل عراق بشمارمی آمد.علت بی مهری ایران نسبت به "الدعوه" می خواست رابطه ایران باسازمان رابطهٔ برادر بزرگتربا کوچکترودرسطح مشوره دادن الدعوه گران تمام شد.

مقامات ایرانی درصددبرآمدند تاهمه نیروهای مخالف رژیم‌عراق رادرزیرچتر "مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق" گردآورند.مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق که با ابتکارگروهی ازروحانیون وابسته به‌حزب جمهوری اسلامی ایران درتهران تشکیل شد، عناصری رابرمسندرهبری گروههای ضدرژیم عراق نشاندکه به‌منافع‌ایران بیش ازمنافع مردم‌عراق‌علاقمند ومتعهدبودندشایداین مسئله مهمترین عامل دلسردی‌شیعیان عراق ازایران باشد.وایران با این اشتباه تاحدزیادی مشکلات جنگ رابرای رژیم عراق کاهش داد.

درلبنان نیزوضع به‌همین منوال بود، لبنان ازآنجامورد توجه دولت مردان بعد از انقلاب ایران قرارداشت که بسیاری ازآنان مدتی ازدوران تبعیدخویش رادرآنجاگذشتانده بودندبعدازپیروزی انقلاب عده‌ئی داوطلب ایرانی تحت سرپرستی (محمدمنتظری)پسر آیت الله منتظری غرض مقابله با اسرائیل عازم لبنان شدند.این داوطلبان رابیشترجوانان پر شوری تشکیل میداد که بدون وابستگی به‌تشکیلاتی چون سپاه پاسداران فقط ازروی احساسات باشهیدمحمدمنتظری همراه میشدند ولی بعداً سپاه پاسداران خود مستقیماً اقدام نموده‌وعده‌ئی رابشکل نمایشی وغرض دادن‌آموزش های نظامی وایدئولوژیک — لبنانی های هوادارایران به آنجااعزام نمود.

دخالت های ایران درلبنان به‌ایجاددودستگی وتفرقهٔ شدید میان جنبش (امل)به‌رهبری "بنیه‌بری" وحزب الله‌طرفدار ایران گردید که‌به‌درگیری های خونینی میان دوجناح‌منجرشد.

طی این برخوردها صدها تن ازهردوطرف بقتل رسیدنددرحالی که‌هردوگروه درگیربا هم شیعه مذهب اندفرق این دوتنظیم‌درین است که‌حزب الله عامل وکارگذار ایران درلبنان است ولی"امل" باسیطره‌ایران مخالف بوده‌و مستقل ترمی اندیشد.بعباره‌دیگر آنچه که‌ایران راواداشت بابهره گیری ازسیاست تفرقه‌به‌بروز انشعاب ودودستگی درسازمانهای امل درلبنان والدعوه درعراق کمک کنداین بودکه‌هیچکدام ازاین دوسازمان حاضربه پذیرش بدون قیدوشرط سلطهٔ ایران که‌تحت پوشش ولایت فقیه اعمال می شد، نبودند.

لازم‌به‌تذکراست که‌این سیاست درموردسازمانهائی که‌کشورشان تاحدی ازثبات سیاسی ونظامی برخورداراست نمیتواندنتیجهٔ دلخواه داشته‌باشدامادرکشورهائی که موردتجاوزازخارج قرار گرفته ویادرگیرجنگ داخلی‌اند گروههای تحت مضیقه‌ومشکلات از روی ناچاری حاضربه‌قبول بعضی تعهدات می شوند.برای سیاست گذاری های به‌اصطلاح (صدور انقلاب) ایران چنین مناطق پر آشوب محل مناسب بشمارمی آید.

سیاست ایران درقبال تنظیم

های برادران اهل تشیع افغانستان نیز برهمین منوال بود. بسیاری از این سازمانها خود را پیروخط آیت الله خمینی می خواندند ولی درین میان بعضی از آنان باوجود پذیرفتن آیت الله خمینی بعنوان مرجع تقلید خویش حاضر به قبول بی وچون از فرامین مقامات ایران نبودند از آنجا که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی مسئلهٔ جدائی دین از سیاست در ایران مسئله به پایان رسیده به شمار می آمد، مقلد امام بودن ولی فرامین سپاه و یا سایر ارگانهای ایرانی را بی چون و چرا نپذیرفتن، نوعی اعتقاد به جدائی دین از سیاست توسط این دسته از تنظیم‌ها تلقی شد. روی همین برداشت ایران بجای اینکه درجهت بوجود آوردن وحدت میان این نیروهای پراگنده بکوشد، با تشویق عده‌ئی از عناصر بی اراده و مزدور رفت سازمانهای دیگری را علم کردند، سازمانهای جدیدا زپیکرهٔ چند تنظیم سابقه جدا شده با عنوان نمودن مسئلهٔ واهی پیروخط امام و مخالف خط امام سرانجام درگیری هـای شدیدی را در مناطق مرکزی افغانستان موجب گردیدند که سلسله این درگیری ها چندین سال ادامه یافت برادران شیعهٔ ما که نیرو شان می توانست در شرایط بسیار حساس درجهت جنگ با روس های تجاوزگر بکار گرفته شود سال ها مصروف درگیری با همدیگر گردید.

اگر دوام این جنگ ها میتوانست به تاءمین سلطه ایران در مناطق مرکزی افغانستان کمک کند ایران حاضر بود به قیمت ریخته شدن خون هزاران شیعهٔ دیگر در افغانستان این جنگ را ادامه دهد ولی شرایط طوری بود که ایران ادامه درگیری را به نفع مطامع طویل المدهٔ خود در افغانستان ندید. از طرف دیگر گروههای شیعهٔ مخالف سلطهٔ ایران بتدریج عرصه را بر گروههای اهل تشیع در مرکز افغانستان بر قرار گردید. اعلامیه این آتش بس بتاریخ ۲۷ و ۲۸ رمضان سال ۱۴۰۵ ق از طریق رادیو و تلویزیون ایران به نشر رسید در این اعلامیه تصریح شده است که " توقف جنگ های خانمان سوز داخلی که تاکنون به آوارگی صدها هزار خانواده منتهی شده است، خواست اکثریت مردم شیعهٔ افغانستان است.

هرچند نمایندگان تام الاختیار از تمام سازمانهای شیعه افغانستان بر این اعلامیه مهر تائید نهادند ولی آتشی که ایران برافروخته بود همچنان مشتعل باقی ماند و از آن ببعد نیز

اعلامیه تاریخی آتش بس

(۶۳/۲/۲۶)

اطلاعیه شماره یک کمیته نظارت و پیگیری

تکثیر از حرکت اسلامی افغانستان

"به پیمانهٔ محدودتر" باعث بر خوردها و خونریزی ها گردیدکه تاکنون نیز در بعضی از مناطق ادامه دارد.

اگر هدف از صدور انقلاب توسعهٔ طلبی نه بلکه کمک به مبارزین مسلمان می بود ایران حاضر نمی شد چندین گروه را بصورت مقطعی حمایت نموده و در فرجام کار هریک را بجان دیگری بیاندازد و خون کسانی را برزمین بریزد که هریک صمیمانه به شعارهای عنوان شده توسط جمهوری اسلامی باور داشتند

درجنگ میان ایران و عراق بعضی از سازمانهای اهل تشیع افغانستان اقدام به اعزام داوطلب برای جنگ با عراق نمودند نخستین گروه از این داوطلبان بوسیلهٔ سازمانی بنام "نیروی اسلامی" در مراحل آغاز جنگ به جبهه اعزام شدند که از آن گروه بیست و دو تن کشته عده ئی مجروح و سه تن نیز به اسارت عراقی ها در آمدند از آن ببعد سلسله اعزام داوطلب ادامه یافت و عده زیادی از اعضای تنظیم های مختلف از برادران اهل تشیع افغانستان عازم جبهه جنگ با عراق گردیده و جان خود را در این راه از دست دادند و هرچند گاه پوسترهائی از آنان به چاپ می رسید. هرچند بسیاری از کسانیکه عازم جبهه می شدند از نظر فکر و اندیشه به این اقناع رسیده بودند که اسلام مرز ندارد و باید جان خود را در راه آنچه که مصالح اسلام می پنداشتند فدا سازند ولی در مقابل مهاجرین افغانی در ایران هر روز بیشتر از روز قبل تحت فشار و آزار قرار می گرفتند و رژیم بصورت کاملا حساب شده نوعی سیاست "آپارتاید" را برآنان اعمال می نمود.

درست است که دو ملیون مهاجر افغانی در ایران باری بردوش ایران گذاشته بود ولی مقامات ایرانی نیز اسیر شعارهائی بودند که به حمایت از مستضعفین در سراسر جهان سر داده بودند. آنها نمی توانستند عذر اینهمه مهاجر را خواسته و همه را از ایران بیرون کنند و نه اجازه میدادند سازمان ملل با کمک به مهاجرین قسمتی از این بار را بدوش بگیرد (اگر کمکی هم سازمان ملل به مهاجرین داد مستقیماً بدست مقامات ایرانی رسید و مهاجرین از آن بهره ئی نبردند).

مقامات ایرانی برای راندن مهاجرین افغانی از ایران روز بروز شرایط را برآنان تنگ تر ساختند و برای این کار از سیاست های شبیه تبعیض نژادی استفاده

در سفر به اراک، معاون سیاسی اجتماعی وزارت کشور اعلام کرد:

مردم باید از ازدواج و خرید و فروش با افاغنه مقیم ایران خودداری کنند

اراک ـ خبرنگار کیهان ـ حجت‌الاسلام مهدی و برادر آخوندی معاونین امور پارلمانی و سیاسی اجتماعی وزارت کشور بمنظور بررسی مسائل و مشکلات استان مرکزی وارد اراک شدند.

حجت‌الاسلام مهدی معاون امور پارلمانی وزارت کشور و سرپرست هیات عالی نظارت بر بازسازی نیروی انسانی این وزارتخانه پس از ورود در گفتگوئی با خبرنگاران در رابطه با عملکرد هیاتهای بدوی و تجدیدنظر این وزارتخانه اعلام کرد:

هیاتهای باز سازی نیروی انسانی وزارت کشور از جمله هیاتهای خوب و فعال بازسازی وزارتخانه ها بوده که توانسته با حکم های عادلانه و برمبنای قانون بازسازی به پرونده ها رسیدگی نماید و کمترین شکایات را در این زمینه متاد پیگیری فرمان امام از هیاتهای بازسازی این وزارتخانه داشته است.

وی سپس با اعلام این مطلب که به احتمال زیاد کار هیات های بازسازی در وزارت کشور پس از انقضای مهلت قانونی تمدید نخواهد شد گفت: چون در حال حاضر دادگاههای اداری تشکیل نشده اند این هیاتها بجای آن دادگاهها فعالیت می کنند که انشاءالله بزودی دیوان عدالت اداری جایگزین این هیاتها خواهد شد و در رابطه با رسیدگی به پرونده ها فعالیت خواهدداشت.

● معاون وزارت کشور در پایان در گفتگوئی تلفنی سفرشان را رضایت بخش و مفید توصیف کردند.

برادر آخوندی معاون سیاسی و اجتماعی وزارت کشور ابتداء در پاسخ این سئوال که لایحه تقسیمات کشوری که توسط وزارت کشور تهیه شده در چه مرحله ای است گفت: این لایحه به مجلس شورای اسلامی ارائه شده و در کمیسیونهای مختلف تحت بررسی است که انشاءالله طی چند جلسه آینده بررسی پیرامون این لایحه در مجلس به اتمام خواهد رسید و برای تصویب نهائی در جلسه علنی مطرح خواهد شد.

وی سپس در مورد طرح شناسائی افاغنه که اخیرا توسط وزارت کشور بمورد اجراء گذاشته شده گفت: طرح شناسائی افاغنه که از چندی پیش در سراسر کشور پیاده شده سرآغاز برنامه ای در مورد رسیدگی به وضع افغانیهای مقیم ایران است که انشاءالله با ادامه این برنامه مسائل و مشکلات موجود افاغنه در کشور حل خواهد شد.

معاون سیاسی اجتماعی وزارت کشور همچنین بمراوده های عده ای از مردم با افاغنه در زمینه ازدواج، خرید و فروش و مسائلی از این قبیل اشاره کرد و گفت: این مسائل هیچکدام از نظر حقوقی و قضائی بین‌المللی قابل پیگیری نیست، بنابراین مردم باید از این نوع کار ها خودداری نمایند.

نمودند آنان با تبلیغات وسیعی افغانها را مردمی از نژادپست معرفی می کردند که معامله و حتی رابطه با آنان برای ایرانی ها مضراست. مقامات ایرانی از کشیدن چنین تبلیغات ضد افغانها به صفحه روزنامه ها نیز ابائی نداشتند. در سال ۱۳۴۴ روز نامه کیهان خبری را تحت عنوان "مردم بایداز ازدواج وخرید و فروش با افاغنه مقیم ایران خود داری کنند" به نشرسپرد در قسمتی از این خبر از قول معاون سیاسی اجتماعی وزارت کشور آمده است که" معاون سیاسی اجتماعی وزارت کشور همچنین به مراوده های عده ئی از مردم با افاغنه در زمینه ازدواج خرید و فروش و مسایلی از این قبیل اشاره کرد و گفت :" این مسایل هیچکدام از نظر حقوقی وقضائی بین المللی قابل پیگیری نیست بنا براین مردم باید از این نوع کارها خود داری کنند"

چنین تبعیض آشکار که نه تنها با اسلام بلکه با هیچ کدام از قوانین و مقررات پذیرفته شده در هیچ کشوری " جزرژیم افریقای جنوبی" موافقت ندارد موجب گردیدکه در هر محکمه از محاکم ایران در هر دعوائی اگر یکی از طرفین دعوی افغان باشد محکوم شناخته شود.

در زمینه کار نیز چنین تبعیض اعمال گردید یعنی افغانها فقط بدرد کارهائی چون (عملگی) می خواندروزنامه کیهان در ۲۱ فروردین (حمل) ۱۳۶۴ واز ۱۲ زمینه شغلی مجاز برای اشتغال مهاجرین افغانی را چنین اعلام نمود.

طیرانی معاون امور اشتغال وزارت کار روا موراجتماعی روز گذشته طی مصاحبه ای مطبوعاتی ورادیو تلویزیونی ضمن اعلام این خبر در رابطه با دلایل اتخاذ چنین تصمیمی ضمن بیان چگونگی ورود برادران افغانی به ایران و اقداماتی که از سوی آرگانهای ذیربط برای ارائه خدمات به آنان انجام شده است گفت :

" آن قسمت از مسایلی که مربوط به وزارت کار می شد در این وزارت خانه تحت بررسی و مطالعه قرار گرفت و در زمینه حضور این برادران در بازار کار روزارت کار موظف شد با توجه به اولویت ها و سیاست گذاری های اشتغال زمینه های شغلی را برای آنها شناسائی کند.

وی در بیان دوازده زمینه شغلی در نظر گرفته شده گفت :" این زمینه ها عبارتند از کوره پزخانها فعالیت های مربوط به امور ساختمان شهری، تخلیه و بارگیری کار در معادن، سالامبورسازی ها مزارع وکشاورزی ها به استثنا ء آستان تهران، دامپروری ها، شیشه گری ها، کار گاههای کوچک آهک پزی و گچ پزی و چرم سازیها.

طیرانی ضمن تاکید بر این مطلب که هیچیک از مهاجرین افغانی نمی توانند را" اقدام به درخواست کارت اشتغال موقت بکنند و این کار صرفا" باید از طریق کارفرمای مربوط صورت بگیرد گفت : کارفرمایان در زمینه نیروی کار باز طرق قانونی کار ودرج در رسانه های گروهی اعلام نمایند و چنانچه پس از دو هفته داوطلب ایرانی برای اشتغال در ۱۲ زمینه شغلی یاد شده بحد کافی وجود نداشت باهماهنگی شورای امور مهاجرین افغانی و زیر نظر ادارات کار برحسب درخواست برای افغانی های شناسایی شده کارت اشتغال موقت صادر شده و از آن پس کارگر مربوطه بیرو مقررات قانون کار خواهد بود.

معاون امور اشتغال وزارت کار ادامه داد : چنانچه در استانی خارج از ۱۲ زمینه شغلی قید شده احتیاجی به نیروی کار خارجی باشد و داوطلب ایرانی برای اشتغال در آن زمینه ها موجود نباشد ویا آنکه درنواری بیش از میزان تعیین شده ۴۰ درصد باشد کمیته هایی در استانها موضوع را بررسی و در آن مورد اقدام خواهند کرد.

از سوی معاون امور اشتغال وزارت کار

چهارشنبه ۲۱ فروردین ۱۳۶۴
۱۹ رجب ۱۴۰۵
۱۰ آوریل ۱۹۸۵ شماره ۶۳۴۲۰

۱۲ زمینه شغلی مجاز برای اشتغال مهاجرین افغانی اعلام شد

سرویس سیاسی

آن قسمت از مسایلی که مربوط به وزارت کار می شد در این وزارت خانه تحت بررسی و مطالعه قرار گرفت و در زمینه حضور این برادران در بازار کار روزارت کار موظف شد با توجه به اولویت ها و سیاست گذاری های اشتغال زمینه های شغلی را برای آنها شناسائی کند.

وی در بیان دوازده زمینه شغلی در نظر گرفته شده گفت : این زمینه ها عبارتند از کوره پزخانها فعالیت های مربوط به امور ساختمان شهری، تخلیه و بارگیری کار در معادن، سالامبورسازی ها مزارع وکشاورزی ها به استثنا ء آستان تهران، دامپروری ها، شیشه گری ها، کار گاههای کوچک آهک پزی و گچ پزی و چرم سازیها.

طیرانی ضمن تاکید بر این مطلب که هیچیک از مهاجرین افغانی نمی توانند را" اقدام به درخواست کارت اشتغال موقت بکنند و این کار صرفا" باید از طریق کارفرمای مربوط صورت بگیرد گفت : کارفرمایان در زمینه نیروی کار باز طرق قانونی کار ودرج در رسانه های گروهی اعلام نمایند و چنانچه پس از دو هفته داوطلب ایرانی برای اشتغال در ۱۲ زمینه شغلی یاد شده بحد کافی وجود نداشت باهماهنگی شورای امور مهاجرین افغانی و زیر نظر ادارات کار برحسب درخواست برای افغانی های شناسایی شده کارت اشتغال موقت صادر شده و از آن پس کارگر مربوطه بیرو مقررات قانون کار خواهد بود.

معاون امور اشتغال وزارت کار ادامه داد : چنانچه در استانی خارج از ۱۲ زمینه شغلی قید شده احتیاجی به نیروی کار خارجی باشد و داوطلب ایرانی برای اشتغال در آن زمینه ها موجود نباشد ویا آنکه درنواری بیش از میزان تعیین شده ۴۰ درصد باشد کمیته هایی در استانها موضوع را بررسی و در آن مورد اقدام خواهند کرد.

های شغلی اعلام شده می‌توانند درصورت عدم تکافوی نیروی انسانی ایرانی، مهاجرین افغانی دارای کارت شناسائی را بارعایت درحدتعین شده وبا درخواست از ادارات کاربه استخدام درآورند کارفرمایان درآستانها باید نیازخودبه نیروی کاررا ازطریق ادارات کاروبدرج دررسانه‌های گروهی اعلام نمایندوچنانچه پس ازدوهفته داوطلب ایرانی برای اشتغال دردوازده زمینهٔ شغلی یادشده به‌حدکافی وجودنداشت، باهماهنگی شورای امورمهاجرین افغانی وزیرنظرادارات کاربر حسب درخواست برای افغانی های شناسائی شده کارت اشتغال موقت صادرشده وازآن پس کارگر مربوط پیرومقررات قانون کار خواهدبود.

معاون اشتغال وزارت کار ادامه داد: چنانچه درآستانی خارج از۱۲ زمینه‌شغلی قیدشدهٔ احتیاجی به‌نیروی کارخارجی باشدوداوطلب ایرانی برای اشتغال درآن زمینه‌ها موجودنباشد ویادرمواردی بیش ازمیزان تعین شده ۴۰ درصدباشدکمیته‌هائی در استان ها موضوع رابررسی و درآن موردا قدام خواهندکرد."

چنین تبعیض برافغانها در کشوری اعمال میشودکه‌خودرامدافع مستضعفین درسراسرجهان قلمداد نموده‌ورهبران آن مدعی برقراری اسلام راستین انده مهاجرین افغانی درایران نه همه حمال اندونه عمله‌وکارگر ساختمان درمیان آنان تحصیلکرده واهل فن نیزوجود داردکه‌ازبد حادثه به‌کشورهمسایه‌پناه‌برده اندا ینکه همهٔ افغانها صرفاً بخاطر ملیت شان بکارهای جسمی وشاق و یاکارهائی که‌پست به‌شمارمی‌آید " آنهم بعدازگذشتن ازهفت خوان رستم وتثبیت اینکه‌کارگرایرانی درآن بخش حاضربکارنیست " استخدام شوندنشانهٔ ازکمال بی انصافی دست اندرکاران امور درایران است.

ماجرا به‌همین جا پایان نمی یابد فاجعه‌زمانی کامل میشود که مهاجرین افغانی بعدازمدتی کارشاقه درایران وتحمل انواع مصائب تحقیروتوهین شدن وزجر کشیدن بالاخره می‌خواهندازایران خارج شونددرسر مرزماموریت انتظامی ایران حاصل مدتها کارشان رابه‌این عنوان که‌خارج کردن پول ازایران ممنوع است مصادره‌نموده‌ودست خالی ازمرزبه بیرونش می فرستند.

نتیجه‌ئی که‌ازاین سیاست ایران می توان گرفت اینست‌که هماننگونه‌که درگذشته دست های غرض درصددبودمیان ملت های مسلمان ازطریق تقویت‌احساسات منحط ملی گرایانه‌فاصله‌ایجاد نموده وآشنایان راباهم‌بیگانه سازند،امروزنیزدرایران همین گرایش ها برسیاست های دولت مسلط است.

تاایران براینگونه‌سیاست های بی ثمرخویش تجدیدنظر نکندوتااین کشوردرزیرپرده صدورانقلاب ودفاع ازاسلام و مستضعفین درصددبسط سلطهٔ ایران وبالادستی ایرانی بعنوان ملت برترباشد(صدور انقلاب)هیچ مفهومی جزاستعمار رادرذهن تداعی نخواهدکردمگر استعمارگران نیزدرابتدابه بهانه عمران ورسانیدن خیربه ملت های دیگرقدم به مستعمرات نگذاشتند ؟

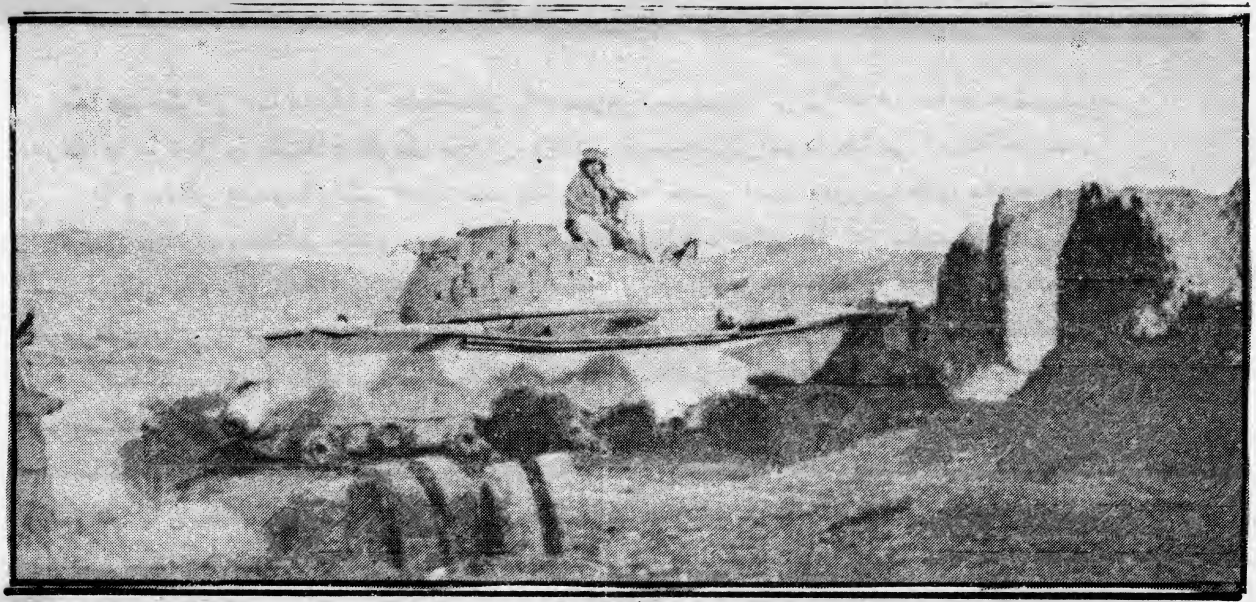

رژیم نجیب غدهٔ سرطانی در گلوی شهریان کابل

مرد بیچاره ایکه عزیزش را از دست داده و میخواهد جسد آنرا به حضیرهٔ پدری اش نقل بدهد بدفتر مربوط درشاروالی مراجعه میکند ما جواب می شنود: "تیل پیدا کنید، موتر دراختیارتان است!".

جماعت نگران ،با قدمهای نا مطمئن راه میروند ،بیم وهراس برایشان سایه افگنده ، درهوای سردخزان صف های طویل مردان وزنان گرسنه دربرابر نانوایی ایستاده اند .

شام دلگیر فته وتاریکی است ،شب خنک وسیاه آمدنی است ،دورسبدهای نانهای ازیکی پهلوی مسجدپل خشتی محشراست ،مردخسته وافسرده ای با ریش سفیدودستهای لرزان با (۶۰) افغانی فقط دونان بدست آورده ،اوبا چهرهٔ خشم گرفته درحالیکه قرص های نان را دردستهای خودمیفشاردبه آسمان می نگردودرزیرلب با خشم میگوید:

" لعنت برسرت ، وطنفروش ، وقتی حکومت کده نمیتانی،ایلایش کو .... "

اوتجسمی ازنما دزندگی بربادرفتهٔ هزاران خانوادهٔ شهرکابل است .

ناگاه گذشتهٔ ،گذشتهٔ نه چندان دورکه با فاصلهٔ رنجها ودردها ازما قرار ردا ردمقابل چشمانم جان میگیردوزنده میشود ، روزیکه کمونیست های تازه به قدرت رسیده وتازه به دولت رسیده دست به سینه می کوفتندوبا تکبروغروردا دازنان ، خانه ،لباس "و"اعمار

جامعهٔ نوین " میزدند اکنون دیگرخبرازآن شعارهای ورشکسته نیست دیگرهوشیارا ن کمونیست ها به جمع نمودن پول مصروف اندووا ضحا" دادمیزنندکه دنیا دوروزاست باید خورد ،باید نوشیدوابله ترشان با خوف وترس درراه با داران خودجان میدهند.

شهروضع دیگری دارد، بدبختی ازهرسوبآن روآورده است ، کرم هایی آدمخورا ین وضع را غنیمت شمرده دست به احتکار وخوردن گوشت وخون مردم بیچاره میزنند ،اماجالب اینست که درعقب همهٔ این فجایع دست یکی ازاعضای بلندپایهٔ حزب کمونیست کار

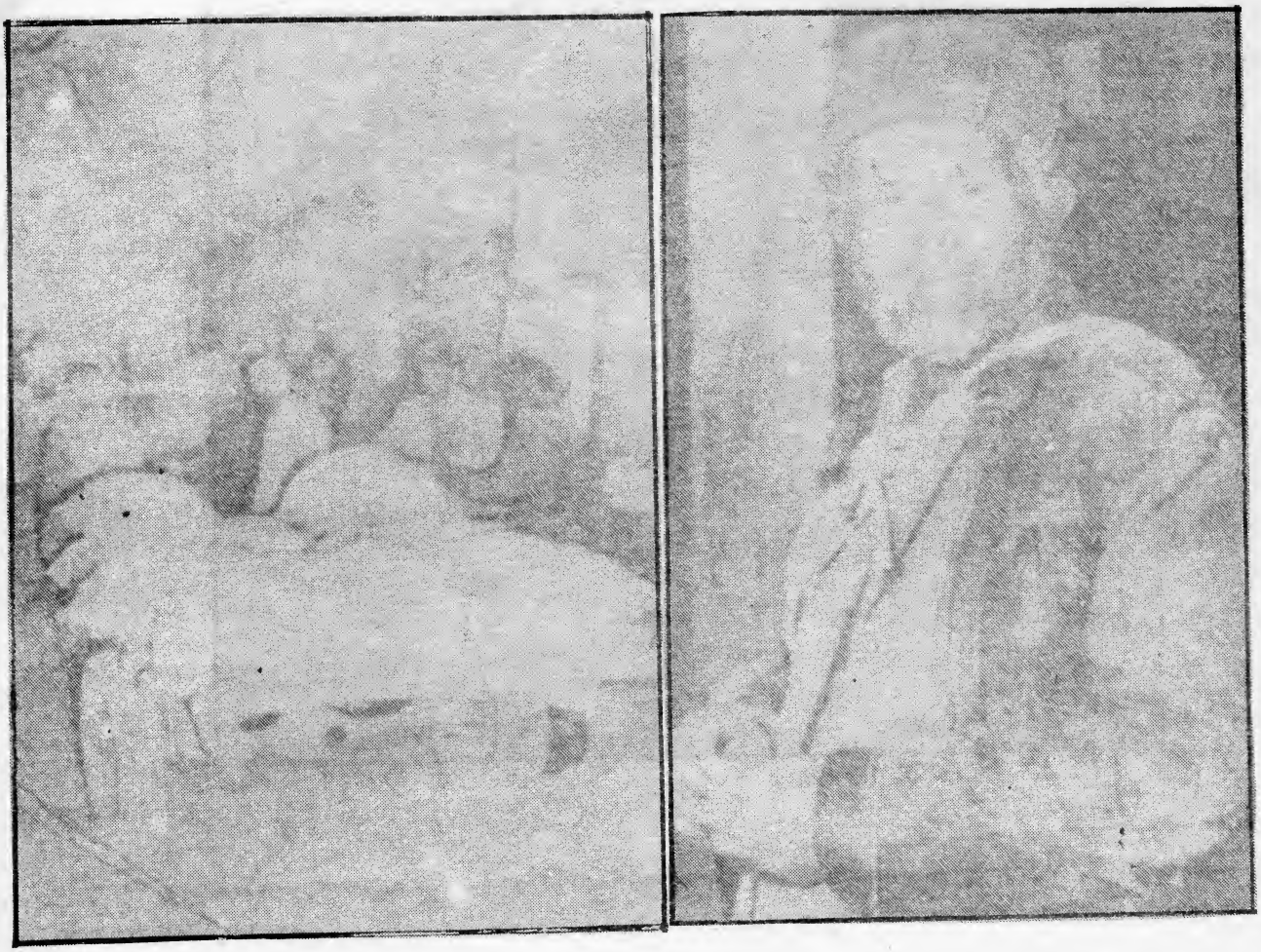

میکنند .

یکی ازمریضان که دریک شفاخانهٔ شهرکابل بستربودفصه میکندکه ،:" امبولانس ها تیل ندارند، خوراک شفاخانه قابل خوردن نیست ، هرروززردک ،گلپی، لوبیا ...چهار پنج روزبعدیکبارگوشت است ، آنهم بسیارکم، مریضان غذای شفاخانه راخورده نمی توانند ونان خود راازخانه می طلبند ،اینهم آنقدرمشکل نیست ،مشکل اساسی ما مشکل آب بود، مریض ها خودآب موردضرورت خودرا ازبیرون می آوردند."

درشهرکابل دونوع نانوایی وجود دارند ،یکی نانوایی هاییکه رژیم مزدورآردوتیل آنرا تهیه مینماید .

دیگرنانوایی های آزاد،که قیمت هرقرص نان آن (۱۴) افغانی است .

خریدن نان ازنانوایی هایی نوع اول کاریست نزدیک به محال، با کشمکش وجنگ وپرخاش

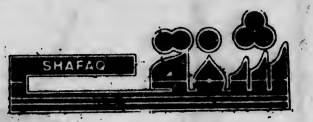

ارگان نشراتی حزب اسلامی افغانستان کمیسون ارشاد فرهنگ

سال تاسیس ۱۳۵۹ هـ ش

دوردوم - سال پنجم - شماره سوم - برج میزان - سال ۱۳۶۸ هـ ش .

مدیرمسوول : محمدمعروف " فروغگر "

معاون : عبدالکریم "خرم"

فهرست

پیغام شفق

۱ - سیاسی تبصره

۲ - فشاربالای مجاهدین افزایش می یابد .

۳ - به سوسیالستی هیوادونوکی دمسلمانانو بد حالت .

۴ - ایران ، ناسیونالیزم وصدورانقلاب .

۵ - رژیم نجیب غدهٔ سرطانی درگلوی شهریان کابل .

۶ - په امریکاکی دمیشته مسلمانانونوی اقدام .

۷ - په ختیځه افریقاکی دمسلمانانودحالت په هکله دشیخ عبدالکریم سره دالمجتمع مجلی مرکه

۸ - دکمونیزم پیدایښت .

۹ - طنز .

۱۰ - دمسلمان دوژلوجریمه .

۱۱ - نقدی بر " دمی باحافظ "

۱۲ - دتوری شپی مسافر .

۱۳ - شعر وادب .

۱۴ - افغانستان په تیره عیسوی میاشتکی .

۱۵ - اسلامی فقه دخپل تکامل په مختلفو دوروکی .

۱۶ - ددین احیاء اوتجدید .

۱۷ - لیکونه ..... څوابونه .....

۱۸ - جدول .....

۱۹ - معرفی مختصر شهدای راه حق .....

مکاتباتی پته : پوست بکس نمبر (۱۰۲۸)

یونیورستی ټاون - پیښور - پاکستان

د شفق مجلی مدیریت .

دټیلفون نمبر (۶۳۷۸۹)

عکس پشتی از : آشنا

PROPERTY OF ACKU

وبا قبول توهین های عجیب وغریب ازجانب موءظفین خادوخارندوی و .....
مشکل تیل درکابل،مشکلی خیلی هاجدی است ،چطورشدکه تیل اینقدرها مهم شد؟ بلی،

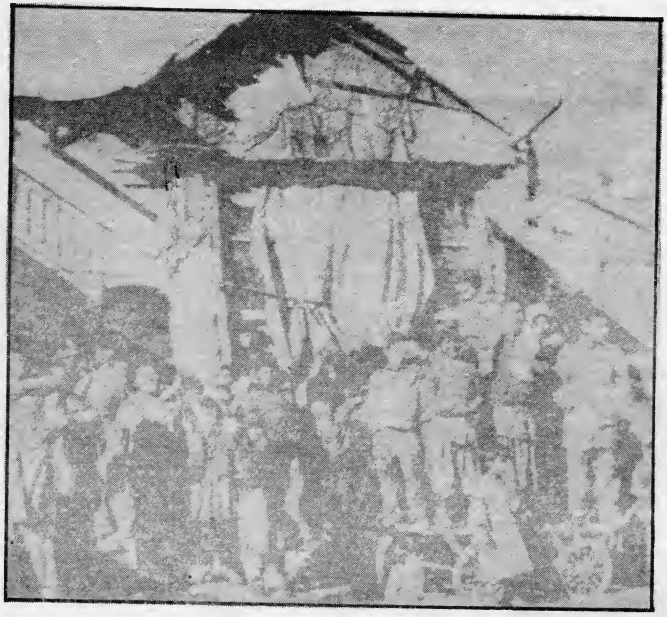

اززمانیکه ورودچوب سوخت ازولایات به شهرکابل قطع شد، تیل برعلاوهٔ وسایط نقلیه به خانواده ها ،نانوایی ها ، دفاتر ،رستورانها وغیره چون ماده سوخت وتسخین راه یافت وازهمینجا به اهمیت آن افزوده شد. باکسب اهمیت برای توزیع آن نیزراه هایی جدیدی عرض اندام نمودکه بالاخره منتج به ازبین رفتن انحصار رژیم برموادنفتی شد،پنجرمین ها ، دوکاندارها ... فروشندگان جدیداین مادهٔ حیاتی بودند وپمپ ستیشن ها به مراکز متروک تبدیل شدند. مردبیچاره ایکه عزیزش را ازدست داده ومیخواهدجسدش را به حضیرهٔ پدری اش نقل بدهدبه دفترمربوط درشاروالی مراجعه میکندا ما جواب می شنود:
" تیل پیداکنید، موتردراختیارتان است " اما کیست که تیل پیداکند.
بازارسیاه تیل اکنون به بازاررسمی تبدیل شدوفی لیتر تیل درآن ۲۴۰ افغانی خریدوفروش میشود، زندگی طاقت فرسای شهرکابل نمایندگی ازحکمروایی جنایتکارانه یک مشت اوباش بر شهرمینمایدکه باحفظ سلطهٔ ننگین خود، حیات انسانها را با تشویش ، اضطراب وخطرنابودی مواجه ساخته نمی گذاردتا نازگلوی مردم پایین رود ومانند غدهٔ سرطانیی درگلوی مردم سبزشده است .

په امریکا کی د مسلمانانو نوی اقلیت

له نداخخه :

خپل جنسی جذبات سړوی غرب اوس د جنسی آزادی دی مرحلی ته رسیدلی چی دهغه تفصیل بیا نول هم په سړی گرانه تمامیږی جنسی آزادی ټول ماحول ته خپره شوی ده هلته دزده کړی نظام او تعلیمی ادارو په شمول هیڅ شی تری محفوظ نه دی بلکی په تعلیمی ادارو کی چی ځوانان اونجونی یوځای زده کړه کوی د جنسی آزادیو اثرات دیر تباه

محمد رحیم " خنجر "

دډاکټر اسرار احمد له امریکا نه په راستنیدود خطبی دوهمه برخه :

امریکا ته ذازمایوولسم سفروء له ۱۹۷۹ کال راهیسی تقریباً هرکال امریکا ته ځم یوکال خو دوه ځله ولاړم البته موجوده دوره دوه کاله وروسته وه ړومبی هلته په تلورا ته مایوسی پیدا کیده چی اساسی عامل یی داوچی هلته میشتو مسلمانانو ذی ماته دخپل نوی نسل دټولنیز مستقبل په اړه له یوه دفاعی تدبیر نه پرته ددین دبلنی کومه جذبه نه ښکاریده .

په اروپا او امریکا کی د میشتو مسلمانانو اکثریت پرهغو مسلمانانو مشتمل دی چی دزده کړی لپاره هلته تللی دی مگر بیا داقتصادی مستقبل ځلا دهغه ځای کړی دی البته دعربی هیواد وځینی داسی خلک هم شته چی دخپلو هیوادو دظالمو حکومتونو له لاسه بیرته تگ نه خوښوی پدی اساس هسته په مستقله توگه میشته شوی دی داخلک اوس د هغه ځای اوسیدونکی دی، دهغوی خپلی کورنی دی، ښځی اوکوچنیان یی دی اوهلته خوشاله او سوکاله ژوند تیروی مگر کله چی دهغوی کوچنیان دځوانی مرحلی ته داخلیږی نوهغوی ته په غربی تهذیب او تمدن او ټولنه کی خپره شوی، بستری او جنسی آزادیو له چاپیریال نه خطر محسوسیږی .

په غرب کی چی ددیانتداری ریښتنوالی اوله تیرایستنی نه دځان ساتنی په ځیر اخلاقی بنه والی ترزیات حده پوری موجوددی هلته جنسی آزادی دتصور هیڅ ارخ دسیرت معاییرواو موازینو سره برابر نه دی دوه کسان ځه ډول چی وغواړی

مسلمانانو نوی اقلیت

کوونکی دی ددی لپاره په غرب کی میشت مسلمانان له دی تباهی نه دخپلو نو یونسلونو دبچولو په خاطر څه فکر کولو ته اړ ایستل .

په امریکا کی ځینی سیمی داسی دی چی دډاکټرا نو اکثریت پاکستانیان تشکیلوی دشپیتمی په لسیزه کی په زرګونو پاکستانی ډاکټران امریکا ته تللی وو، دنیویارک په ځینو سیمو کی اعلی درجه جراحان ، ددا خلی ډاکټران اوفزیالجستان ټول پاکستانیان دی په امریکا کی میشتو پاکستانیانو . اونورو مسلمانانو حس کړی چی بی له شکه زمورږ اقتصادی حالت دیر ښه دی، په ټولنه کی دحیثیت خاوندان هم یو لیکن زمورږ له نویونسلونو نه به هم څه جوړشی دی اندیښنی او ویری هغوی عمل کولو ته تیار کړل هغوی مشترک مرکزونه ، اسلامی مرکزونه جوماتونه جوړ کړل دشنبی اویکشنبی ددوه رخصتیو په وخت کی خپل کوچنیان دغو مرکزونو اومسجدونو ته بیول پیل کړل چی له نورو مسلمانانو سره یوځای شی ، لمونځ کول زده کړی اوخپل تهذیبی تشخص حس کړی تراوسه پورې هلته دینی فعالیت په اساسی توگه داو په هغوی کی ددین بلنه تبلیغ

او دمیمی اوسیدونکوته ددین پیغام رسولوته کومه پاملرنه نه کیږده .

هلته چی کوم خلک په اسلامی تنظیم کی شامل شوی اولږ موږ سره یی بیعت کړی هغوی هم عملاً" داکارکاوه دټولو فشار ترډغومرا کزوپوری محدود وه دا ددوه کالو مخکی خبره وه چی زه دهغه له لاملـه ډیرخواشینی وم داځل ماخپل ملګری قمرسعید صیب ته چی اوس له ماسره ځی ویلی وچی داځل پـد امریکا کی دخپلو ملګروسره وروستی جنګ کوم او راځم یا به هغوی زما دفکرسره سم ددعوت او انقلاب رپی پورته کوی اویا به زه په راتلونکی کی امریکا ته دنه تلو پریکړه کوم .

لیکن داځل مایوبالکل نوی حالت حس کـړ اوس دهغه ځای میشته مسلمانان پردوولحاظ ـو د پرمختګ په باب غورا وفکرکوی یواړخ یی اګرچی زه ورسره کومه دلچسپی نلرم دا دی چی په امریکا کی اوسیدونکو مسلمانانوکی دا احساس مخ پـه زیاتیدودی چی ددی ملک په (۲۵۰) ملیونه نفوس کی زموږشمیره ۸ ملیونه دی نوموږهم ولی دیهود یانو په خیر منظم نه شوچی ددی هیوادپرسیاست دا ثرلرلوهڅه وکړوله بهرنه راغلی ۸ ملیونه مسلمانان چی دیهودیانو په خیرد امریکا په سیاست کی اغیزی لرلو په فکرکی دی دهغوی ژرکا میابـی ممکنه نه ده تراوسه ددی وخت نه دی راغلی .

که څه هم په امریکا کی دمیشتو یهودیانو نفوس دری نیم ملیونوته رسیږی مګرهغوی په ډیـره هوښیاری اوچالاکی سره په اقتصادی اودټولنیز ارتباط پروسایلوپوره کنترول پیداکړی .

یهودیانو دسودنظام دغربی اقتصاد په رګ او ریشه کی ځلولی اودهغه پواسطه یی پرټول اقتصاد تسلط پیداکړی په عاموامریکا یانوچی لـه سیاست اوحکومت سره کومه دلچسپی نلری داغیزی اودهغوی رایه دخپلو پالیسیوپه ګټه داستعمالولو لپاره یهودیانودټولنیزی ارتباط وسایـل یعنی رادیو ،تلویزیون ،اخبارونه اومجلې تـر خپل اغیزی لاندی راوستی دی هغه په امریکا کی نه بلکی دامریکا نه دباندی هم استعمالـوی دیهودیانو په خیرپه امریکایی پالیسیو داثرلرلو هڅې ماته کا میابی نه ښکاری دیهودیانو اشراـ ت ډیرپخوانی دی دهغوی په باب خو علامه اقبال څـه دپاسه اویا کاله دمخه ویلی وچی دفرنګ رګونـه دیهودو په پنجه کی دی .

زما په نظرپه امریکا کی په میشته مسلمانانو کی یوه بله ارزښتناکه جذبه او احساس پیداشـوی دا احساس زه دفرعون په کورکی دموسی (ع) دپرورش سره تشبیه کوم ،کیدای شی الله (ج) له دی خلکونه دخپل دین ددعوت داسی کارواخلی چـی دهغه په سبب له غرب نه دغربی تهذیب جنازه ووځی ددی نوی فکرله ذکرنه رومبی لازمه ده چی دهغوی نوی تنظیم دشمالی امریکا اسلامی جمعیـت Islamic socity of north America

چی مخفف یی (ISNA) دی دجورښت پـس منظر بیان کړل شی .

له هندوستان اوپاکستان نه چی په پیل کی کوم خلک دزده کړی لپاره هلته لاړل نوپه اول کـی دخپل دینی تشخص د ساتلولپاره دمختلفـو پوهنتونونوپه لیلیوکی کوټی ونیولی دلمونځ کولوا وخپلو غونډو ددایرولولپاره یی واړه واړه مرکزونه جوړکړل اوپه کراره کراره چی زیات منظم شول نوپه شمالی امریکا کی یی دشمالی امریکا دمسلمانو زده کوونکوجمعیت Muslim students (MSA) په نامه لږڅه لوی تنظیم جـوړ ګړکله چی دغه زده کوونکی دخپلوزدکړوترسرتـه رسلووروسته وطن ته دراتلو پرځای هلته میشتـه شول، پاکستران شول، انجنیران شول نوخپـل مسلکی تنظیمونه یی جوړکړل وروسته پی دمسلکی تنظیمونو دجوړولوته لږپرمختګ وکړا و"اسنایی" جوړه کړه اوس هغومسلکی تنظیمونو داسنا دفرعی تنظیمونو نه غوره کړیده دهغوی خپلی غونډی او سیمنارونه جوړیږی پدی ترتیب یوفرعی تنظیم دشمالی امریکا اسلامی طبی ټولنه - Islamic Medical Association of North Amcrica " I M A " دی چی په هغه کی پاکستان شامل دی هلته یوشمیرداسی مسلمانان هم شتـه چی دخپل دین سره هیڅ دلچسپی نلری هغـوی د غربی تهذیب په سوکالتیا اوښکلاوکی ورک شوی دی .

پاکستانی پاکستان خپل بیل تنظیم هم لری چی په هغه کی سیکولرستان اکثریت لری دهغوی په جلسوکی به دګډا او موسیقی صحنی هم وی لیکـن داګل داسنا دغونډی پروخت دپاکستانو دتنظیـم دغونډو دراپورکوم فهرست چی په لاس راغی دهغـه نه څرګنده شوه چی اوس دیخوا په شان حالت نـه دی هغوخلکو ددین په لورپرمختګ کړی دی دپاکستانی

داکترانو دتنظیم څینو موظفینو سره دکتنی پر وخت را ته څرګنده شوه چی اوس پټول تنظیمونه د دعوت په میدان کی دپرمختګ کولو لپاره ځانونه چمتو کړی .

لکه څنګه چی د اسلام په احیا او اسلامی نړی کی دویښتابه په مختلفو مرحلو کی بیا نوم لومړی مرحله د آرادی دعور ځنګ وو ، دوهمه مرحله د احیایی عور ځنګ وو د بالکل به همدی توګه په اروپا او امریکا کی اوسیدونکی مسلمانانو لومړی کار او اسلامی مرکز ونه جوړ کړل ، تعلیمی اداری یی جوړی کړی په خوځانونو کی مسلمانان حلقو نو ښځینه ځی په ځانګړو سموکی "دهغی پای" یعنی دهغی اوکشش درحصو پروحت درده کړی اداری جوړی شوی دی .

په همدی توګه په رحصو کی تربیتی کمپونه او ورنشاپونه جوړ شوی .

اوس " ددیں ددعوت " په ارتباط چی کوم نوی فکرهلته پیدا کیږی زما په نظر په امریکا او اروپا کی د اسلامی عور ځنګ ددوهمی مرحلی حیثیت لری ره ددی دوری د پروګرام د "اسنا" په غونډه کی شامل په دوم هلته ولاړم څرګنده شوه چی غونډه جوړیدونکی ده او د غونډی منتظمین اصرار کوی چی زه یکی ګډون وکړم که څه هم پیښه شوکا له دمخه کله می چی موځل پدی غونډه کی ګډون وکړ نو پروګرام ته دراتلونکو ښځو پروګرام او سروصورت داسی وځ لکه چی فینسی دریس شو ، دکډون لپاره راغلی وی پر دی اساس می طبیعت نه اماده کیده او هسی هم کمونیټی ارګنایز شن سره کومه دلچسپی نلرم مګر دهغوی دشدید اصرار په وجه می اراده وکړه . داځل می تغیرات حس کړل اګرچی زیات شمیر ښځو یکی ګډون کړی وځ مګر په پخوانی رنګ اولباس نه . هغوی مسوری وی او دکینیاستو ځایونه یی هم بیل وځ هغوی د نرانو د صفونو نه وروسته دریدلی او په لمانځه کی یی هم ګډون کاوه زما په وړاندی دا نو په زړه پوری تغیر دی .

داځل داسنا د غونډی اساسی موضوع داوه چی اوس باید اسلام له ځان سره واخلو او بهر ته ولاړ شو د خپل حفاظ له مسئلی نه پرمختګ وکړو او په نظریاتی پول دخپل دین دعوت دی پټولنی ته وړاندی کړو د غورا وفکر اساسی موضوع داوه چی پدی ضمن کی باید څه وشی او څه پول وشی .

ما هم هلته دری لنډی لنډی بیانیی ورکړی الحمدلله خلکو زما خبری د پیری اساسی وګڼلی ما هغوی ته دوه مشوری ورکړی لومړی مشوره دا وه چی داوخت چی د دعوت کار پرمخ بیول کیږی . په هغه کی اساسی نمیکړتیا وی دادی چی پټول فشار پر اسلام دی دایمان ذکر د پیرکم دی مور د اسی ګڼو چی څرنګه چی مور مسلمانان پیدا شوی یو پر دی اساس ایمان لروحال داچی دالویه اشتباه ده ـ مور دا ایمان له یو مورثی عقیدی (DOENA) نه څه زیات نه دی دا دعقاید و یو پنډی چی د دماغ په کنج کی پروت دی زمور له اصلی نظریاتو او اعمالو سره څه ارتباط نلری زمور د اکثرو خلکو داحال دی د پیرکم خلک به داسی وی چی د یقین او ایمان عملی تجسم هم وی لیکن دهغوی شمیر په غوایی کی د عدد و به اندازه هم نه دی مور هر یوته دخپل زړه راز معلوم دی چی ایمان او یقین کیفیت پکی موجود نه دی د علامه اقبال په قول چی " ای ناپوهه یقین پیدا کړه چی له یقین نه هغه درویشی پلاس راځی چی فغفوری « پاچاهی » هم ورته سرښکته کوی" داکار هم دوه اړخه لری یو داچی پخپله پر مسلمانانو کی دایمان او یقین رنا پیدا شی د دی لپاره زمور تبلیغی ورونه د نا بسته اصطلاحات استعمالوی دایمان محنت د یقین محنت داسرمایه پخپله لاس ته نه راځی د دی لپاره بیشکه څه زیار ګالل وته اړتیا ده د دی هدف لپاره مسلمانانوته "دایمان تجدید" د دعوت د وړاندی کولو کار غوره دی مسلمانانوته د دی دعوت د وړاندی کولو لپاره دوعظ او نصیحت نه هم کار اخستل کیدای شی لیکن دغیر مسلمانانو لپاره وعظ موثر نه دی دهغوی په وړاندی فلسفیانه دلایلو په علمی سطحه باید دایمان بحث وشی علامه اقبال داضرورت حس کاوه څکه یی دخپلو خطبونو م Reconstruction of Rellgous Thought ایښی و .

ـ دنن اړتیا داده چی دایمان مباحث په علمی اوفلسفی سطحه وړاندی کړی شی ، داپیشکش باید داسی جامع اومتوازن وی چی د دین له اصولونه هم انحراف ونشی اونوی ساینس چی د انکشافاتو او اکتشافاتو کوم انبار جوړ کړی دی هغه هم په پام کی ونیول شی .

ما داخبره واضح کړی چی که تاسی په دی علمی

سطحه کار ونه کړی دلویدیځ په علمی حلقوکی ستاسی دعوت کارنه کوی، الحمدلله چی هغوخلکو داخبره درک کړه او ویی منله .هغه جناب چی دستیج سکرتروځ زما دوینا داخبره بیا بیا تکرار کړه له یوی یوی خبری سره به یی داویل چی:

" داخبره پیره پرځای ده " .

دویمه مشوره می داورکړه چی ستاسی بلنه باید انقلابی وی، پردی خبره هغوی هک پک شول . ما ورته وویل تاسی دانسانی نوعی اصل ضرورت احساس کړی .

ایمان چی دکوم شی نوم دی اکثره خلک پدی نه پوهیږی هغه یوازی خلکو او انسانانو نه او رتیالری، زه څوک یم؟ داکاینات څه شی دی؟ داژوند څه شی دی ؟

خیرا وشرځه شی دی ؟کله چی له دی پوښتنو سره دایمان دعوت وړاندی کړی دعلم او فلسفی مزاج خاوندان یقیں دی پلوته راګرځوی اوستاسی بلنه دخپل زړه او ازدخپل فطرت ګواهی کړی لیکن دعا موخلکو ضرورت له دی نه بیل دی .

هغوی ته دعدل یو دلسی نظام پکاردی چی پکی سیاسی جبرنه وی، اقتصادی استثمار نه وی، اجتماعی درجه بندی نه وی، انسان انسان وګڼل شی او د هغه عزت اووقار وساتل شی عام خلک که دا روپا او امریکا تپه وی په پوښتنه کی دا میرا و غریب د تقسیم دپاڼګوالی نظام نه نجات غواړی ددی لپاره داخبره دډیرتکلیف او اذیت سبب ده چی یوطرف ته دپیسوانبارووی اویل طرف خلک لوږه زغمی قرآن چی په فرعون کوم جرم عاید کړی په هغه کی داهم ویل شوی چی هغه ځینی خلک مغلوب کړی وو هغوی یی خپل غلامان کړی مجبوزاوبی کسه کړی یی وو .

دانسان اجتماعی غوښتنه داده چی هغه آزادوی خوک یی/حقوق غصب نکړی اوبعضی طبقی لکه د ښا مار په څیر په شخمنی خپله وانه چوی تاسی پخپل هیواد کی وګوری چی دزمینداراو چایګیردار اولاډپ سروزروکی تغښتی پیدا کیږی ،په اروپا او امریکا اوبرطانیه کی وده کوی په بلوچستان کی دقبیلو مشران په لوړوماڼیوکی اوسیږی مګردهغه دقبیلی خلک نه کله دپښوکولولپاره څه مومی او نه د اغوستلولپاره هغوی مجبوردی چی یو ډول - حیوانی ژوندوکړی ، داکوم عدل اوکوم انصاف دی ددی لپاره عاموخلکوته درسول الله (ص) راوړی انقلاب وړاندی کول پکاردی چی څوارلس سوه کاله دمخه یی دعربو په قبایلی ټولنه کی د عدل داسی نظام نافذکړچی تراوسه هیڅ نظام انسانانو نه مثال وړاندی نکړای شو .

عملاً خوزمورډاحال دی چی په اکثرو اسلامی هیوادو کی اوس هم شاهی استبداد ی نظامونه موجوددی هلته څوک سپین هم نشی کولای ددی لپاره تر څوچی تاسی داسلام له انقلابی ځیری څه پرده پورته نکړی خلکوته داسلامی انقلاب دراوستلو دعوت ورنکړی عام خلک به څه ډول ستاسی په دعوت پوه شی .

پدی لړکی یوه بله اشتباه اوغلطی په ځانګړی توګه دخپل زړه اودماغ نه وباسی چی اسلامی انقلاب یوازی په هغوهیوادونوکی راتلی شی چی مسلمانان پکی اکثریت لری دا ممکنه ده چی الله تعالی دموجوده مسلمانانو نه اکثریت عذاب نازل کړی اویونوی قوم داسلام علمبردار کړی خپله داروپا او امریکا خلکوته داسلام نعمت ورپه برخه کړی چی له هغوی سره دانسانی اخلاقویوه لویه سرمایه موجوده ده داکومه نوی خبره نه ده

په تاریخ کی یوځل پخوا هم داسی شوی دی تاتاریان چی الله (ج) پرمسلمانانو نوعذاب نازل کړنو هغوته یی ددین سرمایه وبښله یوځل خو تاتاریانو دخلافت دمرکزبغداد نه نیولی تر افغانستان او ترکستان پورې دمسلمانانو اکثره سلطنتونه چوراوچاول کړل یوازی د هند نیمه وچه "هندوستان او پاکستان "لدی تباهی نه په امن کی پاتی شول غالباً داوخت د الله (ج) اراده یوازی عربانوته سزاورکول وٴ لیکن وروسته دتاتاریانو ایمان راوړوا وځلور سلطنتونه یی جوړکړل تیموری ترکان هندوستان ته راغلل صفوی ترکان ایران ته ولاړل سلجوقی ترکان منځنی ختیځ ته ولاړل اوهلته یی حکومتونه جوړکړل اوتردی ټولوزیات عثمانی ترکانو د اسلامی نړی سره سره ختیزه اروپا هم ترخپلی ولکی لاندی راوستله دهغوی سلطنت دخلافت لقب هم وګانه اوهغوی ددی پیړی په شروع کی لومړی نړیوال جنګ پورې پاتی شول .

په دی ضمن کی ترټولولوی دلیل دا دی چی دالله (ج) وروستنی رسول ایکی یوازی

په ختیځه افریقا کی د مسلمانانو د حالت په هکله د شیخ عبدالکریم سره د المجتمع مجلی مرکه

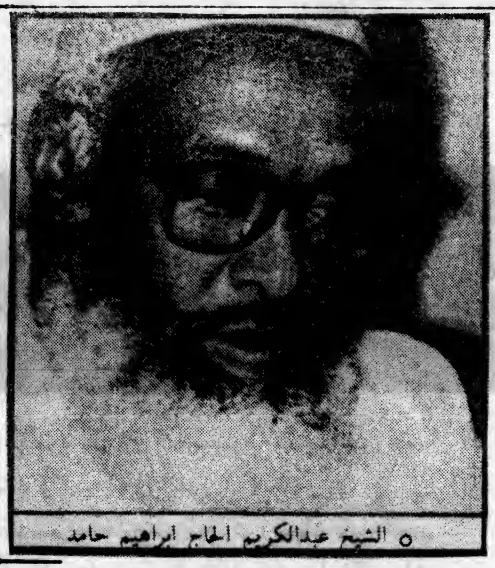

○ الشیخ عبدالکریم الحاج ابراهیم حامد

داورومیا اسلامی حرکت په خپل تاریخی مسیر مخ په وړاندی روان دی ترڅوخپل پخوانی قومی اوديني تاریخ بیرته راژوندی کړی ..

اوڅرنګه چی داورومی ملت قضیه شکل اومضمون له دوارولحاظ ویوه اسلامی قضیه ده ، اومونږ د کلمة الله داوچتوالی اوخپلو غصب شووحقوقو د بیرته لاسته راوړولپاره جهاد کووځکه دا زمونږ د پاکې اومقدسی عقیدی غوښتنه اوتقاضا ده ،ترڅو خپل ثابت ملی حقوق وساتلی شو،اوداورومیاد آزادی لپاره اسلامی جبهی ترقیادت لاندی خپل دینی میراث راژوندی کړو .

"داورومو غږ"

په یوغیرمسلمانانه اومشرکه ټولنه کی خپل دعوت پیل کړ دهغه (ص) لومړی ملګری حضرت ابوبکر په دات میسره شوه دریم ملګری حضرت علی کرم الله وجهه وڅې تردی وخته پوری لادکوچنیوالی په دوره کی وۍ ځلورم ملګری یې دهغه (ص) ـ آزادکړی شوی غلام زید (رض) وۍ په پیل کی د رسول الله (ص) په شمول ددی کاروان شمیر (۵) تنه وو ترلس کاله تکلیف اوزحمت وروسته په سختی سره یوسل کسیزه ټولنه جوړه شوه مګر بیا دخدای (ج) په فضل سره په وروستیولسوکلوکی اسلام په ټول عربستان کی خپورشوپدی اساس نن هم داسی یوقوم چی تراوسه داسلام دنعمت نه محروم وی داسلامی انقلاب مخکښان کیدای شی.

دانقلاب دذکرنه دپیردوستان په تنګ شول د پیروو چولی ګونځی شول دهغی له املة دادی چی دهغو جوماتونو ،مدرسواونوروادارولپاره له عربی هیوادونه زیات کومکونه راڅی داعلی عمارتو نواواسلامی مرکزونودجوړولواودپخوانیوکلیسا کانوداخستلولپاره زیاتی پیسی ټولیږی

پدی عربی ممالکوکی شایدبل هیڅ شی هم تر " انقلاب " مبغوض اومنفورنه وی عربی حکومتو نه انقلابی فکردځان لپاره ترټولولوی خطرګڼی پدی اساس هغه صاحب چی مخکی زمادخبروډیر تائیدکاوه وویل : دانقلاب کلمه مناسبه نه ده ماوویل زه پدی کلمه ټینګارکوم اووروسته می له هغه سره دالحدید دسورت دایاتونوپه حواله دوه ساعته مباحثه وکړه هغه زما په خبرو قانع شوهغه یوه نشریه خپر وی که کوم مصلحت مانع نشی شاید چی دا مباحثه خپره کړی ځینی دوستانوسره دخبروپه دوران کی داخبره هم مخ ته راغلې چی اوس هغه خلک دډالروله احتیاج نه دآزادی لپاره کوششونه کوی په لندن کی صرف ددوه ورځو په خبرتیا دریجنټ پارک په زیر زمینی سالون کی یوی ټولنی ته دوینا موقع راته میسره شوه سالون ټول ډک شوی وودپیرخلک شاوخوا ته ولاړوۍ هلته هم ما دخپل فکردغه دوه ټکی خلکوته وړاندی کړل .

دالمجتمع مجله „داورومیا دآزادی لپاره اسلامی جبهی“له مشرمجاهدشیخ عبدالکریم سره مرکه لری .

اودیا دوښی وړه چی ددی مرکی په جریان کی د دنوموړی جبهی مجاهدغړی محمدعمر احمدهم موجود وٴ .

اوداهم دمرکی متن :

المجتمع : دخوښۍ ځای دی چی المجتمع مجله داورومیا دآزادی لپاره اسلامی جبهی له مجاهدینو سره مرکه کوی .

هو ، المجتمع ښه له داسی ځایه دی حرکت سره گوری چی تقریباً بیخی هیرکړی شویدی .

جما ، وللغا ، غوجم ،وللو ،دشوا ،اوواتول اوس دحبشی (کمونیستی ایتوپیا)ترسیطری لاندی دی .

داورومیا مساحت (۷۰۰۰۰۰) کیلومتره مربع دی، نفوس ئی (۳۴)ملیونه چی(۸۵٪) ئی مسلمانان (۱۰ ٪) ئی نصرانیان اوپاته (۵ ٪)ئی بت-پرستان دی اورومی ملت خپل روزگار دزراعت اومالداری له لاری شیروی ،اویوکم شمیرخلک ئی په لاسی صنعت اوتجارت بوخت دی .

له (۹۰٪) زیات خلک بی بیسوادان دی، چی ددی اونوروداسی بدبختیوسبب دحبشی دفرهنگی حضاری اواقتصادی لس کلنه محاصره ده .

عربی ژبی" المجتمع "مجلی دًاورومیٰ" محکوم ملت داسلامی غورځنگ له مشرشیخ عبدالکریم سره یوه پهڼه پوری مرکه کړی چی داده پښتوژباړه پی دشفق گرانولوستونکوته وړاندی کیږی .

نو اوس به خوښه مره ښه وی که محترم شیخ داورومیا دملت په هکله راته خبره وائی ؟

شیخ عبدالکریم: الحمدلله رب العالمین والصلاة والسلام علی رسول الله خاتم الانبیاء والمرسلین وبعد:

دالمجتمع مجلی نه تشکرکوو، دغی مجلی تل د اسلامی مهموقفا یاووسره خپله راببطه تینګه ساتلی اودهغودنشرکوشش ئی کړیدی .

دخدای شکرپه خای کووچی دالمجتمع مجلی له لاری ئی داسلامی امت له اکثریت سره دکتوفرصت راکړ، ترخودا وورومی ملت ،اوداورومیا دآزادی لپاره اسلامی جبهی له مجاهدقوت نه درته خبری وکړو .

اورومیا په شرقی افریقا دخط (۲)درجی شمال، (۱۲)درجی جنوب او (۲۴)درجی غرب تر (۴۴)درجی شرق پوری پرته ده .

جنوب ته ئی کینیا ،شرق ته ئی غربی نیول شوی صومال (اوغادینیا)اوجیبوتی .

غرب ته ئی سوډان ، شمال ته ئی تعزای اوغوندر (حبشیه)، اوشمال شرق ته ئی عفرواقع دی .

اورومیا (۱۱) ولایتونه لری اودهغی نومونه دادی:

هرر ، عروسی ،بالی، سامو ،غموغوا ،الوابابورا

المجتمع : اسلام په کوم وخت کی اورومیا ته داخل شوی ... اوڅه ډول پیښی اوتطورات پیښ شول چی وضعه دی اوسنی حال (چی دمیلیسا وکمونستی استعمار دا ورومیا حُمکه ونیسی)ته ورسیږی ؟

شیخ عبدالکریم: مدینی منوری ته درسول الله (ص) له هجرت نه مخکی اسلام اورومیا ته دهغوا صحابو په لاس چی دقریشوله تعذیب اوشکنجو نه حبشی ته مهاجرشوی وو داخل شویدی، درسول الله (ص) هغه تلپاتی کلمی چی هغه وخت ئی خپلوا صحابو (رض) ته ویلی وی مونږ ټولوته معلومی دی هغه چی فرمائی : "که تاسی دحبشی حُمکی ته لاړشی، نوهغه دصدق (ریښتیا)حُمکه ده هلته داسی پاچا دی چی دهغه په وړاندی په هیڅ اهم ظلم نشی کیدای

اسلام اورومیا ته ننوت له یوه کوره بل ،اوله یوه کلی نه بل ته نقل شوترڅوداورومیا زړه ئی هم منورکړ .

دپنځلسمی پیړۍ په دوهمه نیمائی کی اورومیا نود (امام احمد براهیم اورومی)تر مشری لاندی یوه داسی لویه امپراطوری جوړه کړه چی داورومیا شرقی خوا یی له سوډان سره ونښلوله ،دا امپراطوری ترهغه داسلام په نور ځلانده ووه ترڅومه وخته چی اورومیا دمیلیسا نوپه لاس کی ولویده (دنولسمی پیړۍ پای) .

دشپاړلسمی پیړی په لمړیوکی د اروپائی - استعمار نه لمړی دپرتگال دولت له کینې او طلیب سره یوځای اورومیا ته ورسید پرتکالی استعمار وغوښتل دمسلمانانو پرضد دغونډرا و تغرای (ایتوپیا) یعنی دا ورومیا په شمال کی له امهری نصرانی اقلیت سره ائتلاف وکړی، او داسی هم وشول، خو استعماری قواوو له خپلی مدرنی وسلی اوبا تجربه لښکروسره سره ماتی وخوړه.

خوورپسی انگریزان اوفرانسویان پداسی حال کی چی ټول اروپائی صلیبی قوتونه ئی ترشا ولاړوو منطقی ته رادننه شول.

اوپدی ترتیب سره له کال (۱۸۸۴) نه راپدیخوا د اورومیانو او دصلیبی ائتلاف ترمنځ سرنوشت تاکونکی جکړی پیل شوی پدی جکړوکی اورومیانو ډیره کمه اوابتدائی وسله درلوده پداسی حال کی چی مقابل طرف یعنی دامهریانو دولت (ایتوپیا) ته صلیبیانو دوخت مدرنه وسله په زیاته اندازه سره ورکوله اوهمدارازټولو اروپائی هیوادونوئی په مال اووسله سره مرسته کوله..جکړی ترهغه دوام وکړچی په کال (۱۸۹۱) کی دا ورومیا آخرنی ولایت دامهریانو په لاس کی ولوید.

ایتوپیا له دی تاریخ نه راپدیخوا ټولی لاری اودروازی دتبشیری فعالیتونو اووفدونو په مخ پرانیستی، له اورومیانو نه ئی ځمکی واخیستی اودکلیسا ووځښتانو ته ئی ورکړی، دصلیبی تبشیری هیئتونو لمړنی کاردمدارسو اوکلیسا کانو جوړول ووپه (۱۹۶۰) کال په اورومیا کی د تبشیری مدرسو شمیر لس زره اوکلیسا کانو شمیر اتیا زرو ته ورسید ددی ترځنګ په کلیوا وښارونوکی دتبشیری هیئتونو نورزیات شمیر مرکزونه هم جوړ شول،

دښمنانو امهری ایتوپیا ته مال، وسله، سړی اوخبیث افکار، هرڅه ورکړل، خومتاء سفانه مونږ هیڅ وسله نه شوی موندلی چی له خپلی عقیدی او

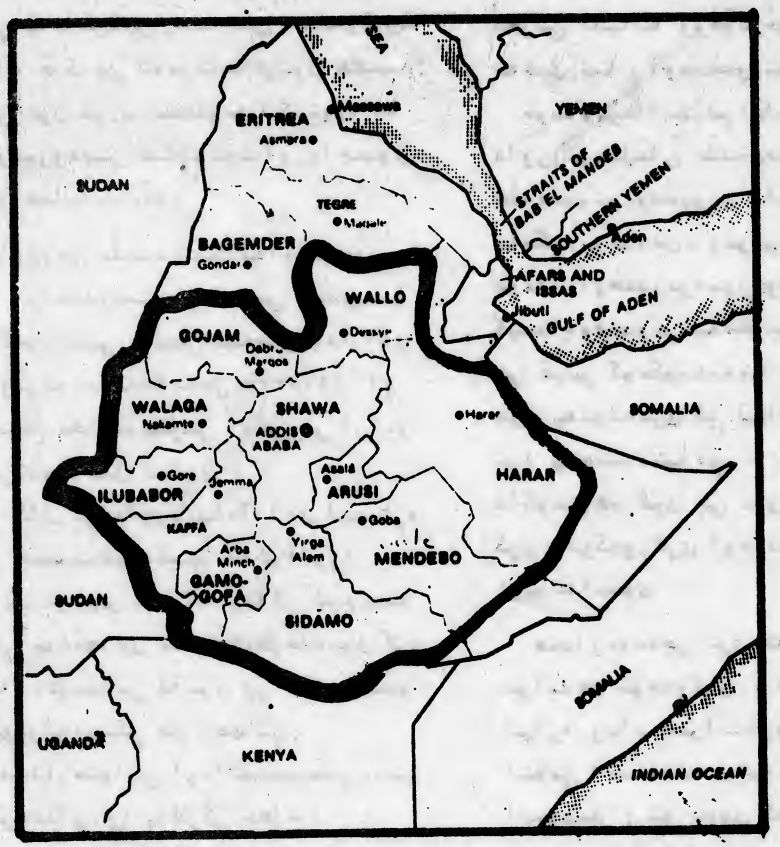

خاوری نه ورباندی دفاع وکړو، اسلامی نړی لاتر اوسه هم دغفلت پداسی درانه خوب ویده ده چی هر څه ورنه هیردی.

المجتمع: اورومی ملت اوس تر ایتوپیا استعمار لاندی څنګه ژوندکوی ... اوله استعمار نه دا ورومیا دآزادی فکرڅه وخت راپیدا شو؟

شیخ عبدالکریم: له کومی ورځی چی ایتوپیا نودا ورومیانو ځمکه نیولی، دی خلکو دخپلی

اسلامی عقیدی په ګناه ډول ډول شکنجې او عذابونه لیدلی دی .... کله چې دکمونیست او مارکسیست "منکستوها یلامریام" ددرق نظام حاکم شو، نو دا وروميو بیګناه ملت په حق کې ئې دا سې جنایات او جرائم وکړل چې له یاده ئې ضمیر شرمیږي، په سلها ووزره ښځې، ماشومان، سپین ږیري او نور پیوزله خلک ئې په الله (ج) باندې دایمان په ګناه ووژل .... ددرق کمونیستي رژیم دظلم او تعدی له املې زیات شمیر خلک د دین، عقیدی او ځان ساتنې پخاطر همسایه ملکونو لکه صومال، کینیا، جیبوتی او سودان ته مهاجر شول دهغوی ټولې دارائې ددوی له هجرت نه مخکې ضبطې شوې، او مارکسیستي نظام دمسلمانانو زیات شمیر علماء او هغه مشران چې دخپل دین او عزت ساتنې په خاطر دبې رحمه دسمن مخې ته ولاړوو له توري تیرکړل، څوک چې له مرګه خلاص شول هغه تورو کندوته واچول شول، مسجدونه ړنګ شول، قرآنکریم او نورو دیني کتابونه اوږو اچول شوا وداسې نورجنایات ....

خوکله چې اوروميو ملت دغفلت له اوږده خوبه را بیدارشو، او دخپلو پلرونو سودا سلامي مجددبیا اعادي اوله کمونیستي طلیې استعمار نه دآزادي لپاره ئې ملاوتړله نوهمدا ده چې د (۱۹۶۳) او (۱۹۶۸) ترمینځ مختلف ډهرنې اوکورنې آزادي غوښتونکي حرکتونه پیل شول .

په (۱۹۶۹) کال کې دا وروميو دآزادي لپاره اسلامي جبهې دښمنې ډپره کیښودله شوا وزه - (عبدالکریم) ئې درئیس په توګه وټاکل شوم، په همدې کال کې موږ دجهادي مقاومت مرحله پیل کړه او دجبهې لپاره موسیاسي قانون چې دلاندینو څلورو میادئو درلودونکي دي وضعه کړ:

۱ - دکلمة الله دا وچتوالي او دالله سپیڅلي دین دا عزاز پخاطر دخداي (ج) په لارکې جهاد.

۲ - له توریتوپې استعمار او دهغه له مزدورانو نه دا وروميو ملت آزادي .

۳ - دا وروميو دیوولسو (۱۱) واړوولایتونو بوره او مکمله آزادي .

۴ - پراسلامي شریعت باندې ولاړ دا سلامي اوروميو حکومت ټاسیس او تشکیل .

په (۱۹۷۳) کال کې موږ سله ترلاسه کړه او مسلح جهاد اعلان شو، لومړنۍ مرمي دهر ولایت په چرچل نومي منطقه کې فیرشوه، په کال ۱۹۷۹ کې سیاسي پروګرام اعلان شول، اولدې تاریخ نه تر نننه پورې مودخداي په فضل او دملت په همکاري ۲۴ کیلومتره مربع ځمکه آزاده کړیده، هوډ او یوه کمه اندازه ځمکه ده خودخداي په حکم همدغه لږ توته ځمکه به دلوی آزادي بخښونکي حرکت هسته او مرکزۍ، او دهمدې لږې ځمکې آزادي په اوروميو کې دتحریک دوجود اثبات دي، څوو فدونه موصومال ته ولیږل ترڅو په کال ۱۹۸۷ کې صومال د"اوروميو لپاره اسلامي تحریک" په رسمیت وپیژاند، او دصومال په شمال حرفیځا "کې "جبهې" خپل دفتر پرانیست، او دروان ۱۹۸۹ کال په لمریوکې موږ په موګدشیوکې یو بل دفتر هم پرانیست لدینه وروسته وتوانیدو پاسپورټ لاس ته راوړو او بهرنۍ دنیا ته ووځو تر څو اسلامي او آزادو ملتونو ته خپل پیام اوچیغه ورسوو .

خوږه ډیر تاسف سره باید ووایم چې اسلامي امت داوروموسلمان ملت په حال او احوال خبر هم ندي هغه ملت تر اوسه پورې داسلامي عقیدې نه ددفاع په جګړه بوخت دي، زمونږ (۲ - ۱) ملیونه خلک صومال او همدومره نورسودان ته اویوشمیر نور کینیا او جیبوتي ته مهاجرشویدي، او څرګنده ده چې غربي کومکونه به مهاجرینو ته نه رسیږي حکمه غرب په توله نړۍ کې له اسلامي اوجهادي تحریکونو سره په جنګ لکیا دي. او یوه بله خبر دا چې غرب داکوشش هم کوي چې داوروموځوان نسل بې لارې کړي، دوکه ورکړي او دزده کړې ترنامه لاندې شي غرب ته استوي .

همدا وجه ده چې نړۍ ته غږ کووچې لږ ددې ملت خوا ته هم توجه وکړي، ترهر غوږ ه ددې غږ رسیدو لپاره زیات نشرات لرو، دغه نشرات داوروموسلامي امت قضیه په ټوله توګه ځیرې اوبیانوي. المجتمع : ښه یوه وی که مجاهد شیخ عبدالکریم داوروميو دآزادي لپاره دجهاد له لومړیونه راته څه وائي ؟

شیخ عبدالکریم : دالته اسلامي جهاد دډیرو پرانستې شروع شویدي. د (۱۴) میلادي پیړۍ په وروستیو کې اوروميو قهرمان (بوبا ابرامو) دپرتګالي فواووپه وړاندې بوکلک ولسي قیام او مقاومت پیل کړ، یا دونه بابیدوشي چې پرتګالي فواوو غوښتل پراسلامي ملتونو باندې دحبشي تسلط

تقویه کړی، پدی قیام پسی نورپاڅونونه هم وشول ... د ۱۸۵۳ او ۱۸۹۹ ترمینځ داورو- میانوا وپه مال اووسله باندی مجهزوحبشیانو ترمینځ سختی نښتی وشوی اوهمداجګړی داورومیا په نیولوپای ته ورسیدی ، په ۱۹۴۱کال کی کله چی (هیلاسلاسی) دانګریزی لښکروپه مرسته بیرته راوګرځیدیوځل بیا اورومی پاڅون پیل شو ، خوصلیبی هیلاسلاسی دانګریزانوپه مرسته ددی انقلاب دماتی په خاطرله هیڅ ډول جنایت کولونه لاس ونه نیولوپه عدن کی پرتوانګریز ی الوتکوداور و می پاڅون دخاموشی په خاطرپه اورومی ملت وحشیانه حملی وکړی .

د۱۹۶۳ او ۱۹۷۰ کلونو ترمینځ په اورومیاکی یو منظم اسلامی جهادی حرکت رامینځته شو ،اوبیا هلته دیرمیرنی پاڅونونه وشول چی مهم ئی د (بالی) منطقی جګړه ده چی په نتیجه کی ئی له مهمو ښارونو پرته ټوله منطقه آزاده شوه .

استاد محمدعمر احمد :

دشیخ عبدالکریم په خبرو دازیاتوم چی د حبشی دولت توانیدلی داورومی ملت ځینی غړی وغولوی، هسی لومړی هغوی ځانته راکاږی بیائی نصرانی کوی اوبیاهمدانوی نصرانیان دخپل قوم په خلاف استخدامووی .

خواورومی ملت اوس دی امرته متوجه شوی،اسلامی مجاهدغوندونه ئی جورکړی... شیخ عبدالکریم پخپله له لسوکلونونه زیات وخت راپدیخوا په داخل کی له اسلامی ښیرغ نه ددفاع په خاطرپه غرونوکی پروت دی، له حبشیانوسره په خوجګړو کی ئی برخه اخیستی .اواورومی مجاهدملت د امکاناتوپه تناسب ئی دښمن ته زیات تاوانونه اړولی دی، اوتوانیدلی چی ۲۴ کیلومترمربع ځمکه داسی آزاده کړی چی هیڅوک هم ورته نه له ځمکی اونه هم له هوا داخلیدای شی ...

پخوا به دښمن "بازوکا" توپونه استعمالول چی مجاهدین ئی هم ډیرخواره مندکړی ووخواوس مجاهدین متوجه شویدی اودجنګ نوی تاکتیکونه اولاری چاری ئی زده کړیدی، حقیقت دی چی اورومی ملت یوبالکل هیرکړی شوی ملت دی .دچا په فکراو نظرکی نه راتلل چی اسلامی ټولنی د۳۲ ملیونو مسلمانانوله قضیی نه خبر هم نه وی .

ټوله هممدی امله ده چی اسلامی دولتونه ددی اساسی قضیی مرسی نه توجه کوی،هسی یوه قضیه چی اسمعارنواسیدلی دمنظم نشراتی پلان اوپروګرام په واسطه ئی آثار محوه کړی،اواسلامی ملکونه ددی قضیی مرست ځکه کوی ترڅودقرن افریقا منطقه یوه سوجه اسلامی منطقه جوړه شی .

المحتمع : داسلامی جهادله تحریک نه پرته نور داسی سیاسی حرکتونه وجودلری چی له اورومی قضیی نه ملاتړکوی ؟

الشیخ عبدالکریم : یوه بله خیالی جبهه د - " اورومودآزادی جبهه " په نامه هم وجودلری... دعه حرکت یوخارجی حرکت دی ځکه له اورومیانه دباندی فعالیت لری اودملک په دننه کی ئی هیڅ اثرنه لیدل کیږی، یادونه باید وکړم چی نومورې حرکت کمونیستانوا وبی دینانوپخپله مبهمه کی راوستی دی، اونومورې حرکت په پوره معنی سره داورومی ملت دهیلوا وآرزوګانوپه خلاف دی ځکه هغه دمارکسیستی ختیځ اوصلیبی غرب په مرسته اوتعاون جوړاوولار شوی دی .

نوپه همدی اساس ویلی شوی وازینی حرکت چی داورومیا په دننه کی کارا وفعالیت کوی هغه ورداورومیا دآزادی لپاره اسلامی جبهه ده اوبس دغه جبهه داورومیا په شرقی اومنځنی برخه تسلط لری، نواسلامی امت ته په کارده چی دی امرته متوجه واوسی ، اوخپل مادی اوفرهنګی کومکونه خپلو مستحقینوته ورسوی، ځکه داورومی ملت نماینده اومتمثل یوازی اسلامی جبهه کیدای شی .

غرب کوشش کوی چی هلته صلیبی قیادتونه جوړ کړی، اوکله چی هم اورومی ملت آزادی واخیسته سودا صلیبی قیادتونه به دتسلط اوحکم لپاره جوړ اوآماده وی، خوالحمدلله اسلامی جبهه دی توطئی ته پوره توجه لری،داسلامی امت توجه هم راجلبووا وورنه غواړوپه اورومیاکی خپلو مسلمانوورونوکومک لپاره راپورته شی .

موږله فرهنګی اونشراتی کمزورتیا سره مخامخ یو... نوله اسلامی نړی نه هیله کووچی لدی اسلامی ملت سره لازمه فرهنګی اومادی مرسته وکړی .

المحتمع : په اورومیاکی دجهادی حرکت مادی اوښری امکاناتوپه هکله که راته څه ووایی ؟

شیخ عبدالکریم: الحمدلله جبهه دخپلو داسی امکاناتوپه اساس یوه قوی جبهه ده ،په

آشنایی با نام محمد

زبانی قابل حمد خدا شد
که با نام محمد آشنا شد

آشنایی با نام محمد صلی الله علیه وسلم آشنایی با جان است و معرفت جان مستلزم شناخت جهان و محمد صلی الله علیه وسلم با عنایت خاص قیادتش که آفریدگار جهان رحمة للعالمین به او گفته است انسان گمراه در وادی جهالت را به جان جانان و حضرت رب المنان رهبری میکند، که انقیاد به او آزادی از همه وابستگیها، غلامی ها، ذلت ها و رسوایی های هر دو جهان است، آنگاه سکینه و اطمینان دل که دل خود بحری است خروشان و جولانگاه علوم و فلسفه ها و حکمتها و وسوسه ها و تحلیلات و ظلمات و ..... به انسان دست میدهد و آن مجرور را که کششهای زمینی دیوانه اش کرده است به امیدی سرمست میکند که بی نیاز از همه نیازها در امت غرق میشود و مناسبات غیر انسانی بسوی ورا هی برای نجات وی جستجو میکند، در عشق الله و عیال الله فانی میشود و در راه این مجاهدتها به درجه احسان میرسد و در زمره خانواده انصار الله قرار میگیرد.

آشنایی با نام محمد مستلزم پیاده کردن عقیده و توحید در عمل است چنانکه چیزی میگوییم بدان عمل کنیم و چیزی را که عقیده و جهانبینی ما تقاضا دارد تجسم عینی دهیم و در عالم واقع حیثیتی را بخود اتخاذ نمائیم که به گفته علامه اقبال در ظاهر قرآن باشیم ولی در حقیقت قرآن متحرک و زنده و فعال و بالنده!

آشنایی با نام محمد وسیله یی است بس بزرگ و هدفی است خیلی ها عالی، چنان بزرگ و چنان عالی که در شش جهت زوج موء من خیری را شکل میدهد که گنجایش هیچ صنمی بجز صمدی در آن نمی باشد، همه اطراف و اکناف و ابعاد روح را مملو میسازد و بی نیاز از هر گونه کرا یشها و وابستگی و خلود بال و سر میکشاید... جواین فضا شریعتی است که با ساختمان و پیکره عنصری و فطری انسان مو بمو تطابق و توافق و آمیزش و بافتیافتگی دارد و هوا پیمای این جوروح موء من است، از این جوانسانی هرگونه تعصب های جاهلی و مسابقات نا مشروع طرد شده است و جزئیترین شایبه یی از خودبزرگبینی، قلدری فرعونیت، ملیت پرستی، نشانه یزم تخزب، دوگانگی، جنگهای جاهلی مسلمان کشی و تعرض بر آبرو و عرض مسلمان، در آن جایی ندارد.

آشنایی با نام محمد صلی الله علیه وسلم فقط حاکمیت خدا جل جلاله و خلافت موء من بر کره زمین را محقه میکند و دوبر موء منان تاکید میورزد که بالاتر از قانون خدا قانونی نیست و عالی تر از حکم خدا حکمی، بناء" تمادم مسلمان با این حکم و یا عملیه اختلاط این شریعت با قوانین زمینی، صفت مسلمان را از وی منتفی میکند و به جزو صف کافر، صفت دیگری را به

د حضرت محمد (ص) بختور میلاد مومبارک شه!

آرا دونو وسیموکی خو عبدونه لـرو ۰
حولدی نه هم سرگی نه شوپتولای چی دجبهـی
امکاناتو دشمیرا و اندازی له پلوه ددښمن لـه
امـکاناتو سره هیڅ دمقایسی ورهم ندی جبهه
همه مهمات اسعمالوی کوم چی دحکروا وحملو په
سنجه کی ئی له ایښودی دښمن نه غنیمت اخلی،
په همسایه ملکونو ولکه مومال کی هم ځنی غونډونه
لروچی د جبهی غړی پکی تمرینیږی او بیا ئیول
شوی اورومیاکی جگړومیدان ته استول کیږی ۰
له غنیمت نه پرته زمونږدتمویل بل مصدرزمونږ
میړنی ملت دی ۰
استاد محمدعمر: غواړم اسلامی ملکونو ،خیریه
موسسو اوهیئتا نوته غږکرم چې داورومی ملت د
مرستی لپاره راپورته شی، همه ملت چی مهاجرین
په داخل اوخارج (دومال په غونډونو)کی په
ډیروسختوشرایطوکی ژوندتیروی ۰۰ داورومیانو
اوحبشیانوترمینځ جنگ دعقیدی اوحضارت جنگ
دی، همه دکفرا واسلام جنگ دی ۰۰۰۰ په کاردهچې
ټول پوهشی چې په اورومیاکی اسلام دوی ته ناری
وهـی ۰
المجتمع : له حبشی استعمارگردښمن سره مـو
مشهورجنگونه کوم دی ؟
شیخ عبدالکریم : داورومی ملت اوحبشیانو
ترمینځ مشهورجنگ د"جالنکو"جنگ دی،دغه جگړه
په ۱۹۸۷ کال کی پیښه شوی اوسل زره مړی ئی په
ځای پریښودل. په اوسنی وخت کی مشهورهجگړه
دهرروولایت په چرچل نومی سیمه کی داسلامی دجبهی
اوحبشیانوترمینځ پیښه شوی جگړه ده ،پدی جنگ
کی پنځه کسه مجاهدین شهیدان او ۱۲۰ تنـه
حبشیان ووژل شول ۰
داسلامی جبهی بله لویه جگړه ۱۷۵ر۰ه۰ر۸۸ پیښه
شوی جگړه ده ، اسلامی لښکردخپلومنا بعولـه
لاری خبرواخیست چـی دښمن د"مرد"په آواره او
لوڅه منطقه کی چی د"جغجغا" او" جناحسن"ښار
ترمینځ پرته ده عسکری تحرکات پیل کـړی ،
نوهمدلته ددښمنا وجبهی ترمینځ جنگ ونښت چې
پکی ددښمن په توپ اوټانک مجهزی (۱۵۰۰)کسیزی
قواووی تیت اوپرک شوی، اودځلورواصابمنصبا-
نو په گډون (۴۰۰) عسکرورځنه ووژل شول او ۳۵۰
نورځی ټپیان شول، مجاهدینوپدی جنگ کی دری
ټانگونه یوجیپ ،پنځه زغروال موټرونه پـه
غنیمت ونیول ،اوله مجاهدینونه ۷ تنه شهیدان
شـول ۰
المجتمع : پراورومی ملت باندی دوضعه شـوی
نشراتی تعتیم دله مینځه ورلولپاره څه طرحـی
لری ؟
شیخ عبدالکریم: حقیقت دی چی نشراتـی
تعتیم په اورومیاکی دمسلمانانو مسئله لـه
سیاسی اوفرهنگی ډگرنه غائب کړیده ،نوله همدی
امله داسی طرحه وضع شوی چی نړیواله رای عام
اوخصوصاً اسلامی نړی لدی قضیی نه خبرکړل شی
لمړی ځل دی چی زه پخپله له اورومیا څخه دباندی
وځم پدی قصدچی نړیوال خصوصاً مسلمانان لـدی
قضیی نه خبرکړم ،سفرمی له مومال نه شروع کـړ
بیا سعودی عربستان ته لاړم دحج په موسم کی مـی
له قضیی سره دهمدا دو اسلامی تحریکونوسره وکتل
دغه حرکتونه دهمدردی ترڅنگ پرمسلمانانـو
پوری دنړلی قضیی دپیژندګلوی لپاره هم خپل
رول لوبـوی ۰
المجتمع :دمنگسونظام سره څه ډول معامله کوی،-
اوریدل کیږی چی دمسلمانانو دجذبولودپـاره
څه هلی ځلی پیل شوی، حقیقت څه دی ؟
شیخ عبدالکریم : کله چی دمنگسونظام ولیدل
چی نه شی کولای داورومیا دآزادی لپاره اسلامـی
جبهه له مینځه یوسی ،اوترڅنگ ئی په اریتریا ،
اواوغارین کی نوراسلامی حرکتونه پیدا شـول،
نوپدی مقصدچی داسلامی تحریکونه ایل کـړی
ځینوکا رونوته ئی لاس کړ ځکه نظام دخپلی کمزوری
له امله ورځخه ډیره ویره لری ۰۰۰ ددی ډول -
غولوونکوکا رونوته یوهم داوځ چی دحج، عمـری
دکمیتی اوپه نامه اسلامی شئونولوړ (عالی) مجلس
اجازه ئی ورکړه ،همدی ته یی دپیلوماتیـک
پاسپورټ ورکړ ترڅو اسلامی رایی ته دوکه ورکړی،
مونږدا ډول غولوونکوکا رونوته پوره توجه لـرو
اوله خلکونه غواړو متوجه واوسئ ۰
منگستوهیلامریام دښ نلری، ده پخپله پدی خبره
داسلمون جریدی په مفحوکی اعتراف کړیـد ی
اووایلی ئی دی : زه نه مسلمان یم اونه هـم
مسیحیـی ۰
نومسلمانانو اواسلامی دولتونوته په کـاردە
چی پدا ډول غولوونکوحرکاتو سره دوکه نه شـی،
ځکه همغه غواړی لدی لاری نه په استفادی سره لـر

څه دمه جوړه کړی ترڅوبیا داسلام دنا بودی لپاره لویه حمله وکړای شی .

لازم ده هیرنکړوچی همدی منګستود "هرر" په ولایت کی له لسوزرونه زیات جوماتونه وران کړل " دعودای" په نامارکی ئی یوجومات دخروپه - تبیله بدل کړی اونورپه سلها ووجوماتونه دده له لاس وران شویدی .

نوزه یوځل بیا خلک متوجه کول غواړم او - وایم منګستویواسلام دښمنه ماکرانسان دی ،، پخوائی دروس دغلامی زغ په اوږه وء ،بیا موولید چی په اریتریا کی دمسلمانانو دمسئلی ځتمولو پخاطرله غرب سره دهمکاری لاس لری ،خونن وینو چی عربی اواسلامی هیوادونوته مخه کوی ترڅو مسلمانان وغولوی...نواسلامی ملکونوته په کارده چی دی سیاسی مکرته سخت متوجه وی ،دد ی نظام دظلم له لاسه داوروميا مسلمانان دیری سختی شپی اوورځی تیروی .

المجتمع : په پای کی لومجاهدشیخ عبدالکریم اومجاهدمحمدعمراحمدنه تشکرکووچی دالمجتمع مجلی سوالونوته ئی ځواب ووایه اوداوروميی مسلمانانو دقضیی په مختلفواړخونوئی رڼا واچوله .

٥ تقدم الس لا يمهم من الجهاد ولذة الاستشهاد في سبيل الله

دکمونیزم پیدایښت

ژباړن : الحاج سلطان محمود "صلاح"

صهیونستانو پخپله اعتراف کړی چی لمړی همدوی دکمونیزم غږ اوچت کړی ،امریکی یهودی مشهوری مجله (افریکان هیبرو) د ۱۹۲۰ کال دستمبر دلسمی په ګڼه کی په تاءکیدسره لیکی چی په روسیه کی کمونیستی انقلاب دیهودانو طرحه او تدبیر وء ،هغه یهودان چی دعالم لپاره دیوه نوی نظام جوړولو په لټه کی دي،اوهغه څه چی په روسیه وشول هغه یهودی ذهنیت او تدبیرزیرنده دي کوم چی په نړی کی ئی کمونیزم را مینځ ته کړ ، اودیرژر به کمونیزم ټوله د ینا پخپلو منکلوکی ونیسی (۱)،اسرائیلی مشر موشی سیته په لندنی جریده "جویش کرونکل" کی وائی :

" هریهودی پخپل زړه کی ښه پوهیږی چی څوک ددوی مخلص اووفادارد وستان دي، بیګانه چی هغه روسی جمهوریت دی ."

له کالیفورنیانه خپریدونکی (صوت الیهود) جریدی دج - رینولدقول داسی رانقلوي:

" تصور هم نه شم کولای چی یهودی دروس دښمن وي، اوکه چیری وي نوهغه شاذ ،غیرطبیعی اوحتی دحق تلفول دي " (۲)

کمونیزم په قیصری ارتودکسی مذهب روسیه کی خپل رول لوبول پیل کړل، اوداسی عقیده ئی لرله چی دقیصری مانی رنګول له یوی خوانه یهودی دیانت ته ګڼه ده اوله بلی خوا دځمکی دمخ ددی لویی لوئی ټوټی چی زیات نفوس درلودو- نکی هم ده بین المللی صهیونیزم ته تسلیمول دصهیونیزم لوئی آرزوګانی پوره کوي ...

(دشلمی پیړی په لمړیوکی یوه خطرناکه تروریستی ډله راپیداشوه چی نوم ئی انقلابی اشتراکی ګوندوو ،ددغه حزب واګی دیهودانو

په ټولنکی وی او پیروان یې هم زیات یهودان وو ، او په قیصری روسیه کی ټول خونړی سیاسی تروریزونه هم دهمدی پټ یهودی تروریستی ګوند له خوا ترسره کیدل ... ددی تروریستی حزب لوی ناظم (غرشونی) نومی فینی یهوونکی یهودی (آزیف) ددی حزب دوژنی دخانګی مسئول اود مؤ سسینو له ډلی نه وؤ ... " (۳)

دقیصر په دوران کی یهودی مشرانو تر ټولو ډیر وخته دکمونیستی حرکت رهبری په غاړه درلوده هغه وخت چی کمونیستی حرکت خپل فعالیتونه لا نه وو افشا کړی، اولدی رهبری نه دیهودانو هدف داوؤ ترڅو هلته (روسیه کی) دنما را ووقیصرا نوحکم ته خاتمه ورکړی او پرځای ئی مهیونستی اهداف اوهیلی ترسره کړی .

په (کمونیزم اومهیونیزم غبرګونی دی)نومی کتاب کی را غلی .

(کمونیستی تاریخ څرګندوی او تاییدوی چی دکمونیستی حزب مشران کوم چی انقلاب ئی رهبری کړ، او اعلان ئی کړا وبا لاخره پرروسیه ئی حاکمیت وکړ پنځه تنه وؤ :

لینن ، زینوفییف ، کامینیف ،تروتسکی او باکوف سفردلوف ، له لینن نه پرته دغه ټول یهودان وؤپداسی حالکی چی لینن هم له یهودی ښځی سره واده کړی وؤ) .

خودا سرائیلی دولت لمری رئیس (وایزمن) پخپلو یادښتونوکی داسی حقیقت په ګوته کوی چی دیروته په وؤ معلوم اوهغه دا چی لینن هم دخپلو نورو ملګرو په شان یهودی نسبه او مهیونیستی فکرحا وندوؤ ، ریښتیا هم چی لینن دکمونیستی حرکت یوفعال مشروو آن تردی چی دده تعلیماتو دکمونیستانو په وړاندی دکمونیزم دلوی کاهن کا رکس له تعلیماتو سره یوشانته ارزښت پیدا کړ ،وایزمن په ټاکیدسره وائی چی لینن یهودی وو او په سویس کی به ئی له وایزمن سره یوځای دحکماء صهیون په کنفرانسونوکی ګډون کاوه اوهغه داسی نه وو لکه خلک چی ګمان کوی اووائی لینن نیم یهودی وو پدی معنی چی نیمګړتیا یهودی وه بلکه لینن به په سویس کی دحکماء صهیون په کنفرانسونوکی دروسی یهودانو نمایندګی کوله وایزمن پدی هکله وائی :

(لینن ،بلکتوف او تروتسکی می په سویس کی وپیژندل او دوی ټول یهودان وو) .

معقوله نده چی دحکماء صهیون په کنفرانسونو کی دی داسی څوک ګډون وکړی چی یهودي او د صهیونیزم حکیم نه وی، او که نه نو څنګه کولای شی هلته ګډون وکړی او آیا حکماء صهیون به ورته اجازه ورکړی چی ددوی په هغه پټورازونو او پلانونوچی دپره موده ئی ورته کارکړیدی خبرشی .

وایزمن دلینن پیهودیت په عام شکل سره هم تائیدوی دخپلو یاداشتونو په ۸۸ - ۸۹ صفحه کی لیکی :

" په ایطالیا کی ماته یوه را پیښه شوی مهمه حادثه داوه: کله چی زه جابری جزیری ته دتفریح او استراحت لپاره لاړم چی ګورم هلته مهاجرشوی روسان را نه راتول شول او چیغی ئی کړی . دا لینن دی !!.

لدینه بل مهمه پیښه په جنوا کی وه ،هلته پولیسو تعقیبولم ،خوزما طالع برابری وی چی دجینوا دیوه لوی سړی له ملګری سره روان وم ، ملګری می پولیسو ته متوجه شوا وپوښتنه ئی وکړه څنګه موتعقیبوی ؟ او پدی وخت کی دغربی اروپا دملګرو نوا قتصادی کنفرانس جریان درلود —

پولیس په جواب کی ورته وویل: دمحترمه زه د روسی وفد په ساتنه مکلف یم کله می چی بنا غلی لینن له ناسی سره ولیدنو مجبورشوم چی تعقیب موکړم " .

لدی خبرونه دا راته په ډاګه کیږی چی لینن یهودی اوهیونیستی وؤ ،اودا هم راته څرګندیږی چی دکمونیستی انقلاب پنځه هغه مشران چی انقلاب ئی رهبری ،اعلان اوبیائی پرروسیه حاکمیت وکړ (لینن)زینوفییف ،کامینیف ، تروتسکی او باکوف سفردلوف) په یوه وخت کی یهودان ،صهیونستان اوکمونیستان وؤ .

کله چی کمونیستی انقلاب دقیصرا نوحکومت ختم کړی ،هغه قیصران چی په روسیی یهودانو به ئی ملاتړ وکړ، یهودانو داسی شیان ترلاسه کړل چی نورو ته نه رسیدل، خپل قومیت ئی را ژوندی اووساتلی شوای ، اودصهیونیزم دډر س اوتدریس لپاره ئی خاص حلقی جوړی کړی، چی کمونیستانو ته بی هم صهیونیزم بنودلو پداسی حال کی چی کمونیزم دقومی اودینی فکرکلک مخالفت کوی .

(دبلشویکی انقلاب یهودی مشرانووکولای شوای چې چپل قومیت دکمونیزم ترځنګ - وساتي ، اوبیا دصهیونیزم زده کړی له پاره خاصه حلقه جوړه کړی ، اوهمئی اجازه ورکړه چې یهودی کمونیستان هم صهیونیزم ولولی(۴)

دبلشویکی انقلاب ندوروسته له حکومتي احصائیونه سری ته په ډاګه کیږی چې یهودانو پدی سره انقلاب کی څومره اثر درلود .

د "کمونیزم اوصهیونیزم غبرګونی دی" کتاب په (۲۵) صفحه کی راځی .

(تریوه بیرغ لاندی دمارکسیستي مختلفو ډلو دیو ځای کیدو لپاره دمنفوصو نمایندګانو مجلس شپته (۶۰) غړی درلودل چې (۵۶) ئی یهودی مفکرین اوپاته (۴) نورئی غیر یهودان ووۀ) .

اودهمدی کتاب په (۲۷) مخ کی لیکل شوی :

" د ۱۹۱۹ کال دتموز په میاشت کی موۀ قتي حکومت له مینځه لاړ او پرځای ئی دانقلاب دحمایي لپاره بوبل حکومت تشکیل شو ددی حکومت رئیس (کیرنسکی) اوزیات غړی یې یهودان ووۀ .) او :

داسرائیلي دولت لومړی رئیس (وایزمن) پخپلو یادداشتونو کی داسی حقیقت په ګوته کوی چې دیروته نه وۀ معلوم اوهغه داچې لینن هم دخپلو نورو ملګرو په شان معلوم یهودی نسبه اودصهیونیستی فکر خاوند وۀ .

" له انقلاب نه وروسته یهودی (کارمینیف) د روسیې جمهوریت لمړنی رئیس نیم یهودی (لینن) دحکومت رئیس اویهودی (تروتسکی) لمړی دبهرنیو چارو اوددفاع وزیر وټاکل شو .

دروسیې کمونستي جمهوریت دوهم رئیس د یهودی تروریستي دلی نه یو یهودی چې سفردلوف نومیده وټاکل شو ، اوهمدا رازد (۱۹۱۹) او (۱۹۲۶) کال ترمینځ ددریم انترناسیونالیزم مشر زینوفییف یهودی وۀ .

د نومورې کتاب ۲۸ مخ کی راځی :

په روسیه کی له انقلاب نه وروسته بهرنه راوتلې بیانونه وتقاریر ښکاره کوي چې دکمونستي حکم په لمړیو کی په بطربسورج کی دمرکزی کمونیستي کمیتي غړی شمیر (۳۸۸) ووچې ۳۷۱ ئی یهودان (۱۶) روسان اویوزنګی (حبشی) وۀ .

مشهوره یهودی مجله افریکان هیبرود ۱۹۲۰- کال دستمبر دلسمي په ګنه کي داپورته ذکر شوی حقائق تاییدوی اولیکی :

" په روسیه کی کمونیستي انقلاب دروسی طرحی او تدبیر نتیجه وه ، هغه یهودان چې دنړی لپاره د نوی نظام جوړولو په لټه کی دی ، اوهغه څه چې په روسیه کی ترسره شول هغه دیهودی ذهنیت زیږنده وه ، اونومورې ذهنیت کمونیزم راپیدا کړاوزر به په ټوله دنیا کی خورشی . "

دحکماء صهیون دډریم پروتوکول لاندنۍ فقره هم ددغه خبرې تاییدکوی هلته چې وائی:

" غواړو داسی وښیو چې گویا مونږ دکارګرانو آزادوونکی یو ، راغلي یو ترڅو هغوی لدی ظلم نه خلاص کړو ، اوداهغه وخت کله چې بلنه ورکووتر څو مونږ دلښکروپه مختلفو ډلو لکه اشتراکین ، کمونیستان اوناآرامی راوستونکوکی شامل شی ، مونږ دهمیش لپاره کمونیزم پخپله غیرکی نیسو اوداسی ښیو چې مونږ داخوت اوعامو انسانی مصلحتو په بناء له کارګرانو سره کومک کوو ، اوداهغه څه دی چې ټولنیز ماسوئیزم ئی زیږی ورکوی " .

" له انقلاب نه وروسته یهودی (کارمینیف) د روسیې جمهوریت لمړنی رئیس نیم یهودی (لینن) دحکومت رئیس اویهودی (تروتسکی) لمړی دبهرنیو چارو اوددفاع وزیر وټاکل شو .

دروسیې کمونستي جمهوریت دوهم رئیس د یهودی تروریستي دلی نه یو یهودی چې سفردلوف نومیده وټاکل شو ، اوهمدا رازد (۱۹۱۹) او (۱۹۲۶) کال ترمینځ ددریم انترناسیونالیزم مشر زینوفییف یهودی وۀ .

د نومورې کتاب ۲۸ مخ کی راځی :

په روسیه کی له انقلاب نه وروسته بهرنه راوتلې بیانونه وتقاریر ښکاره کوي چې دکمونستي حکم په لمړیو کی په بطربسورج کی دمرکزی کمونیستي کمیتي غړی شمیر (۳۸۸) ووچې ۳۷۱ ئی یهودان (۱۶) روسان اویوزنګی (حبشی) وۀ .

مشهوره یهودی مجله افریکان هیبرود ۱۹۲۰- کال دستمبر دلسمي په ګنه کي داپورته ذکر شوی یهودی مالونه کمونیستي حرکت تغذیه کوی .

ځرګنده ده چې صهیونیزم کمونیستي حرکت او انقلاب تغذیه کوی ځکه کمونیزم دصهیونیزم نتیجه اوزیږنده مال وسیله ده چې انسان خپل هدف ته رسوی ، اودهمدی فکر په اساس پر یهودانو لازم شوی چې دکمونیستي انقلاب لپاره ددنیا په کنجونوکی لازم مال وراندی کړی ، او دوی نه پوهیږی چې دانقلاب لپاره داوراندی شوی مال په حقیقت کی ددوی دخپل خدمت ، او د حکماء صهیون په پردنوکولونوکی وضعه شوو اهدافو دتحقق لپاره خرڅ شویدی .

اوهمدا وجه ده چې له روسیې سره همسایه ملکونوکی سرمایه دارو یهودی کورنیو اولود کمونیستي حرکت دتغذیې لپاره بې حسابه مال مصرف کړیدی .

پاتې په ۴۲ مخ کی

طنز کوتاه

نوشتهٔ : ملالی " الم "

نابلد

برادرنمی فامم چی بگویم ،ازکجا بریت شروع کنم ،خو ،خوب اس گپه کوتاه بسازم ، دیروز رفتم که بچیمه دیکی ازلیسه های مجاهدین شامل کنم نه لیسه رفتم ،ملازم مره تا به دفتر مدیرصاحب برد .

خدا نشانتان نته وقتی پیشانی چین خورده ولبهای کشال مدیرصاحب دیدم خون ده رگهایم خشک شد نه فامیدم که تامیز مدیرصاحب چطور خورده رساندم ، مدیرصاحب که خوده مصروف گونه نشان میدادبه یک نظرقارازکنجک چشم به بیادرت سیل کرد ، ده او وخت حال بیا درت چی بود ، نپرسین...

بلی قربان بعدازچنددقیقه مدیرصاحب سرخوده بالاکرده وبه مه گفت : " شما ! "

مه که بسیا رزیرتاثیر مدیرصاحب آمده بودم ،گفتم : بلی صاحب ،بلی می خوا هم بچیمه ده ای مکتب شامل کنم ،مدیرصاحب بعدازغر وفش زیرلب به مه گفت :

خوبچیت تا صنف چندمکتب خوانده ؟

گفتم : بلی قربان ،تا صنف شش !

گفت : برو ده صنف اول شاملش میکنم ،

گفتم : بلی قربان ، درست میفرمایین اما چطور میشه که بچیمه درصنف اول بشانم ، بچه خوقابل اس .

گفت : ای به مه مربوط نیس ،که قابل اس یا نی ،بگوبچیت تفسیر و تجویدوعربی ره خوانده یا نی ؟

گفتم : نی جان ، خومیتانه که خوده برسانه ،بچیم زیادقابل وپرکاراست

گفت : اوچقه گپ زدی ، مغز ده کلیم نه ماندی ،چی بلا آدم هستی ، هیچ گپه نمی فامی ، گفتم بره ده صنف اول بشینه ،اگه میشانیش خوب اگه نمی شانی برو رایته بگی ، سکربیستاره تاکه بودین ده اونجه خوردوبرد کدین ، حالی ایجه آمدین ، برای ! اعصاب مره خراب نکو !

چی بگویم بیادربه بسیارجگرخونی ازدفترمدیرصاحب بیرون آمدم ، ملازم ده دالیزپرسانم کدکه صاحبکارتان شد؟ گفتم : نی والله !

گفت : خیراس ، بازبیایین مدیرصاحب نومقررشده ،همرای مواجعین نابلد است ، نو ازکابل آمده .

د مسلمان د وژلو جريمه

سريزه

ان الحمد لله نحمده ونستعينه ونستغفره ونعوذ بالله من شرور انفسنا وسيئات اعمالنا من يهده الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له.

واشهد أن لاإله إلاالله وحده لاشريك له، واشهد أن محمداً عبده ورسوله.

امابعد:

په دي کي شك نشته چي الله (جل جلاله) انسان پيدا کړ او هغه ته يي پر نورو مخلوقاتو باندي کرامت او عزت وبښه:

(ولقد كرمنا بني آدم وحملناهم في البر والبحر ورزقناهم من الطيبات وفضلناهم على كثير ممن خلقنا تفضيلا.)

(الاسراء: ۷۰)

(يعني: بي شکه چي موږ بني آدم ته کرامت وبښه او هغوي مو پورته کړلو پر بيابان او سمندر باندي او هغوي ته مو له پاکو شيانونه روزي ورکړه او هغوي ته مو پر ډيرو هغه څيزونو چي پيدا کړي مودي فضليت ورکړو ـ په فضليت ورکولو سره او هغه څه الله (جل جلاله) ټول هغه شيان چي په آسمانونو او مځکه کي دي تسخير کړي دي):

(وسخرلكم مافي السموات وما في الارض جميعا منه ان في ذلك لآيات لقوم يتفكرون)

(الجاثيه: ۱۳)

(يعني او مسخر کړي يي دي تاسي ته هغه څه چي په آسمانونو او هر هغه څه چي په مځکه کي دي، ټول د ده له جانبه، بي شکه چي په دي کي (د کاينناتو په تسخير کي چي تاسي ته تابع شوي دي) حتماً د قدرت نښي نښانې دي د هغه قوم لپاره چي فکر کوي).

او الله (جل جلاله) ـ انسان د ملايکو مسجود وګرځاوه او هغه ته يي پيغمبران او رسولان وليږل او د ده لپاره يي له آسمان نه وحي او آسماني کتابونه نازل کړل او د هغه پنځه ضروري څيزونه يي وساتل چي هغه عبارت دي له (دين، ځان، آبرو اونسل، عقل اومال) څخه.

الله (جل جلاله) د دين د حفاظت او ساتني لپاره يي جهاد او د مرتد وژل يي روا کړل.

د ځان د ساتني لپاره يي قصاص مشروع او انتحار حرام وګرځاوه.

د آبرو او نسل د حفاظت او ساتني لپاره يي زنا حرام وګرځاوه او هغه ټولي لاري يي چي دغه بد عمل ته منتهي کيږي وټرلي، ازدواج، سنګسار او زاني او زانيي ته يي دره وهل مشروع وګرځاوه.

د عقل د ساتني لپاره يي شراب، مخدره مواد، چرس او هيروين حرام وګرځاوه او د مست سړي دره وهل يي مشروع وګرځاوه.

د مال د ساتني لپاره يي غلا، غدر، اسود، خيانت او احتکار حرام وګرځاوه او د غل لاس پريکول يي روا وګرځاوه.

بناپردي کولاي شو دي نتيجي ته ورسيږو چي هرکله انسان هغه لاره تعقيب کړي چي الله (جل جلاله) ورته ټاکلي دي او له سمي لاري نه منحرف نشي ـ د خداي په نزد د ډير قدر اومنزلت خاوند دي.

په هرحال.. دامبارك جهاد د ستمګارانو پرسترګو باندي خواږه خوبونه حرام کړل ځکه دا جهاد وهغوي ته ـ د خطر هغه زنګ دي چي د دوي د ګديو د نسکوريدو او د الهي حکومت ـ د قيام خبر ورکوي، له همدي وجهي نه کفار او مستبدان ډلي ډلي په خوځښت راغلل، ترڅو د دي جهاد په لاره کي موانع او خنډونه پيدا کړي، او هغه مکرونه، غولوني، توطيي او دسيسي چي د

دوي په وسه کي وه د دي جهاد پرضد سرته ورسول، د دي دسيسو خورا لويه شيطاني دسيسه د مجاهدينو د ليکو په مينځ کي تفرقه اچول او د اختلاف د تخم کرنه او د دوی د صفونو په مينځ کي د نفاق اورته لمن وهل دي؛ چې له بده مرغه د دښمن دغه دسيسه ترهغه پوري اغيزمنه ثابته شوه چې د افغانستان په گوټ گوټ کي د مجاهدينو د خپل مينځي اختلافاتو، د قتل او قتال سبب شو؛ ځکه مور پرځان لازم وگانه چې د دي مسالي خطرناک توب د شرعي له نظره مجاهدينوته روښانه کړو، همغه و چې دغه رساله وليکله شوه، ترڅو د مسلمان وژني لويه گناه خلکوته بيان کړي؛ البته په دي هيله چې د آگاه زړونو او آوريدونکو غوږونو خاوندان تري عبرت واخلي.

کله چې مور دغه تحذيرنامه مجاهدينوته وړاندي کوو، دي ټکي ته اشاره کول هم ضروري گڼو چې د دي رسالي محتويات د مجاهدينو او هغو زړه ريږدوونکو پيښو په باب دي چې د دوي په مينځ کي واقع کيږي اما هغه کسان چې د مسلماني دعوی کوي؛ مگر د دولت په ليکوکي د مجاهدينو پرضد جنگيږي، په هيڅ وجه د دي احکامو مصداق نشي گرځيدلاي، ځکه هغوي تيري کوونکي باغيان دي چې غواړي د افغانانو دين له اسلام نه په کفر او الحاد واړوي او هغوي کافر دولت ته په دي کار کي مرسته کوي، که څه هم په زوره عسکري ته ويوړل شي او د مجاهدينو پرضد جنگ باندي هم خوښ نه وي.. هو! دوي د دي رسالي په احکامو کي شامل نه دي؛ ځکه د دوي وژل روا دي، که څه هم د شهادت کليمه ووايي - او دا د دي لپاره چې مور له هغوي سره د دي لپاره نه جنگيږو چې اسلام ته غاړه کيږدي؛ بلکي د دي لپاره جنگيږو چې ملحد او کافر دولت نسکور کړو او دوي له همغه دولت نه (په خپل خوښه يا په زور) دفاع کوي - او د اسلامي حکومت د قيام په لاره کي خنډونه پيدا کوي، او څوک چې دغسي وضع او حالت ولري له هغو مسلمانانو نه ښه والي نه لري چې له کفارو سره اسير دي او هغوي د مجاهدينو د حملې په وخت کي دغه مسلمانان د ځان د نجات لپاره د سپر په توگه استعمالوي دا ځکه چې فقهاوو په متفقه توگه ددغسي خلکو وژل په داسي حال کي چې پرکفارو باندي بري موندل د دوي له وژلونه پرته ممکن نه وي، مباح گڼلي دي، نو دا د خداي او اسلام محاربين چې د کمونستانو په گټه له مسلمانانو سره جنگيږي په هرلحاظ د وژلو وړ دي.

(خداي دي ټول خلک سمې لاري ته هدايت کړي)

★ د نفس د وژلو حرمت:

د اسلام مقدس دين د انسان د صيانت په برخه کي او د هغه د ويني د ساتني په باب (چې ناحقه توي نشي) جدي پاملرنه کړي ده؛ الله (جل جلاله) په دي باره کي فرمايي:

(من اجل ذلك كتبنا على بني اسرائيل انه من قتل نفسا بغير نفس او فساد في الارض فكانما قتل الناس جميعا ومن احياها فكانما احيا الناس جميعا)

(المائده: ۳۲)

(يعني: د دي (قتل) په سبب مور بني اسرائيلوته ليکلي وو (هغوي ته مو امر کړي و) چې بې شکه چا چې يو نفس (بې له بدلي د بل) نفس او بې له دي چې په مځکه کي فساد وکړي ووژني؛ نو (دا کار په واقع کي) داسي ده لکه چې ټول خلک يې وژلي دي او هغه څوک چې د چا د ژوند سبب شو (چاته له مرگ نه نجاوت ورکړ) نو داسي ده لکه چې ټولو خلکوته يې ژوند بخښلي دي).

ابن العربي په خپل احکام نومي اثر کي وايي: (د دي آيت مفهوم دا دي چې هغه د مقتول له نظره داسي دي لکه چې ټول خلک يې وژلي وي يا نسبت په خپله مقتول ته چې د ده له مرگه وروسته د ټولو خلکو ژوند ده ته کومه گټه نشي رسولاي او يا نسبت قاتل ته چې هغه د تل لپاره گناه گار دي گويا ټول خلک يې وژلي دي - په دي دوو قولو کي د هريو پربنا چې وي - مجاهد هم دا قول تاييد کړي دي او طبراني اشاره ورته کړي، او ځينو متاخرين مفسرينو ويلي دي): د دي آيت معنی دا دي چې، دي د هر چا په بدله کې چې وژل شوي - داسي وژل گيږي چې گويا ټول خلک يې يې وژلي دي او د هغه چاپه باره کې چې قاتل عفو کړي داسي طرز تفکر شته چې گويا ټول خلک يې ژوندي کړي.) ۵۹۱/۲.

حقه خبره داده چې قاتل د ژوند پرحق چې د ټولو خلکو حق دي تيري کوي، نو د همدي له مخي هرهغه څوک چې د چا قتل ته اقدام کوي او هغه وژني داسي دي لکه چې ټول خلک يې وژلي وي، له همدي لامله په صحيحين کې راغلي دي:

(ما من نفس تقتل نفساً ظلماً الا كان على ابن آدم الأول كفل منها لأنه أول من سن

القتل).
(يعني: هرهغه څوك چې يو شخص د ظلم له مخې وژني د هغه د ګناه يوه برخه د حضرت آدم په هغه لومړني حوې باندې اېښودل کيږي؛ ځکه هغه لومړني څوك دي چې د وژني بنسټ يې کېښود).
علامه آلوسي په دي هکله روح المعاني کې ليکلي دي:
په دي آيت کې د تشبيه فايده د چاله وژلونه ايسارول او د هغه له عواقبونه ډاروول دي او يا د هغه تصوير د ټولو خلکو په وژلو باندې دي، او همدارنګه د خلکو هڅول او تشويقول دي د هغه ژوندي کولو ته ـ د هغه له تصوير سره چې د ټولو خلکو له ژوندي کولو څخه عبارت دي). ۱۱۸/۵.
الله (جل جلاله) په بل ځاي کې داسې فرمايي:
(ومن يقتل مؤمنا متعمدا فجزاؤه جهنم خالدا فيها وغضب الله عليه ولعنه واعدله عذابا عظيما).
(يعني: او هغه څوك چې يو مؤمن په قصد سره ووژني نو د هغه جزا جهنم دي، چې دي به د تل لپاره هلته وي او خداي (جل جلاله) پرهغه باندې په قهر شوي دي او پرهغه يې لعنت ويلې ـ او هغه ته يې لوي عذاب برابر کړي دي).
د دي آيت د نزول سبب په طبري تفسير (۲۱۷/۵) کې داسې راغلي دي:
(له عکرمه څخه روايت شوي دي چې له انصارو څخه يو تن د مقيس بن خبا به ورور وواژه او حضرت پيغمبر (صلى)، مقيس ته د هغه ديت ورکړل او هغه ومانه، بيايي د خپل ورور پرقاتل حمله وکړه او ويي واژه. ابن جريح وايي: نبي اکرم (صلى) بني النجار قبيله ديت ورکولوته اړ ويستل، او له څه مودي وروسته مقيس او يو بل څوك يي د بني فهر له قبيلې نه د خپل يوکار د سرته رسولو لپاره چيري وليږل ـ په لاره کې مقيس پرهغه فهري سړي باندې حمله وکړه او هغه يې پرمځکه وغورځاوه، ځکه مقيس ډيرکوتلي او پهلوان و او (د مغلوب سړي) سرېي د دوو تيګو په مينځ کې ميده کړ ـ او بيا يې دا شعر وويل:
قتلت به فهرا وحملت عقله
سراة بني النجار ارباب فارع
يعني په دي تيګه باندې مي فهر وواژه او د هغه د وينې قيمت مي د بني النجار سخاوتمندانو ته چې د شان او شوکت خاوندان دي وباښه.
په دي وخت کې نبي اکرم (صلى) وفرمايل: فکر کوم چې کومه پېښه يې رامينځ ته کړې خبردار اوسې ـ په خداي قسم که چيرې داسې يې کړې وي؛ هغه ته به نه په حل، نه په حرمت او (همدارنګه) نه په صلح او نه په جنګ کې امان ورکړم ـ همغه و چې د مکې د فتح په ورځ مړشو.

★ ابن عباس او ځيني صحابه رضي الله تعالى عنهم وايي چې د قاتل توبه نه منل کيږي:

د قتل جريمه په خپل بدوالي او قباحت کې د خداي له وجود سره د شرك له عمل نه وروسته راځي او له شرك نه پرته هيڅ جرم او ګناه هغه ته په (بدوالي کې) نشي رسيدلاي؛ آن تردي چې د رسول الله (صلى) د صحابه وو يوه ډله په دي عقيده دي چې د قاتل توبه نه منل کيږي او هيڅکله به جنت ته داخل نشي؛ مګر په هغه صورت کې چې اوښ د ستني په سېم کې ننوزي!
ابن جرير په خپلو اسنادو سره له يحيى الجابري چې هغه له سالم او سالم له ابي الجعد نه روايت کړي دي ـ روايت کوي، چې هغه وويل: (مور په هغه وخت کې چې ابن عباس رضي الله عنه خپل بينايي له لاسه ورکړي وه ـ د هغه په څنګ کې وو، په هماغه حال کې يو سړي راغې او ورته يې وويل:
عبدالله! د هغه سړي په باب چې مسلمان يې قصداً وژني څه نظر لري؟ حضرت ابن عباس رضي الله تعالى عنه د هغه په ځواب کې دا آيت شريف ولوست: فجزاءه جهنم خالداً فيها...
هغه سړي بيا پوښتنه وکړه: که چيرې قاتل توبه وباسي او نيك کارونه وکړي او بيا هدايت شي په دي باب څه وايي؟ ابن عباس رضي الله تعالى عنه وويل: (مور دي پري بوره شي) هغه ته توبه او هدايت له کومه شوه؟ زما دي قسم په هغه ذات وي چې زما سا د هغه په لاس کې ده چې ما ستاسې له پيغمبر (صلى) نه واوريده چې ويل يي: (موږدي پري بوره شي، د مسلمان عمدي قاتل د قيامت په ورځ ـ په داسې حال کې راځي چې مقتول د ده ښې او يا کين اړخ په لاس کې نيولي وي ـ او د مقتول له شارګونو څخه ـ د عرش الرحمان له لوري وينې داري وهي او هغه (مقتول) په کين لاس کې خپل قاتل نيولي وي او په ښي لاس کې يي خپل سرنيولي وي راځي او

وايي: اي زما پالونکيه خدايه! له دي سړي نه پوښتنه وکړه چې ولې يې زه ووژلم؟ او قسم پرهغه خداي چې د عبدالله سا د هغه په لاس کې ده، چې کله دغه آيت (ومن يقتل مؤمنا متعمداً...) نازل شو، ترهغه وخته پورې چې رسول الله (صلى) له دنيا نه رحلت وکړ ـ بل آيت نسخ نکړ ـ او له دي آيت نه وروسته بل برهان نه دي نازل شوي.

(دا حديث امام احمد بن حنبل رحمه الله روايت کړې دي).

علامه آلوسي په خپل تفسير (روح المعاني) کې له سعيد بن عينا څخه روايت کړې دي چې هغه وويل : د ابوهريره رضي الله تعالى عنه په څنګ ناست وم چې يو سړي ورته راغې او ويې پوښتل: آيا د مسلمان قاتل توبه منل کيږي؟ ابوهريره رضي الله تعالى عنه وويل: نه! قسم په هغه ذات چې پرته له هغه نه بل په حقه سره معبود نشته چې جنت ته نشي ننوتلاى تر هغه چې اوښ د ستني په سيم کې ننوزي! (روح المعاني ۱۱٦/٥).

★ د قاتل توبه دا دي چې ځان د مقتول اولياووته تسليم کړي:

نظر د دي جريمي سخت قباحت ته او همدارنګه د هغه اړيکي له حقوق العباد سره د ګناه دروند بار د قاتل له اوږونه پرته له دي چه ځان د مقتول اولياووته تسليم کړي، ترڅو د هغه په باره کې له قصاص بخښنې او ديت څخه يو وټاکي نه پورته کيږي او کله چې يې ځان د مقتول وارثانو ته تسليم کړ- نو په هغه وخت کې ـ د آخرت په ورځ کې نه مأخوذ کيږي او هغه وعيد چې په شرعي نصوصو کې د قاتلانو په باب راغلې دي ـ پرې نه تطبيقيږي ـ او که داسې نه وي ـ مؤاخذه کيږي.

ابن عابدين په خپل حاشيه کې ويلې دي:

(په ـ تبيين المحارم ـ کې يې ويلې دي: پوه شه چې د قاتل توبه يوازې په پيښماني او استغفار کې نه دي، بلکې د مقتول د اولياو په راضي کولو پورې تړلې دي؛ بناء که چيرې قتل عمدي و بايد د مقتول اولياووته فرصت ورکړې شي، ترڅو که هغوي غوښتې وي قاتل قصاص کړي، او که هغوي غوښتې وي په مفته کې يې وبخښي ـ که چيرې ويې باسه همدغه ـ د ده توبه دي).

(د ابن عابدين حاشيه ٥٤٩/٦)

★ په دنيا کې د عمد قتل جزا:

فقهاوو پردې اتفاق کړې چې د عمد قتل مرتکب د مقتول اولياووته تسليميږي؛ هغوي اختيار لري چې ويې وژني، دي بخښي يا (مغلظه ثلاث) ديت تري واخلي يعني ديرش (۳۰حقي)، ديرش (جذعي) او څلويست (٤٠ خلفي): حقه هغه اوښ ته وايي چې دري کلني عمريې شاته غورځولې وي او څلور کلني ته يې نوي پښه ايښې وي، جذعه هغه اوښ ته وايي چې د خپل عمر څلور کاله يې شاته پريښې وي او په پنځه کلني کې پښه ايښې وي او خلفه هغه اوښ ته وايي چې نوي يې په لس کلني قدم ايښې وي.

د علماوو اجماع سره په عمد قتل کې، ديت د قاتل له مال څخه ورکول کيږي، نه د هغه د خپلوانو او قبيلې له مال څخه، مګر د خطا اوسهوې قتل ديت د ده د قبيلې له مال څخه ورکول کيږي ـ په دي مساله کې هم علما متفق دي مګر د "قتل شبه عمد" په ديت کې د علماوو په مينځ کې اختلاف شته.

ځيني علماوو ويلي دي د دي دول قتل ديت د قاتل له شخصي دارايي څخه اخيستل کيږي او دا د ابن ليلى، ابن شبرمه او قتاده نظريدي ـ او د علماوو جمهور ويلي دي چې ديت د هغه پرعشيره (قبيلې) باندې وي او دا د شعبي، نخعي، احمد، ثوري، اسحق او د نظرد خاوندانو رايه ده).

القرطبي ۲۳۱/٥.

نورېيا

* * * * * * * * * * *

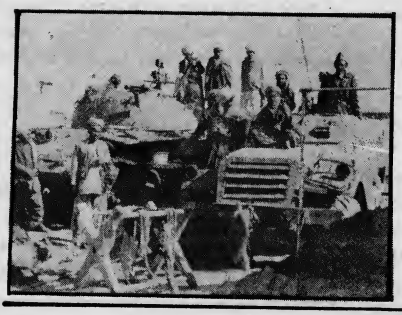

بقلم نثار احمد" نوری "

نقدی بر دمی با حافظ

درشماره دوم برج سنبله ۱۳۶۸ مجله وزین شفق مقاله ای تحت عنوان "دمی با حافظ" (رح) بقلم برادر محترم وحید" مژده "بچاپ رسیده که بررسی مختصر ولی دقیقی پیرامون اشعار رحضرت حافظ (رح) درارابطه با قرآن شناسی حافظ واخذ الهاموی ازقرآن مجیددرترکیبات شعری صورت گرفته است ، این اقدام نیک وستوده قابل ستایش هم به برادر مژده وهم به کارکنان مجلهٔ شفق مبارکباد .

گرچه قبلا" به صدها شرح وکتاب ورساله پیرامون اشعار وشخصیت حافظ (رح) درطول قرون متمادی بعد از رحلت وی نوشته شده است ولی باز هم کافی ونسنده نیست ،برادر مژده هم درین کار نیک از عجله واختصار کار گرفته که عطش خواننده را مرفوع نمی سازد، بنظر بنده هر بیت آن باید مفصلا" تشریح وتوضیح می شد. اما باز هم آغاز نیکی است امیدوارم مژده صاحب با همین یک مضمون بکلی اکتفا نکنند ،پیرامون اشعار بزرگان دیگر نیز چنین بررسی ها وتحقیقاتی سودمندی بنمایند .

جای هیچ شک وتردیدی نیست که درهردوروزمانی مردمانی استفاده جو متملق ،مداح وخود بزرگبین بوده واکنون هم هست . خصوصا" درلباسهای زهدوتقوی ،وصوفی گری،که از اعتقاد بی غش مردمان ساده وموء من سوء استفاده کرده برای خوددم ودستگاهی دست وپا می کنند.

درگذشته هاکه امرای مطلق العنان ازهرگونه اختیارات برخوردار بودندوزندگی را بالای مردم ضیق ساخته بودند، عدهٔ بی چنین اشخاص طمع خوار وخودپرست کم نبودند، با آنکه می دانستندحق نمی گویندناحق وبرای جلب رضایت آن امرمطلق شب را روزوسردراگرم می گفتند، حضرت خواجه حافظ (رح) ازاعمال اینگونه اشخاص برابستی رنج می برد. تنها همو بودکه درآن عصرلب به حق گویی کشودوهمه ریاکاران وزاهدان ریایی وسالوس را رسواساخت مشهوراست رقیب سرسخت حافظ درآن عصریکی ازفقهای معروف وعالم زبده عمادفقیه بود.که گربه یی راچنان تربیه کرده بودکه هرگاه عمادبرمصلی جهت ادای نمازمی ایستادگربهٔ اونیز مانندوی دست بگوش می برد وبقیام می ایستاد .مسلمانان ساده دل آنرا حمل به کرامت وی می نمودند، وخیلی درتکریم وی می کوشیدند .لیکن حافظ (رح) به این شعبده بازی وی خندیده گفت :

صوفی نهاد دام وسرحقه باز کرد
بنیاد مکر با فلک حقه باز کرد
باز چرخ بشکندش بیضه درکلاه
زیراکه عرض شعبده با اهل راز کرد

وی باقی نمی ماند... سازش با کفار و دشمنان اسلام، توطیه برضد نهضت اسلامی و فقط بخاطر احراز مقام، تقلا و تلاش نیز همین حکم را میرساند ...

آشنایی با نام محمد خود حکم میکند که وقتی مصالح اسلام با خطر جدی مواجه میشود، کوچکترین اختلاف فرعی را نیز باید به یکسو گذاشت و متحدا" در برابر دشمن مشترک موضع گرفت، چه رسد به اینکه اوضاع چنان حدی و وخیم باشد که بر فرد فرد امت مسلمهٔ جهاد حکم فرض عین قطعی را خود گرفته باشد و دشمنان اسلام، (دشمنان شرقی و دشمنان غربی) همه در یک جبهه بسیج شده باشند و در جهت نابودی اسلام و اسلامیان دست و پا زنند، در چنین اوضاع فکر تسلط جویی یک کشور بر کشور دیگر و پیشبینی های ناجوانمردانه یک کشور مسلمان برضد مصالح اسلامی یک کشور مسلمان و هم جوار، کفر تلقی میشود، چه هنگام جدی شدن خطر از بین رفتن اسلام در یکی از خط های جهان اسلام و به عوض همکاری با نیروهای اسلامی آن کشور تذلیل و سرکوبی آنها خود پشتیبانی کفر را در امر سرکوبی این ملت تحت ستم میرساند، که این گونه جست های سیاسی کفر مابانه است، گرچه عامل آن دعوای تعهد با اسلام و پشتیبانی از مستضعفین جهان را کند، زیر پا نهادن مصالح جهانبینی اسلامی و ترجیح مصالح ملی و نژادی خود کفری است که هیچ کفر دو آتشهٔ علنی با آن همسری کرده نمیتواند.

حق آشنایی با نام محمد را شعارهای خشک و میانتهی وحدت پر کرده نمیتواند، شعارهایی که در عقب خویش بجز شعار خشک و دشنام به بزرگان دین و توطیه چینی علیه مسلمانان و سازش با کفار نداشته باشد و استکبار و استضعاف و خود بزرگبینی و انانیت همه زوایای آن را پر کرده باشد.

و در این شرایط سرنوشت ساز و اوضاعی که قرار است جهاد خونین و تعیین کنندهٔ ما مشرش را تحویل میدهد آشنایی با نام محمد آشنایی با مکتب و مدرسه جهاد و شهادت و آشنایی با شمایلی که موء من را از جوار زمینی بالا میبرد، امری است واجب و پذیرفتنی که البته جزئیترین تخلف از آن جرمی شمرده میشود که شاید نبخشودن آن سرنوشت یک ملت با خاک یکسان شود و خون بیش از یک و نیم ملیون شهید هدر رود و در پایان کار عزتی را که از طریق جهاد میخواستیم خدا ناخواسته به ذلتی تبدیل شود که ملل و اقوام تاریخ را در نتیجه نفاق و کفر نصیب شده است.

آشنایی با نام محمد، دین و آیین آورندهٔ محمد و شریعت همه گیر او صلی الله علیه و علی آله و اصحابه وسلم یکبار دیگر بما هوشدار میدهد که هان! بعد از من کافر نشوید که یکی گردن دیگر را خواهد زد.. رعب موء من سر دشمن چنان است که در فاصله منزل یکماهه از وی لرزه بر اندامش می افتد.. قومی جهاد را فرو گذاشت نمیکند و یا پشت پا نمی زند مگر ذلیل میشود... موء من از یک سوراخ دو مرتبه گزیده نمیشود...

آری هوشدار میدهد که شکار نفاق و خودبزرگبینی و تفرقه و توطیه و ماجری جویی و انواع منکرات خانه برانداز نشویم و با درک موفقیت و جهانبینی خویش همه در یک صف بسوی یک هدف و تحقق یک آرمان در تک و دو بیفتیم ورنه:

روی جانان طلبی آبینه را قابل ساز
ورنه هرگز گل نسرین ندمد آهن و روی

میپذیریم که ما میلاد سرور کاینات و رحمت بر موجودات آقای نامدار محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم را به بسیار گرمی و حرارت و بغ زدن و پنداندن رگهای گردن و نهیب زدن بر دیگران و زیادهٔ خود و کمی دیگران و تکفیر دیگران تجلیل میکنیم و از سیرت وی صلی الله علیه وسلم کتبی را ورق می زنیم که هنوز ادبیات مروج زبانهای جهان هنوز با آن آشنا نیست بدین معنی که کلمات و جملات و مضمون و عنوان خطابه های ما خیلی پرزرق و برق و کروفرونخره و شمشمه است، ولی متاء سفانه شیربیان و روباه عمل هستیم... بیایید بخاطر اعلای کلمة الله و ادای تجلیل میلاد محمدی صلی الله علیه وسلم، به اخلاص کامل بر شریعت وی عملا" چنگ بزنیم، تا شود که رحمت پرور دگار ما را در آغوش خود کشد و رنج پنج ملیون مهاجر و پانزده ملیون خانه بدوش و مجروح و معیوب ملت بخون خفته ما را درمان کند..

بلی! از ماست که بر ماست: همان روزی که به خود آمدیم و بر سیرت محمد صلی الله علیه وسلم عمل کردیم نجات محتوم مقدر ما است و شاید جهان زیر ستم طاغوت به اثر اعمال صالحه ما آزاد شود و جهان را یکسره عدالت و زیبایی و انسانیت و همه مزایای برین انسانیت پر کند و در غرآن این جنایاتی را که روزمره مرتکب میشویم به بلیونها سال از محمد و اخلاق او فاصله دارد و شریعت او که مقبول و موء من به ما ست به اثر نافرمانی های ما، برما نفرین میفرستد... بیایید خود را از غضب خدا نجات بدهیم و از دورنگی به یکرنگی بگرائیم

(اللهم اهدنا الصراط المستقیم)

فرداکه پیشگاه حقیقت شودپدید
شرمنده رهروی که عمل برمجازکرد
ای کبک خوشخرام به‌کجا میروی بایست
غره مشوکه گربهٔ عابد نمازکرد

محترم مژده نیزبه‌این موضوع تماس گرفته وبالاخره ازشخصی نام برده‌که‌شخصیت‌وی در جهان اسلام برازنده تراز آن است‌که دربارهٔ آن تصورمنفی داشته‌باشیم این شخص حضرت شیخ نجم الدین کبری یا شیخ ولی تراش است ،که آقای مژده وی را درزمرهٔ اشخاص سوء ایکه حافظ (رح) آنرا ریاکار وسالوس خوانده شمرده‌اند ویا تحلیل شخصی من ازمفاد مضمون آقای مژده چنین است . بنابرآن لازم دیدم جهت توضیح این مطلب دربارهٔ شخصیت والای شیخ نجم الدین کبری اندکی روشنی انداخته وآنچه ازکتب صالحان سلف گرفته‌ام‌بعینه درج این مقال نمایم . تاعزیزانیکه دربینموردد‌چارتشویش شده‌اند‌قانع گردندوهم‌اگرمن‌در تحلیل خود دربین موردبخطارفته‌باشم آقای مژده توضیحاتی خواهند داد.

قبل ازآنکه ازماءخذمشهوری اقتباساتی بیاورم ،درین رابطهٔ داستان کوتاهی راکه نمیدانم درکدام کتاب خوانده‌ام می نویسم .

می گویندوقتی جنگیزازکشتارعام خوارزم‌فارغ‌شد متوجه‌اورگنج گردید. وبه‌شیخ‌نجم‌الدین کبری نامه‌یی فرستادکه من با لشکرخود درفلان تاریخ به‌اورگنج می تازم وتومیدانی که‌آمدن من با لشکردرآن شهرچه معنی دارد.

شنیده‌ام‌که‌مردم ترااحترام زیاد دارندتاحدی که‌حتی من بتواین نامه‌را می نویسم بختر است‌قبل ازموعدمقرربا یاران ومریدان خودشهررا ترک کنی ووقتی آنجاراقتل عام نمودم و رفتم میتوانی دوباره به‌شهربرگردی .

حضرت شیخ درجواب وی نوشت :" ای دشمن خدا هفتادسال رادرغم وشادی درین شهر گذشتانده‌ام همهٔ ساکنین این شهریاران من اندکه‌بالغ به‌هفتادهزارکس می شودچگونه می توانم با اینان نباشم " . (اختصاربمعنی)

مولانانورالدین عبدالرحمن جامی هروی درصفحات ۴۱۹ الی ۴۲۲ نفحات الانس خوددربارهٔ شیخ نجم الدین کبری مطالبی مفصلی داردکه درینجا بعضی ازآن مطالب بعینه‌نقل می شود واین ازجهتی است‌که شایدهمهٔ خوانندگان کتاب نفحات الانس نداشته‌باشند .

"شیخ نجم‌الدین کبری قدس‌الله‌تعالی روحه :

کنیت‌وی ابوالجناب است ونام وی احمدبن عمرالخیوقی، ولقب‌وی کبری . وگفته‌اند که‌ویراکبری ازآن لقب کردندکه درآوان جوانی که‌بتحصیل علم مشغول بود باهرکه‌مناظره و مباحثه کردی بروی غالب آمدی " .

فلقبوه بهذاالسبب[1]لطامه‌الکبری ... (متن عربی)

هم چنان درتاریخ امام یافعی (رح) (آمده است) .

" وی راشیخ ولی تراش نیزگفته اندبسبب آنکه درغلبات وجدنظرمبارکش برهرکه‌افتادی بمرتبهٔ ولایت رسیدی ."

امرا قبال سیستانی درکتابی که‌درآنجا همه‌سخنان شیخ خودرکن الدین علاوالدوله (رح) جمع کرده‌است ازشیخ (خود) نقل می کند. که‌شیخ نجم الدین کبری بهمدان رفت واجازت‌حدیث حاصل کردوشنیدکه دراسکندریه‌محدثی بزرگی است‌با اسناد عالی، هم ازآنجا با اسکندریه‌رفت وازوی نیزاجازت حاصل کرد ودربازگشتن شبی رسول الله‌علیه وسلم‌را بخواب دیدوازآنحضرت (ص) درخواست‌کردکه مراکنیتی بخش ، رسول صلی الله‌علیه وسلم‌فرمودکه :ابوالجناب پرسید

که ابوالجناب مخففه؟ فرمود" ص" ،لا ، مشد ده !

چون ازواقعه (خواب) بازآمد وی را این روی نمودکه ازدنیا اجتناب می بایدکرد. حضرت جامی (رح) بعداز واقعات تحصیل وتدریس جناب شیخ موضوع مهم وتاریخی رایادآورمی شود که.... سلطان محمدخوارزم شاه گریخته بود.کفارتتار" مغولها" پنداشتندکه وی درخوارزم - آمدند. شیخ بعضی اصحاب راچون شیخ سعدالدین حموی (رح) وشیخ رضی الدین علی لالای (غزنوی) وغیرایشان راطلب داشت وگفت :" زودبرخیزیدوبه بلاد خودرویدکه آتشی ازجانب مشرق برافروخت که تانزدیک بمغرب خواهدسوخت این فتنه ایست عظیم که درین امت مثل این واقعه نشده است" . بعضی اصحاب گفتند. چه شودکه حضرت شیخ دعایی کنندشایدکه این بلا زبلاد مسلمانان مندفع شود ؟ شیخ فرمود: که چاره پایان آماده است . اگرچنانچه حضرت شیخ نیزبا اصحاب موافقت کنند تادرملازمت ایشان بخراسان متوجه شویم دورنمی نماید.

شیخ فرمودند: من اینجا شهیدخواهم شدومرااذن نیست که بیرون روم پس اصحاب متوجهٔ خراسان شدند،چون کفار به شهردرآمدند.

شیخ اصحاب باقیمانده رابخواندوگفت :" قوموعلی اسم الله. فقاتل فی سبیل الله" و بخانه درآمدوخرقهٔ خودرا پوشیدومیان محکم ببست وآن خرقه پیش کشاده بود" یخن باز "بغل خودرا ازهردوجانب پرسنگ کردونیزه بدست گرفت وبیرون برآمد.(ملاحظه می کنیدکه اسپی نبوده که برآن سوارشود) . چون باکفارمقابله شد درروی ایشان سنگ می انداخت تاآن زمان که هیچ سنگ نماند. کفاروی راتیرباران کردند. یک تیربرسینهٔ مبارک وی آمدبیرون کشید و بینداخت وبرآن برفت . گویندکه دروقت شهادت پرچم کافری راگرفته بود. پس ازشهادت ده کس نتوانستندکه ویرا ازدست شیخ خلاص دهندعاقبت پرچم رابریدند.(موضوع پرچم گرفتن کافربقول آقای مژده (کاکل) هم روشن شد) .

بعضی گفته اندکه حضرت مولاناجلال الدین رومی بلخی (رح) دراشعارخوداشارت برین قصه وانتساب خودبحضرت شیخ کرده آنجاکه گفته است .

ما ازآن محتشما نیم که ساغر گیرند
نه ازآن مفلسکان کان بزلاغرگیرند
بیکی دست مئ خالص ایمان نوشند
به یکی دست دگرپرچم کافرگیرند

حضرت شیخ را مریدان بسیاربوده اندا ما چندی ازایشان یگانهٔ جهان ومقتدای زمان بودند چون شیخ مجدالدین بغدادی، شیخ سعدالدین حموی ، باباکمال جندی، رضی الدین علی لالا (غزنوی) شیخ سیف الدین باخرزی، شیخ نجم الدین رازی وشیخ جمال الدین گیلی وبعضی ها گفته اندکه مولانابهاؤ الدین ولد، والدمولاناجلال الدین بلخی رومی(رح)نیزازایشان بوده است قدس الله ارواحهم .

وکانت شهادته قدس الله روحه. شهورسنه ثمان وعشره ستمائه ، هـ ، ق (۶۱۸) "

این بودنظرعقایدا شخاص موافق بعقاید موٴ منین ، بدنیست نظریکی ازچپ گرایان معروف و معاصررانیزدربنموردبدانیم .

موٴ لف افغانستان درمسیرتاریخ راهمهٔ مسلمانان می شناسندکه دارای چگونه عقایدی بوده ودرزمان سلطنت امانی حزب تندروچپی یی رارهبری می کرده ودرهمه مفحات کتاب خودتاتوانسته به نحوی ازانحا ، عارف وملاوصوفی راکوبیده لیکن درموردشیخ نجم الدین کبری نتوانسته حقایق راکتمان نماید .

وی در رابطه با فتنهٔ مغول ودفاع مردم ازنوامیس درمورد شیخ نجم الدین کبری می نویسد.
" ازمردم دلیرشهر (اورگنج) تنها عالی الدین محتسب به اردوی دشمن (مغلها) بغرض تسلیم رفت وبس . درین جنگ مشهور ، صوفی اسلام شیخ نجم الدین کبری نیزشامل بود. این مردکه اول محدث بود بازصوفی شدبه ایران ومصرهم سفرهاکرد درخوزستان مریدشیخ اسماعیل شدوهم باشیخ عمار ، وشیخ روزبهان ملاقات وصحبت هاکرده بود بعدازآنکه بخوارزم مراجعه کرد. مرجع متصوفین مشهورومردم خوارزم گردید. سلطان محمد (خوارزمشاه) ازین مرکزمعنوی بدبردویکی ازشاگردان شیخ (مجدالدین بغدادی را) به قضیهٔ مرموزی متهم کردونکشت .ولی سلطان نسبت بخودوی نتوانست قصدی نماید زیراآرای مردم بطرفداری ازشیخ بود .وقتیکه هجوم مغل به اورگنج نزدیک شدشیخ نجم الدین به شصت نفرازبزرگان صوفیان ازقبیل شیخ سعدالدین حموی ، شیخ رضی الدین علی لالا غزنوی ، وسیف الدین باخرزی وغیره امرخروج از خوارزم دادوخودازجانجنبیدتاقشون مغل دررسید .آنگاه بمیدان خودگفت . قوموعلی اسم الله فقاتلوفی سبیل الله . پس خودش برخاست وکمربست ونیزه دردست گرفت وبمیدان جنگ شتافت وآنقدرسلاح راندتابزخم تیرهای دشمن ازپادرآمدوجان دادوسرمشقی ازآئین ووطن برای روحانیون اسلام بجاگذاشت (ص ۱۹۸ - ۱۹۹) افغانستان درمسیرتاریخ . امید وارم با ملاحظهٔ موارد فوق شخصیت گرامی شیخ نجم الدین کبری راشناخته بتوانیم

د" کمونیزم اوصهیونیزم غبرگونی دی)کتاب په (۲۹) مخ کی راغلی :
لدروسی سره همسایه ملکونوکی یهودی پانگوالو پر کمونیستی انقلاب بی حسابه مصارف کړی دی ."
اوبیا په همدی مخ کی وائی :
" په ۱۹۱۷ کال کی صهیونی یهودی میلیونر یعقوب شیف به عام محضر کی اعلان وکړچی په روسیه کی کمونیستی انقلاب دده مالی مرستوپه واسطه برپا لی شو .. په ۱۹۴۹ کال کی یوراپور خپورشوچی پکی جون شیف چی دیعقوب شیف لمسی وٴ اعتراف کړی اوویلی ئی وو:
دمحقیقینوهغه فول چی وائی زمابابا د کمونیستی انقلاب دتغذیی اوتقویی لپاره شل ملیونه دالرخرڅ کړیدی رښتیانديڅکه زمابابا ددی مبلغ څوچنده زیات مصرف کړی .

دنوموری کتاب په (۳۰)صفحه کی لیکل شویدی:
په (۱۹۲۰) کال کی تاریخی مشهوری مجلی ، فرنسا القدیمه یوه مقاله کی راځی .
" همدا یهودان ووٴ چی په روسیه کی ئی د بلشویکی انقلاب تدبیرا وطرحه جوړه کړه اوپدی لارکی ئی په میلیونها اوروپیی خرڅی کړی ترڅو له روسیی ملت نه ئی انتقام اخیستی وی، او لمړی ځل په ۱۹۱۶ کال کی داخبره افشا شوه چی په روسیه کی بوانقلاب برابرشویدی چی تغذیه اوتقویه ئی پریهودی مالونوسره کیږی ... "
اوورپسی ددی تاٴکیدپه شمار ،نومونواوتاریخ سره کوی .
د" کمونیزم حقیقت " نومی کتاب په ۱۷۵مخ کی راغلی :
(په ۱۹۷۱ کال کی دکمونیستی انقلاب په تمویل کی مشهورویهودانولکه جاکوب شیف جوڼتاهیم ، مارکس بریتونگ ، اوتوکان اونوروفعالله برخه اخیستی وه . "

---

(۱) حقیقه الشوعیه " ۱۷۱ " .
(۲) حقیقه الشوعیه " ۱۷۲ "
(۳) کمونیزم اوصهیونیزم غبرگونی دی مولف ابراهیم الحلوص - ۸۴
(۴) کمونیزم اوصهیونیزم غبرگونی دی - ۲۰

* * *

دتوري شپي مسافر

ژباړه اولندیز:
م - ز - شفیقی

دوهمه برخه

یرغل اوغداری:

اوبیا دعاتکی په تمورکی هغه شیبی راژوندی شوی چی دهیلوخوبونه یی دویری په تیاروکی پسی ورک شول، یوه شپه هغه په درانه خوب ویده وه چی یوی ویروونکی چاودنی د کوټی دیوالونه ورولړزول، په خونه کی تیاره وه، هغه تر دیره وخته په ویره اواندیښنه کی ګرځیدل ځای پرته وه، بیایی د خلکو چیغی اوشورماشور ترغور شونوله ځایه جګه شوه او مورته یی غږوکړ، دمخامخ بلی کوټی دروازه خلاصه وه او عماره په ویرجن آواز وویل: زه دلته یم.

: مورجانی څه پیښه ده، پلارمی چیرته دی؟

: ماته څه نه دی معلوم، پلاردی همدا اوس لاندی ډکته شو، امکان لری چی دښمن یرغل راوړی وی.

: مګرما دویروونکی چاودنی غږواورید، فکرمی کاوه چی زلزله ده.

عاتکی بستره ټوله کړه اوزرزریی خپله وسله لټوله، موریی ورته وویل:

لوری! ته څه کوی، پلاردی ویل چی له کوره به بیرون نه راوزی دزینی دروازه یی له بیرون لوری تړلی ده ویل یی زه بیرته زرراګرځم.

: موری زه دپلار له امرنه غاړه نه غږوم خوجامی باید بدلی کړم.

عاتکی جامی واغوستی لیندهاوغشی یی ورسره واخستل چی یوبودا نوکر عبدالله" مشال" په لاس له خلورو تورسریو اواووماشومانو سره یوځای کوټی ته ننوت.

عاتکی تری وپوښتل پلارمی چیری دی؟

نوکر ځواب ورکړاوس راځی.

عاتکی لیندہ پورته کړه اوبهر دروازی لوری ته تله چی نوکریی مخی ته ودریدل:

لورکی! ته بیرون ته ننشی تلای، دښمن په لویدیځ لوری دیوال کی لوی سوری جوړکړی اوکلاته ننوتی وو، حالات دیرخراب دی.

عاتکه: ددښمن ټوپخانه چیرته ده؟

نوکر: لوری دیوال په باروتوالوتی هغه هم کوم حایس له ننه لوری اینځی دی.

عاتکی بیا بهرته دوتوکوپښکاوه خوعماره اونوکرورته اړم شول، له څه خبروا ترووروسته سپاهی مشال په دیوال کی تیګ کړ بیرون ووت اوله بهرڅه یی دروازه ځنځیرکړه.

لږ وروسته دکلالویدیځ لوری دخلکوشورماشورکم شوحوځوشیبی لانه وی تیری چی دختیځ لوری ته بیا ګڼه ګونه اوشورجوړشو اوس عاتکی له شورماشورسره دتوروخرپاهم اوریده، په خونه کی ماشومانو اوتورسریوپه ویره ویره یوبل ته کتل، لږساعت وروسته بیرون دپښوآوازپورته شواوچی دروازه خلاصه شوه دعاتکی پلارو په بیړه یی وویل:

دخدای (ج) لپاره وخت مه تیروی، بیایی دووکسوسپاه

سوته وویل په زیمه کی پهره کوی او دوو سوره ته یی ووېل چې لوبدیځ لوری ساتونکو ته غږوکړی او دېڼمن مصروف وساتي که هغوی همت وکړي دېڼمن هایی ترسره حکمې نه راوړاندې شي همه چې مثال پورته کړا وعماري سترګې ورباندې و - ولګېدی یوه جینه یی ترحوله ووته او به ځمکه را پرېوته .

عاتکی چې پلارته وکتل ټول بدن یې په وینو ککړ وهغه عماری یې مخامخ په یوه چوکۍ ډډه ووهله وې ویل :

عماری ! زه ژوندی یم ! زه بالکل روغ رمټ یم مه وارخطا کېږه په دې کې یوې ښځې تورسری زړه ښه نه دېښو دوینې بهېدلو د مخېوی لپاره په ټیکرې وروتاړه عاتکې چې حواس کنترول کړل په ډېره ښې له ښځې کوتې نه درمل اوښتې راوړه او ډېلار ډټهوټوپه ټرلویې پېل وکړچې دنصیر ټیوته وټرل شول له ځایه جګ شو به میرمن بې غږوکړه ، "

عماری عماری ! هغې چې سترګې پرانیستې په تعجب بې نصیرته وکتل اوبیا ورو ورو بیرته په حال راغله ... نصیر عبدالله ته ووېل : زرکوه هغه ښځې کوتې ته ولاړشې وخت له لاسه مه ورکوی، بیا زه هم درځم : عاتکه ، عماره او عبدالله دننه ښځې کوتې ته ننوتل نصیر وړېږکړ عبدالله دروازه بنده کړه او نصیرله بهرنه دهغه کوتې دروازه - لاقلف " کړه .

عاتکې په ډېره ووېل : ډلارجانه تا ویل چې زه هم درځم نصیر : لورجانې ! زه زیاړ باسم چې خپله وعده ترسره کړم ،خو اوس زما خبرې په غور سره واوری،که زه فرضاً رانه غلم عبدالله به تاسوته لارښوونه کوی اوتاسی به دهغه خبره منی .

عاتکه : ډلا رجانه ! ډلارجانه ! خو هغه بیا غږونه کړا و ځولحظې وروسته دهغه دګا مونو غږ بهر پورته شو ....

* * *

عبدالله ووېل :

لورجانې ! په زوره چینې مه وهه دېڼمن به را باندې خبرشي بیا یې له یوصندوق نه اوډکلک پړې را ویوست دا وسپنې په یوه کونده یې یوسرکلک وتاړه اوبل سر یې په دیوال کې له یوې پراخې کړکې نه بهرته وغورځا وه بیا یې ووېل :

نور موږته ددې فرصت نشته چې دلته پاتې شوکله چې دېڼمن دلته برغل راوړي موږبه له دې لارې بهرته وزوا ولوبدیځ لوری ته به دځنګله ' لا ره نیسو په همغه لارې به دېڼمن له منګولوځا ننوته ژغورو ، کله می چې کړکې خلاصه کړه نو دکوتې " مثال " مړ کوی چې بهرته ړنا خوره نشي او دېڼمن دی لوری ته متوجه نشي ....

په کلاکې دجګړه والوچینې اوزګیروی اوس پټه اوربد ل ګډیدل ، ماشومانو اتورسړ یو یوبل ته په حیرت سره کتل، عاتکې ددروازې له پوه کوچنۍ سورې څخه مخامخ کوتې ته کتل بیا یې هغه لوی صندوق را واخیست دروازې ته پې کېښود اودهغه له پاسه یې یوبل صندوق ښوبیا یې ددروازې ترسر پورې ځوسورې په برچه وشلول اویو دو مره سورې یې پکې جوړ کړچې نیمه بیرونۍ خونه یې تری لیدلی شوا لږ وروسته په زینه کې دخلکو د منډو او زغورځو ، عبدالله ووېل: عاتکې راکوز په هغه دی دزینې دروازې ته دېڼمن راورسید لومړی بایدیه ټکنه ښې .

عاتکې زرخپله لیونده اوغښی واخستل اوهمغلته بیرته ودریده وې ویل :

نه ! لومړی بایددانورې تورسری اوماشومان پټکنه شي وروسته به می موراوپه ځای که یه زه پټکه کړم .

له هره ډډو دریو دروازو دسترنه کښته اوپورې کښته غږ سوره نواو بیا وروسته نصیر له شپږو سورو سپږونې دوښې یه راسوت وې ویل :

عبدالله زرکوه نورو خت نشته زرزر ماشومان اوسورسری کوزوه .

عبدالله یوماشوم په غیږکې واخیست اویه کښته پټکنه وښوئید، عاتکې پلارته وویل : زه یوه هیله لرم هغه داچې غواړم له ټولو تورسریو اوماشومانو روسته پټکنه شم .

نصیر : لوری ته څه خیال کوی ! موږ په دېڼمن دومره بوخت وساتو چې تاسو ټول به په ډېره ډاډینه پټکنه کېږې بیغمه اوسه لوری، که موږته له بهرنه هم څه مرسته راوښه رسېږي ترهاره دېڼمن دلته بوخت ساتلی شو هولوری، ته به سیده دخپل کاکا کورته ځې دغه نور ماشومان اوتورسری به هم درسره ځي هلته به آسوده واوړی .

عاتکې په ډېر زحمت خپلې سلګې ایساری کړې پلارته - بې په زړغوښې آواز ووېل :

پلارجانه ! موږ به ډژوندتر وروستی سلګې ستا در اتګ لارخا رو .

* * *

دزینې لومړی دروازه ډډېڼمن سپا یانو ماته کړه څوتنو نصیرته ووېل : دخدای (ج) لپاره نه هم له دې تورسرو سره ولاړشه ، غږناطه تراوسه ستا خدمت ته اړتیا لري .

نصیر دهغه لاس ونیووی ویل : غږناطه دشهید انو وینوته اړتیا لري اوزما په ږګونوکې تراوسه وینه چلیږي ،بیا یې په زوره ووېل :

عاتکې دېڼمن را نږدې شو بایدزرتر زره بیرون ته ووزی، عاتکې دپلارورسوستی امر په ځای کا وه چې دزینې دروازې سره یو درښو ، اوعاتکه بیا په همغه صندوق ونوښوړته شوه له سورې نه یې بیرون کوتې ته کتل، عماره له کړکې نه لا ندې ټلوته تیاره ښوه چې دزورې چاودنې سره یې زړه ولوبید اوځای په ځای ولوبده .

عاتکې غږوکړه موری ! خوچې څواب یې وانه وریدخوشاله شوه فکر یې کاوه چې موږیې وتلی ده هغه به بله کوته کې دتورخړپا اوچګړې شوا وریده اوچې وې لیدل ورسوستی کس یې پلارۍ چې مخامخ کوتې ته را غی دېڼمن دوه تنه یې ووژل اونور یې ښاوتمیدل ، نصیر هغه دروازه بیا وربسې بنده کړه اوس په مخامخ کوته کې ځلورواړه تیبان وو عاتکې له سورې نه دمخامخ کوتې په دروازه سترګې ځینې کړې وې ناڅاپه یې بوتن په عربي ژبه ووېل :

نصیره ! ځان مه وژنه ، لوبه دې بایللی ده ،اوس دلته ستا هیڅ مرستندوی نه راځي، که وسله ایږدې نوژه دې دژوند ډډه اخلم .

نصیرووېل : عتبه ! ته خاین یې، تا دقام آزادي - وپلورله ،خوزما توره یوازې په مرګ راځخه بیلیدلی شي، ته به یوازې زما بدن لاسته راوړی زما دمړیتوب قیمت نشي اخستلی .

اوبیادا دروازه‌هم ماته شوه‌اویودیوصورته‌نصرانی کور زپورته کړاورامخکی شوله‌دی سره‌سم دعاتکی غشی دهغه‌په‌مری ونښت‌اونیاپه‌خُمکه رانسکورشو پرهغی پسی نورکسان بیرته شاته وتښتیدل، خوزربیرته‌یوه‌ډله‌نورپه

نوندی کوښی ته‌راغلل ، نصیردوه تنه‌ټپیان کړل اوبیا یی دننی کوښی دروازی ته‌تکیه ووهله ،یوملګری یی په خُمکه راولوبدا ودوونورویی ښې اوکیښی لوری ته‌دزمریانو به‌خیرحملی کولی، عاتکی دوه‌تنه‌نورهم‌په‌غشوکلک ټپیان کړل، نصیرورته ووېل :

لوری ته‌بایدزمالهٔ امرنه‌سرغړونه‌ونه‌کړی، زرکوه‌خپله لاړه‌لښوه‌اوبیا ناڅاپه دهغه‌غږچوپ‌شو .... عاتکی له سوری ته ددښمن توری اونیزی لیدی چې چې دروازی ته له‌نږدی تنوڅخه وروستی بدل اخلی، هغی چې دامنظره‌ولیده له‌نږدی وٴ چې یی خوده شی خوزربی دوخت‌نزاکت‌حس‌کړاو پراحساساتویی پری ومونډ، عتبه دسپایانولیکی ځیری کړی رامخکی شو، عاتکی پرهغوهم غشی وویشت‌خوناڅاپه تری بح شـــو .

عتبه خپلوملګروته‌ووېل : تاسی داسی څوک ووازه‌چی هغه‌موبایدږوندی نیولی وای، په‌هغی موډیرکارونه‌ترسره کیدای شـــوای .

یوه‌تن ووېل : داسی ښکاری چې په‌دی بله‌کوټه‌کی هم‌خلک شتـــه .

عتبه ووېل : کم عقلوپه‌بله‌کوټه‌کی له‌تورسریواوماشوما نوپرته هیڅوک نشته اوهغه‌بایدژوندی ونیسو ،دعتبه‌له ملګرونه‌عاتکی یوازی دوه‌تنه‌پوره‌لیدلی شوای، شاته‌یی عتبه وٴ چې دځیری ډیره برخه یی تری پناوه .

عتبه ووېل : زه‌پوهیږم چې ته‌دننه‌یی، اوستاپه‌غشویو داسی سری مړشوچې دهغه‌ژوندپرارځښتمن وٴ ، زه‌افسوس کوم چې پلارمی دی ژوندی ونشوساتلای، خوزه ستاژوند ساتم ،په‌یادبه‌دی وی چې درته‌ویل می چې کلی زه‌ستاد امنیت‌لپاره غوره‌سولم ،اوس‌زه‌تاوستاسره‌تولی تورسری اوستادموردژوندذمه واری اخلم ،موډدسترګوپه‌رپ‌کی دغه دروازه ماتوڼی شوخوزه‌تادبریمن لښکرله ظلم‌اوتیری ته خوندی غواړم ،موډداجګړه بایللی اوزه‌سربیره‌پرتاسود ټول اندلس دلکونولونوله مرګه‌ژغورل غواړم ،نه‌یوه‌په خبره پوه نجلی یې‌زه‌داندلس دمسلمانانوله‌تباهی نه دژغورلولپاره ستامرستی ته‌اړیم‌پرماا عتمادوکړه او دروازه بیرته‌کړه .

..... دخبرو په‌وخت‌کی دعتبه ځیره ټوله‌عاتکی ته را ښکاره شوه خوکله چې هغه غشی کش‌کړله‌شانه‌ورباندی غږشـــو :

عاتکی ! عاتکی ! عبدالله‌په‌ویرجن آوازووېل اوله دی سره دعاتکی له‌لاسه غشی خطاشوعتبه‌ټپ‌واخست‌اوپه شاولوید عاتکی په‌تیزنظردهغه‌چپ‌لوری ته‌وروځی‌ته‌نږدی پوستکی اوغوږولیدل چې وینې تری روانی وی.

عتبه‌ووېل : زرشی دروازه ماته‌کړی ....

عبدالله‌ناری‌کړی، عاتکی ! عاتکی! دخدای (ج)لپاره ځه‌کوی زرکـــوه !

موردی څه شـــوه ؟

عاتکی په‌وارخطایی ووېل : مورمی لاندی نه‌وه‌ښکتـــه شوی ؟

نه ! دخدای (ج) لپاره ووایه‌څه‌شوه ؟

هغی رامنډه‌کړه‌چی کړکی ته‌نږدی یی پښه‌په‌مورولګیده وی وېـــل :

کاکا ! دغه‌ده‌یی خوده‌ده ،عبدالله‌عماره‌په‌اوږه‌واخستله‌او عاتکی ته‌یی ووېل : لوری ته زرزرښکته‌شه‌بیاته‌زه‌ستا موردرښکته کړم اوعاتکه‌به‌سپره بکته‌شوه ،دبرج ترخوا علی ودریده ،څوکا مه شاته ولاړه اودکندی په‌ژی ودریده اودعبدالله راتلوته سترکی پرلارشوه .

عبدالله‌عماره په‌اوږه‌راواړوله‌اوورووروپه‌پری بکته شـــو .

چی عاتکی ته راورسیدوی ووېل :

له‌کندی نه‌پوری وزه‌هغوی به‌خامخا په‌موږپسی راوزی ناڅاپه مشال په‌لاس‌کی یوسړی له‌ګړکی سرراویوست‌اوشور یی جوړکړچی دعاتکی له‌لیدی نه‌غشی ورخوشی شواوبیا د هغه‌له‌لاسه مشال لاندی راولوید، دوی بیا کیښ لورته د زیتون په‌ونوکی په‌سکته تللی لاره سم شـــول .

هغوی چوپه‌خوله روان ووا وڅودفیقی وروسته‌په‌یوه‌نری لاره لاندی بکته شول عماره تراوسه‌ښی خوده وه ،له‌ښه مزله وروسته ټول سره‌یوڅای شول اوبیایی دغره‌لاره‌ونیوه کله‌چی دغره څوکی ته‌نږدی شول، عبدالله‌ستړی شواوله لږمزله وروسته‌به‌یی دمه‌کوله ،کله‌چی پرکوتل واوښتل توسپیدی وچاودی اود سحرسترګه‌راختلی وه ،عبدالله‌ووېل دمه‌وکړی کلی‌ته‌ښودی شوو .

عاتکی ووېل مورمی تراوسه‌په‌خودکی نه‌شوه ،زه‌به‌کلی ته‌ولاړه‌شم خلک‌به‌مرستی ته‌راوغواړم ،ښایی کوم‌پاکترهم پیداشـــی .

عبدالله‌په‌غمجنه‌لهجه‌ځواب ورکړ : لوری پاکترته‌ضرورت نشته ،نورستاموړهیڅاته‌هم‌اړه‌نه‌ده ،ماهسی تاته‌دوکه درکوله‌ستاموردنیا مرل‌لښکړی دی .

عاتکی تړیره مورته‌وکتل بیایی سرپورته‌کړاوله‌سترګو یی داوښکوسیلاب روان شو .

عبدالله‌دکلی په‌لوری روان شوچی ځوګا مه‌وړاندی ولاړ ناڅاپه دپوی وښی ډډی ته‌پټ‌شو، دهغه‌په‌زړه‌کی دخطـــر غورځنګونه‌پیل شـــول .

چاپه‌زوره‌ورباندی غږکـــړ :

که‌له‌کلانه راتښتیدلی وی نوځان مه‌غلی کوه‌اوبیالـــه یوی اوبلی خواڅوکسان راووتل اوعبدالله‌خپلوملګروته راوګرزید هغوکسانوته‌یی ووېل :

تاسوڅوک یاست ؟

یوتن ووېل : موږددی وړاندی کلیواوسیدونکی یـــو ویریږی مه‌موږمسلمانان یـــو .

له‌لږوغبرا ودجګړی له‌وضعیت‌نه‌داحوال ورکولوتـــه وروســـته عاتکی ووېل :

تاسوموږته‌یوآس راکولی شی ؟

یوتن ځواب ورکړچی له‌موږسره‌اوس‌څلورآسان دی که‌مو یوپه‌کارنه‌وای نوڅلورواړه‌مودرکولی شو .

عاتکه ! نه‌زمایوازی یوآس‌په‌کاردی زه‌می کورته‌خبر رســـوم .

؛ دخبروسولولپاره تاته ضرورت‌نشته موږداکارکوو، او

ستا دمورچنازه هم ستا دکاکا تر کوره درته رسولی شو .

عبدالله د" رضاکار" له خبری سره موافق شوخو عاتکی وویل :

نه ! زه زرتر زړه خپل کلی نه ځان رسول عوایم ، رما دموراو پلارجنازی باید یوله بله حلاځاورونه وسپارلی شی زه با ورلرم چی کلابیرته غازیان نشی اوزما مور اوپلار به په یوه ځای خاورو ته سپارل کیږی زه اوس ځم چی خپل کلیوال راخبر کړم اودغازیا نو له لښکر سره یی یوځای کړم .

څولحظی وروسته یوتن رضاکار او عاتکه په اسو سپار ه وو او دکلی په لوری لاړه یی ویوه چی دسمدیر سره کمسوری پله نه تیرشول دغازیانو دلښکر دلګی سی دلمر له لمبو وراتګوسره ولیدی چی دکلابه لوری روان وو ....

اوبیا عاتکی خپل کاکا هاشم او" سعید " هم په دغو لښکرو کی ولیدل عاتکی دسعید په لیدو خپلی ملګی په ډیر زحمت قابو کړی ، هاشم له عاتکی نه دکښی اوریدو وخت نه درلود ، همدغه وخت دوه تنه رضاکاران راورسیدل اوداخبر یی راوړ چی کلاد ښمن ډیر ته حالی پریښی ده ، لښکر سره وراتیدی ولاړ اوله یوی لوړی غونډی نه یی داوراو دو سوه مټ کی کلاته وکتل ..... دکلاد یا نو سره خو څیر هغه ځای هم له ځمکی سره سم شوی وو چی دعاتکی لپاره دحوتا لو زانګووه ، اوځولحظی وروسته هاشم خپل ورور مړی له خاورونه راویوست دعاتکی په پیسګا ردهغه دمور مړی هم راوړل شوا ؤکلابه یوه کونج کی له نورو شهیدا نو سره یوځای ټول خاورو ته وسپارل شول ... .

... اوس دخپل کاکا له کوربه دغی وبحاری کلادر دووسکی منظری هروخت دعاتکی سترګو ته دربدی اوهغی نه دحیل موراو پلارو له یاد له سترګوتو ندی سودی اوپکی ځڅولی .. س هم همغه زړه دردووسکی منظری دهغی سترګو نه دربدی اوچی زړه یی راوک شو په ملګوسلګوسی به زړه کی وویل :

مورجانی ! تا په دی بی رحمه دنیا سوازی ولی پریښود م اوله دی سره دهغی له سترګونه داوښکودو غې غې ځا ځکی لاندی پرباړخو ګانو راولګیدل ....

د آزادی روح :

له دغی کلاته وروسته غرناطی نه دمرسی بوه مهمه لاره پشهیره ترخطرلاندی شوه په دی وحشتی موسی س اسی غسان له پارته راوتا اوپردیښمن نه یی برغلوکړکول ، دهغی هریږعل دومره ګړندی اوا عبرس وځی دغرناطی اوسیمیائی ترمیځ یی دښمن له جوړوسکروسوتانک نه اړکا اودغرناطی په ولس کی یی د آزادی هیلی بیدارا زوندی کړی .

عاتکه دهغوخلکوله ولی نه وه چی په دی سی پوره باور وځ چی دملت دشهیدا نوویښی بیځایه نه نوشپی اودغرناطی اوسیدونکی به دمانځم اومصیبت له سوبان نه سرښالی اوسر لوړی راوزی .

حامدین زهره په لری لری کلیوکی دحما یه سلیځ سوحت وځ اودیروخت به کورته ستوراسلای ، " سعید " دهمورما - کارا نودیوی ولی لاړنودو چی برخپلو سروبویی لوبی کولی اودغرناطی کلابندښا ریه نه سی داړ سیا وړښان رسول کله کله به چی دهاشم کورته راغی عاتکی نه به یی دغرناطی دخلکو دتلولیو کیسی کولی .....

بوه ورځ عاتکه نه کوپه کی ناسته وه اودبوه کماب ناسی سی اړولی چی سوکره ورغله اووی ویل :

د سعید پلارا غی اوسعیدهم ورسره دی .

همه دوی اوښی نه وو راغلی عاتکی زرکتاب کیښودا وپه منډه هلته ولاړه زړه نازړه همه کوتی ته ورغله چی کاکا یی هاشم له حامدین زهره اوسعید سره ناست وو ، هاشم هغی ته وکتل اووی ویل : عاتکی ته ولاړه شه موږ څه ضروری خبری کړو .

عاتکه سیږته وګرزیده خوحامدوویل : نه لوری ، ته کینه کومی خبری چی دسعیددوړاندی کیږی ستا په وړاندی هم کیدای شی .

عاتکی هاشم ته وکتل ، هغوا شاره ورته وکړه اوهغه بیا دحامدین زهره ترخنګ کینا سته .

حامدین زهره له ډیروخت فکر اوسرخوځولونه وروسته وویل :

دغرناطی اوسنی وضعیت دومره واندیښنی وړته دی خوکه زمی سخت شی اوله کوم لاری کومک راونه رسیږی نوخبره حرا ښیږی .

موسی بن ابی غسان چی له دریاب نه هغه لوری اسلامی هیوادونوته کوم قاصد استولی تراوسه یی احوال په شا نه دی را غلی ، اوس موسی ماته وویل چی شمالی افریقا او ترکیی نه ولاړشم اومرسته تری وغواړم . نوکله چی زه ځم خپله دنده دلته تا ته سپارم ، ابوعبدالله نا اهله سړی دی هغه غدار انورا کلابندکړی دی ، په دی کی ځینی علماهم شته ، سودی نه باید ډیرپام ولری چی موسیٰ بن ابی غسان بوازی پاتی نشی ، زما په غیاب کی (منصور) اوسعیدهم تا ته سپارم هیله ده له زوی نه یی کم ونه کړی ، وادی زه دجعفر په لاس - موسی ته لیک استوم اوورته لیکم چی زه دخپل ما موریت په لوری ولاړم .

هاشم وویل : زما دوعا به درسره ملګری وی ، خوته یقین لری چی څوک به موږته دمرستی لاس راوړه وکړی چی دغرناطی خلک دهغوپه ته جګړی ته دوام ورکړی ؟

حامدین زهره : که موږ څا نونه دالهی نصرت حقدار ثابت کړل نو موږته دمایوسی هیڅ ضرورت نشته ، هاشمه ! ته باید نا امیده نه وی اسلام اوس هم په نړۍ کی بوډیرلوی طاقت دی . زموږ ترکی وروڼوداروپا غرور په خاورا غورځولنی دپولنډ او اطریش تر پولوپورې یی دفتحو سیلاب رسیدلی دی .

زه بااورلرم که دهغوی څوبیړۍ دانډلس پرساحل لنګر واچوی نوټول قام ته به نوی ساه ورکړی ، زه نه شم ویلی چی هغوی به په څومره وخت کی دلته راکښیږی خودا په زغرده وایم چی زموږ ترکان او روڼه به موږ هیڅکله هم نا امیده نه کړی ، دا امیدد سها ررو ښانه یی بوازی دهغوقا فلو برخلیک دی چی د نا امیدی په تیاروکی دعزم اوبا ورډیوی بلولی شی ، نور زه داوایم چی زما دا ماموریت په باب چا ته څه ونه وایی ، عاتکی ته باید ډیرپام وساتی .

حامدځ شاوو دریدا .

هاشم وویل : ته سبا ته روانیږی .

نه همدا اوس می آس زین ولاړدی اوبیا له حامدین زهره سره دوی ټولوخدای پا مانی وکړه .

دحامدبن زهره‌تررواتیدو وروسته‌هاشم څواونی غرناطی ته‌دارتیاورشیانوپه‌رسولوکی پوره‌زیارپوست‌خوکله‌چی دیختنی موسم ببل شو اوپرلاره ددهمنانوتاپی داړی ځای ځای دپری شوعاتکی دهاشم به‌رویه‌کی هم بوژور بدلون حس‌کړ . عمربه‌دعه‌موده‌کی دوه‌څله‌کورته‌راغی بوځل بواری وځ، خوبل ځل له‌همه‌سره دغرناطی دمدراعظم " ابوالقاسم " السلحی همو، اوبیاعاتکی ته‌معلومه‌شوه چی کاکا یی ابوالقاسم عوښتی وځ، اودکوم‌مهم‌کارلپاره‌له همه اودغوم له‌سورومسرانوسره‌مشوره‌کوی، عاتکی به‌په ړه‌کی دهیلوکلان عوړول چی بنایی ابوالقاسم به‌له‌موسی بن ابی غسان سره بردښمن دبوی غبی جملی لپاره له مشرانوسره مشوره‌اومرسه عواړی، خوبیابه‌یی ناڅاپه پرهیلودسامرادی بوری سپاری وعوړیدی ...

* * *

دهاشم په‌غرناطه کی لس‌ورځی سپری شوی خلک نه پوهیدل چی هلته څه‌لوبه روانه ده‌سعیدهم په‌دی ورځوکی سه‌وُراغلی اومنصوربه‌هره‌ورځ دعاتکی دوی کره راته‌خو دسعیددراتلوزیری یی نه‌ورسره‌راووړ،یوه‌ورځ دسهارله لمانځه نه‌وروسته منصورپه منده‌دعاتکی کوټی ته‌ورننوت‌او ورته‌وی ویل :

ماماجان می راغی

عاتکه : همه‌چیرته دی؟

منصور : په‌جومات‌کی له‌خلکوسره‌خبری کوی، هغه‌وس دلته راځی کورته دشپی راغلی وځ عاتکه‌له‌منصورسره‌له کوښی نه‌بهرون ته‌راووتله‌دکاکا دمیرمنی‌خونی‌ته‌یی پټ ورووکنل همه‌دقرآن شریف په‌تلاوت بوخته‌وه‌وزوسته‌دحویلی نه‌په‌منده شیره شوه‌اوددیوال شاته‌یی دسعیددراتلو لار ځارله،سعیدله‌لری پکاره‌شواوچی عاتکی ته‌راورسیدوی .. وویل :

رمسا په پریشانی دشپی خبرشوم،خونا وخته‌وه‌دلته‌راته علم نه‌ولی دومره‌خفه‌یی څه‌خبره‌ده ؟

عاتکی پوښتنه وکړه : ته‌غرناطی ته‌تللی وی ؟

نه‌ره څوورځی محکی درضاکارانوله‌یوه‌گروپ سره‌دځنه مروری ماموریت‌لپاره الفجاره ته‌تللی وم .

عاتکه : نه‌په‌دی خبریی چی په‌غرناطه‌کی کومه‌معمه پرمخ‌کښې ؟

سعیدځواب ورکړ : زه‌یوازی دومره پوهیږم‌چی موسی بن ابی غسان به دیرزرله‌پاره راووزی اوپردښمن به‌یوه‌سر ساسری حمله‌کوی،نوردغرناطی حالات دیرنازک پراوته‌داخل نوی په‌یوه اودووجلا جلا یرغلونوچاره‌نه‌کیږی .

عاتکی وویل : تایوه ورځ ووبل چیابوعبدالله اوابوالقاسم دجګړی له‌نتیجونه‌چندان خوښ نه‌دی که دهمووس‌ورسیږی دجګړی ددوام مخنیوی کوی .

سعید : هو ! خوچی موسی بن ابی غسان ژوندی وی هغوی یی وسه دی .

عاتکه : ته‌خبریی چی زماکاکا دابوالقاسم په‌بللنه غرناطی نه‌تللی .

سعید : هوکی ، زه چی کورته راغلم په‌دی خبرشوم .

عاتکی ووبل : زه‌په‌دی ویږیږم چی ابوالقاسم‌مشران ورسول‌کړی هغوی دجګړی په‌درولواوسولی باندی راضی نه‌کړی .

سعیدوحیدل اوهغی ته‌یی دتللی لپاره ووبل : ته سعمه اوسه سراوسه په‌غرناطه کی دیرداسی کسان شته‌چی داسلام دعظمت لپاره خپلووینوتوبولوته‌تیاردی.

عاتکی ووبل : زه‌پرخپل کاکا شکمنه‌نه‌یم‌خوله‌څواونیو راپه‌دی خوادهغه‌په‌رویه کی بشپړتغیرراغلی،دجهادپه تبلیغ کی دهغه‌احساسات‌ساړه‌غوندی دی اودجګړی په‌ځای هروخت دخپلوزامنوپه‌فکرکی وی .

سعید : عاتکی ! هرپلاردخپل اولادپه‌باب فکرکوی، او بیایی څه‌نوری دډاډینی خبری ورته‌وکړی .

عاتکه موسکی شوه‌اوله‌زړه‌نه‌یی دوسوسواواندیښنوبار لږلږکم شو .

سعیدووبل : راځه‌زه‌دکاکا له‌میرمنی سره‌سترې مشی‌کوم.. بلەورځ هاشم له‌غرناطی نه‌راستون شو، سعیدچی پری خبرشودهغه‌کورته راغی .

هاشم بسترې ته ډډه وهلی وه، سلمیٰ اوعاتکد هغه‌ته نږدی ناسته وی.

سعیدله‌سترې مشی نه‌وروسته‌دهغه‌بل څنګ ته‌کیناست اوله‌هاشم نه‌یی دغرناطی په‌باب پوښتنی پیل کړی .

هاشم ډیرسترې اومایوس‌پکاریده‌دهغی دخبرواترولهجه هم ډیره ناامیده‌کوونکي وه ،ویل یی که‌حامدبن زهره له‌بهرنه دمسلمانانوکومکی لښکری راونه‌رسوی دغرناطی دسقوط اوددښمن به‌لاس‌لویدل یی له‌امکان نه‌لری نه دی هغه‌ویل چی موسی بن ابی غسان سمدستی پردښمن‌یرغل کول غواړی خوابوعبدالله‌اوابوالقاسم بیاوایی چی موږ باید‌لږدجګړی شیمه ترلاسه‌کړو، زه‌ویږیږم چی دسولی غوښتونکوشمیرورځ په‌ډیریدودی بالاخره‌خلک وسلی په‌ځمکه کیږدی .

لږشیبه وروسته سعیددهاشم له‌کوټی نه‌راووت عاتکه بهرپه‌حویلی کی ورته‌انتظاروه .

سعیدهغه‌ته‌نږدی ورغی ورته‌وی ویل :

عاتکی رښتیاووایه ! اوس‌هم دخپل کاکا په‌باب دا د منه نه‌یی ؟

عاتکه : نه‌زه می پرکاکا دا ډه‌یم خوله‌عمیرنه‌اندیښنه یم .

سعیدوویل : هاشم کاکا دغرناطی له‌وضعیت نه‌ډیر ډاډه نه‌دی زماارااده داده چی تن ماښام درضاکارولە پنځوس‌کسیزی ډلګی سره‌دغلی رسولوپه‌ګڑوپ‌کی غرناطی ته‌ځم پوره احوال به‌یی واخلم .

عاتکی ووبل : زه دغرناطی په‌باب ډیره‌پریشانه‌یم ډیرزربیره احوال راوړه .

* * *

عاتکی فکرکاوه چی هاشم به‌دغرناطی په باب سمدستي په‌غرنیوقبیلوکی دجهادلپاره خلک راوپاروی خوهغه‌بالکل په‌کورننه‌ووت ، دغرناطی‌په‌باب به‌چی څه‌تری پوښتنل هغه‌همدایوه خبره کوله‌چی غرناطه دسپین ډیروخبروته نه‌دځوانانوویښوته‌ضرورت‌لری که‌څوک‌ویښی تویولی شی نوورځی دی .

سعیدهم یوه اونی په‌غرناطه‌کی وځندیده‌خوترا وسه یی بیرته احوال پهشانه وځ راغلی په‌غرناطه‌کی یوه‌ورځ

دموسی بن ابی غسان به باب ډول ډول آوازې خوری شوی.

یوخبرداوه چې همغه ډیرې ناامیدي نه دا ابوعبدالله له درنارته راووته ډیاره بواز ې ووت او پردیښمن یې برغل ورو ورډدیښمن لیکې یې کډې وډې کړې اوکوم نامعلوم لوری ته ولاړ.

څنوکسانو بیا ویل چې همغه په دیښمن سخته حمله وکړه څوتنه یې ووژل اوبیا یې آس پردرباب ورپوښه کړ دوسلې ددرند والی له کبله په اوبوکی ډوب شو.

اوڅنوکسانو بیا داسې ویل چې همغه ددیښمن سره دحکړې دتیارۍ سبب لولپاره وړاندې غرونوته تللې هلته دحکړه مارو قبیلولپټکرار غونډوی اوپردیښمن برغل راوړی.

خوبله ورځ دا ډندوری وغړول شوی چې ابوعبدالله ناڅاپي ددیښمن دسولې ټول شرطونه منلی دی.

له دې دردوونکې پېښې نه دری ورځې وروسته سعیدکلی ته راورسید اوښ ه دهاشم کورته روان شو همغه چې کله له هاشم سره مخامخ شو څولخطې یې سترګې سره وځنګولی د سعیدپه سترګو کې اوښکې وځلیدې اوهاشم به یې وسې خپل سروخڅاوه، ترډیره وخته دوی ټول چوپ ناست ووبالاخره سلمی په لوبدلی ژغونې غوږیوښتنه وکړه.

سعیده! اوس به څه کیږي.

سعید: تروریانې زه فکر کوم چې دغوم دآزادۍ روحیې بندی کړاوس به موډدجبل راتلونکی په باب دهری پوښتنې ځواب ددیښمن به سندی کې گورو.

سلمی وویل: ستا په دی باوردی چې موسی بن ابي غسان شهیدشوی دی؟

: هو! دیښمن دهغه آس پناه ته راولیږه اوله دی سره سم دغرناطې پربنار وډیرۍ اوهیبت خپل شوم وزرونه وغوړول، اوس دابوعبدالله په دربارکې دسولې غوښتونکو پله درنه ده اوهغه کسان ټول دابوالقاسم ترهدایت لاندې دي، چې بالاخره ابوعبدالله هم دغې ننګیتې سولې ته اړشو.

هاشم وویل: سعیده اوس وضعه ډیره خرابه ښکاري، ددیښمن لاس برشو اواوس له ماسره دخپلوشاوخوا کلیوالو اندیښنه ده، دیښمن غواړي په کومه پلمه برغل راوړي نو ته باید له ډیرې پام اوهوښیارۍ نه کار واخلې، ته دحامدبن زهره زوی یې اودیښمن خامخا ستا دکړوړوڅارنه کوي، ته باید له ماسره وعده وکړې چې ترڅوچې دیښمن برخلاف سرتاسري پاڅون ونشي ترهغوبه دڅانګړي کوم اقدام نه ډډ کوي.

زه اوس ستا دپلار په انتظار یم چې یوه ورځ دې مرزوانۍ قام ته دبیا ژوندانه زیږي راوړي، ډیوځل بیا غرناطې ته څم اودوضعې نه پوره ځان خبروم.

څلورمه ورځ هاشم غرناطې ته ولاړ هلته هغه ته معلومه شوه چې دغرناطې زیاترخلک له "فردیناند" سره په سوله نه دي راضي اودبڼاریه یوه اویل کوپ کې خلک دابوعبدالله ته احوال ورکړي چې له ترون سره سم دیوځ اودنفوذخاوندانو دکورنیوڅلورسوه کسان زرترزره هغه ته وسپاري ترڅو په ترون له وفا نه ډاډه شي.

ابوعبدالله ته هغوکسانو چې دجګړې پلوي نوه دي دا مشوره ورکړې ده چې دهغوکسانو له کورنیوڅخه برغمل وټاکي چې دجګړې ډیلولوا راته لري په دې ډول به دخپلو برغملوپه خاطره جګړه نه لاس واخلي.

سعیدبله ورځ غرناطې ته دهاشم داحوال لپاره روان شو خودوی ورځې وروسته هاشم ډیرته کورنه راغې، دهغې له خبرو ډیلومه سوه چې ددووراسنوا مین او عبدنوموته یې هم برغملوکسانو په لست کې لیکل شویدي.

عاتکې تري وپوښتل: سعیدستا داحوال لپاره غرناطې درغلي لتاسره یې ولیدل.

هاشم: هو، ومې لیدل ماهغه ډیرته له ځانه سره وست خودهغه یوځوروري کارونه وو، ځکه لماسره رانه غې ماباوردی چې هغه به کومه خطرنا که لازه نه غوره کوي اوزر زړه به ډیرته راستون شي....

اواوس دعاتکې سترګې دژورۍ کنډې نه پاس په هغه کور ښې وې چې دوخت دتیا رولې توفانونو سره یې اوس هم امیدته ډیوه ګډه کې بله ترسترګو کیده هغې به ډیره اکراري دسعیددرا تلوانتظارکاوه...

هغې دکاکا میرمنې له زینونه وزغړکه:

عاتکې ـ عاتکې لوری! ته ترا وسه دلته ولاړه یې؟ ډیره یخنۍ ده لوری! هغې په اوچت غوندې آواز ځواب رکړ: درځم تروریانې!

(نوریا)

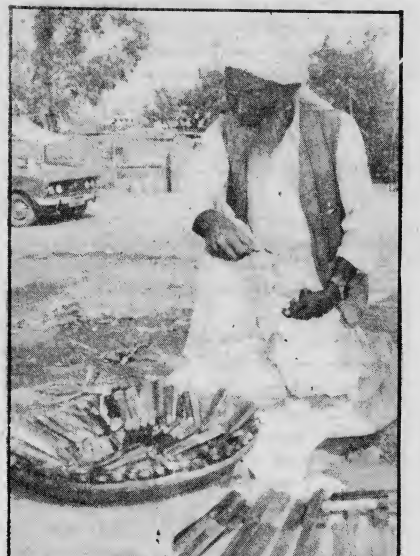

دحق لمر

په‌نړی کی خوردنن په‌خیر وښت وۀ
خونړیزی وه ،ځانګانی وه ، جهالت وۀ
عقیدی فاسدی شوی زړونه تور وو
دالله‌په‌ځای دکابوعبادت وۀ
انس الفت له‌انسانا نوځنی هیر وۀ
په‌خطردورکیدوکی بشریت وۀ
دانسان وژل روا ، خورل روا وو
بس وژل ، ترل ، لوټل ووبرېریت وۀ
ټولنیزدودا ودستورترپښوۀ لاندی
سرکشی وه ،سرزوری وه ،بغاوت و
سولی، رحم اووفاوه کړی
کډودی وه ، ظلم زوروۀ خیانت وۀ
دژوندون کښتی دجهل سمندر کی
دوبیدونکی ښکاربدلنه‌په‌نظرکی
په‌نړی کی څوک حاکم وۀ څوک محکوم‌وو
څوک به‌ناز اوپه‌نعمت کی څوک محروم‌وو
څوک په‌عیش اوهوسونوکی ستومانه
اودچا ببا نصیبونه هومره شوم وو
نړی نن غوندی په‌دووقطبونوویش وه
څوک دفارس خدمتګاران ووڅوک دروم‌وو
څوک هوس کی وودوب شوی ترکلری
څوک درد‌ونواورنځونوکی معصوم وو
څوک دعیش اودعشرت په‌میکدو کی
څوک دغم په‌سیا چالونوکی معدوم وو
په‌عالم وه غوږیدلی دماتم شپه
بوغم ټه‌وۀ شمارېی نشی چی کوم کوم‌وو
ناڅاپی بوه رنا وځلیدله
سراسرټوله دنیا وخوځیدله
دبشرخزان وهلی ګلستان کی
دژوندون غوټی نیسم ټه‌به‌موسکا شوه
بوه‌نوی وړمه‌را غله له‌حجاز ه
له‌هوسه‌دنیاګی په‌ځیدا شوه
چی پرون ژوندی په‌غاورخنیدله
نن دژوندزېری پری وشوپه‌خندا شوه
دحق لمرچی سرا پورته کړنړی ته

" نعیمی "

دنیا روا وجهالت بوډی رسوا شوه
امن را غی، سوله‌را غله ،عدل را غی
وېره ترهه په‌سلګوشوه پوپنا شوه
دقیصرتخت اوبخت دواړه رانسکورشول
زلزله په‌هدو ګډه‌ډکسرا شوه
ملایکوزېری وکړل په‌آسمان کی
دنیا بانوسالارپل کېښودجهان کی
دمکی په‌غرورغوکی انګازی شوی
دآخری زمانی پیغمبر را غی
څوریدلی غلامان په‌خندا سرشول
دنړی دمظلومانورهبر را غی
دستم‌تیاری یی وویشتی په‌وړانګو
پرنړی دانسانی ژوندون لمر را غی
داسلام جنډی اوچته شوه‌جهان کی
دشیطان دلښکرکورته‌خطرا غی

کاینا توبه‌ویل دحال په‌ژبه
شکرشکرخدایه ! خیرالبشررا غی
محمدآخرزمان را غی دنیا ته
آسمان ځمکی ته‌ښندل ځمکی سما ته
په‌طه‌اویه‌نس باندی سرلوړی
دمعراج په‌شپه غتلی وۀ آسمان‌ته
په‌رښتیا چی خدای (ج)رحمت دی رالیږلی
یوګا مل قانون یی راوړدی جهان ته
دظالم اوبرغلګرپه‌مقابل کی
دقیام لاره‌یی‌وښوده انسان ته
وی یی " سړیی پری کوی چی پری یی نږدۀ!
چی یی بدکتل الله ،رسول ، قرآن ته
له‌آدمه ترډی دمه مودښمن دی
چی غوپکینږدی غوښتنودشیطان ته
که‌زما په‌پله موکښنودل پلوته
ځای مواوردی لوی خطرمودی ایمان ته"
نن چی زموږپرسردغم له‌پاسه‌غم دی
درسول (ص)له‌قه‌مو ،موکوږقدم دی

نوشتهٔ : رفیق " افغان "

ترجمه : "رحیمزی"

فشار بالای مجاهدین افزایش می یابد

فشار بالای مجاهدین افزایش می یابد !!

موضوع افغانستان رفته رفته بجای حل وفصل نظامی به جانب (حل سیاسی) به پیش برده می شود. در این تلاش ها چه روسیه چه امریکا ،چه پاکستان وچه ایران هرکدام به اندازهٔ " جثه " خویش حصه دارند ، ولی در این چنین زمان تغیری که به آهستگی از " آب های عمیق سربلند نموده عبارت از تقسیم ممالک متعلقه به دوگروه است ،نظر به طرق اختلافی درحل سیاسی این قضیه .

گروه اول گروه روسیه وایران است که مسئله افغانستان را مسئله منطقوی دانسته وحل آنرا از طریق گفتگومیان ممالک ذی طرف تلاش دارند ، درحالیکه گروه دوم که مشتمل بر ممالک امریکا وپاکستان است درحکومت آیندهٔ افغانستان امکان شمولیت (حزب خلق) را ردنمی نمایند ولی قبلاً زهرگونه مذاکرات منظم خاتمه بخشیدن به رژیم (نجیب)را شرط لازمی فرار می دهند ، حالات بعد از خروج ارتش روسی از افغانستان ثابت کرده است که روش سه مملکت در مورد مسئله افغانستان از اهمیت کلیدی برخوردار است که تدابیر و مساعی مشترکه آنها روسیه را به نوعی از حل مجبور ساخته می تواند .

سه کشور مذکور عبارت از امریکا ، پاکستان وایران می باشند ولی بدبختانه که این ها عمل تعبیر حسب دلخواه فیصله تعین سرنوشت آیندهٔ افغانها توسط خودایشان را موقع طلائی برای حصول همه جانبه (قسمت های خویش) درافغانستان آینده گردانیده اند . که این وضع بیشتر به زمانی می ماند که معاهدهٔ وارسا به امضاء می رسید .

وبه سبب آن قیام موءثر امنیت درمنطقه را درتصادم با منفعت های خودمی دانند.

اگر از سیاست ممالک متذکره راجع به افغانستان نتیجه گیری های جداگانه نموده وآنرا بعداً با هم یکجا سازیم قطعه های بی معنی ومختلف الوضع ، یکجا شده وتصویری کاملی ازواقعه را واضح می سازد.

بیائید تا ابتدای این رسامی (تصویرکشی) را ازکشوری بیاغازیم که حامل سیاستی است که از همه بیشتر تحت بحث قرار می گیرد .

الف : سیاست امریکا :

۱ ـ سخن نخست اینست که درقضیه افغانستان دلچسپی امریکا با برگشت قشون روسی به کشورشان زیاد بود ولی با حکومت آیندهٔ افغانستان دلچسپی کمی داشت . واظهار این امرهنگام مذاکرات ژینو مطرح شده هنگامیکه پاکستان مجبورشد تا از مشروط کردن تشکیل یک حکومت عبوری با خروج ارتش روسی دستبردار گردد که این دستبردار شدن نتیجه فشار امریکا بود .

" استاد بیرنگ "

اسرار احد

اسم پاکت تا میان نام حق شد آشکار
عالم امکان به نورت دید خود را برمدار
دیده بود عیان ثابت نور تو در دور خویش
اندران روزی که ما و من نبود آنجا شمار
اولینی در تعین وآخرینی در ظهور
در رسالت ، در نبوت در امامت در وقار
تو نبی بودی وآدم در میان ماو تین
هیچ موجودی نبود چون تو بدی اندر جوار
واحدیت بر تو ظا هر شد ز اسرار احد
خانه توحید شد پاکیزه از رخت کفار
صاحب خلق عظیمت خواند از اخلاق خویش
هم سلامت گفت با جبل ملائیک بیشمار
رحمت خود خواند مولایت به عالم بیگمان
منکرانت لاجرم مردود گشتند از غفار
هرکه از دنیا وعقبی نگذرد در عشق تو
کی شود توحید دارو کامل بنزد کردگار
معنی جبرست همین واختیار است این چنین
هرکه از تو روبتابد باطنش گردد حمار
دیرشد دور مانده ام از خاک بوست با حسیب
جرم من را عفوه کن هرچندکه هستم شرمسار
خاک راهت آبروی من بود در روزحشر
آنچه خواهد گفت ؟ که جان خود بتو کرده نثار
خاصه آن مردیکه یارا دردهان مار داد
تا برای لحظهٔ درخواب خوش باشی قرار
آنکه صد خطوهٔ شیطان از وپنها ن شدی
نیمه زدبرکافران گفتاروم درپیش یار
خاصه آن خاص خداکه جامع قرآن شد
ازدم تیغ عدویک مونجنبید از وقار
آنکه ازطفلی بدوش خودگرفت اورا یقین
درشب هجرت بجا بش خفت برشوق نظار
همچنین اهلش زنسبت یا نسب درهرزمان
جان بلب سربرکف آیندسوی جانان بیقرار
یک نظربنما به سوی ما که بی رنگیم وزار
کشتی طوفانی ما را ربان اندرکنار

ملنگیار

نعمت

آئینه محفل ... امامه	درحمت عالی مقامه
دمینا بو سیرا مامه	دار موسیر عرصوبه واخله
دعظیم یا عر حیمه	درحمی امت ظمیمه
به نظر دمحمد دی	حال نه کوره دا مه دی
موسر خلاص کړلدی دا مه	درحمت عالی مقامه
دار موسیر عرصوبه واخله	
دملحدله ظمیر وره	موسوونلی بولنه کیږه
به دښوحواره واړه نو	دهرای نه اورکښی سره نو
به به وایم لمه ماکا مه	درحمت عالی مقامه
دار موسیر عرصوبه واخله	
دا للښ دښی له بوره	خلاصون نشته لمه دوره
نه موخلاص له محمد کړه	دکماه موضاعت کړه
دعمل له اسقا مه	درحمت عالی مقامه
دار موسیر عرصوبه واخله	
بی ماله بی مثیره	ای بدنړه ای بشیره
دبورتم دوخ مسا نه	دعالم رحمت جا نه
دالله (ج) دمسر کا مه	دمانوسنی اما مه
دار موسیر عرصوبه واخله	
دښمن منطقی بوره	محمض رووبوسه مروره
نه محبوز دیوواب بی	یوه معلم دهدایت بی
له موږ به نوا خا مه	درحمت عالی مقامه
دار موسیر عرصوبه واخله	
دعالی جس مقامه	امید وارساله رحمته
دالف منی امیرا	پیالی دکی دکونړ را
ملنگیار نه ساله خامه	درحمت عالی مقامه
دار موسیر عرصوبه واخله	

دسنگرزلمی ته

دا دستا دوینو رنگ دی — دا انجام دستا دننگ دی
چی تری سره په تیښته درومی — دا دستا توری شرنگ دی
الحا دورته سرتیټ کړ — دا دستا ایمانی جنگ دی
دایمان دتوروبریښ دی — په لړزه تری روس فرنگ دی
وارخطا نه شی زلمیه ، اخری وخت دی بیدارشه
دپخی میوی موسم دی، تولووته یی تیارشه
دالو رغرونه سنگرونه — ستا دعزم داستانونه
ستا دجنگ دتاریخ پانی — ستا درزم گذارونه
ستا دسروبینوسره څاڅکی — څوانی هیلی امیدونه
ستا دشپوشپوشبګیرونه — ستا دزغم اوګراوونه

دسوبمنوپه تاریخ کی،دبری دباب حقدارشه
دپخی میوی موسم‌دی،ټولووته‌یی تیارشه

بودی میندی دی ژړاندی هره‌خواآهونه‌ساندی
ټولی وراری کوندی‌خویندی دی ویرژلی اوزړه‌سواندی
په‌سلګوکی شکرباسی پردښمن چې‌بری کاندی
شپه اوورځ لاس په‌دعادی چې دی ټینګی اوسه‌مواندی
دغازی شهیدوارشه،شابه‌مل دی کردګارشه
دپخی میوی موسم‌دی،ټولووته‌یی تیارشه

په‌کمپونوپه‌خیمو کی دهجرت دښتومیرو کی
دهیواد‌په‌سردروکی په‌داهسکودنګوغروکی
ټول ځپلی ولسونه ستاستایل کړی مجلسوکی
دنړی موٴمنان واړه ویاړی تاپه زمزموکی
داسلام ددین اعجازه،د"خالد"(رض)دتوری وارشه
دپخی میوی موسم‌دی،ټولووته‌یی تیارشه

دسنګراوجنګ سالاره دهمت اوپښت شعاره
دتکبیرتارو دی ویښ‌کړل مستضعف‌له هردیاره
د"احد"،"بدر"یادونه شول راتاندستاله کرداره
داعجازاوالهام لمره دحیادژوند سهاره
دالحادتیاری کړه‌لری،روښ فانوس دحقی لارشه
دپخی میوی‌موسم‌دی‌ټولووته‌یی تیارشه

دتدبیردبام مانع شه دتقدیرپه‌رازقانع‌شه
په‌هرحال کی شاکراوسه دحسد، کبرمانع شه
دقدیررضاپه تاده د"اعلون" غږ سامع شه
دایمان ګانه زیورکړه دنصرت‌فتحی طامع شه
دصابرصفت پیداکړه،خپل هدف‌ته‌امیدوارشه
دپخی میوی موسم‌دی،ټولووته‌یی تیارشه

ادثوراشوګرنده‌ی ستاپه‌زورپه‌تیښته لاړل
دغوبل غوایان دی پاتی بادارانیی بیرته لاړل
مخکښان چی وودښور هغه‌څه‌شول چیرته لاړل
نوم‌بی‌ورک‌نښان‌یی ورک‌شو ټول دحمکی زیرته لاړل
"یوبی" شه‌ددی‌عصر،ته‌فاتح‌دخپل دیارشه
دپخی میوی موسم‌دی،ټولووته‌یی تیارشه

چاپه‌شلوکی ځل نه‌کړه ستالسم دسرګیدو دی
دخپلواک ژوندانه‌لمربیا ستاپه‌ملک‌په‌راختو دی
ستادوینوسیلاب یو وړ سورسیلاب‌په‌دوبیدو دی
کمونیزم په سالارو نوریی نوم په‌ورک‌کیدو دی
د"لتون"دنده کړاره،پخپل عزم‌ټینګ‌کړارشه
دپخی میوی‌موسم‌دی،ټولووته‌یی تیارشه

" لتون "

افغانستان په تیره عیسوی میاشت کی

مهموپیښوته یوه کتنه :

په تیره میاشت کی دمهموپیښوپه لړکی یوه هم دظاهرشاه دبیرته رراوستلومسئله وه .

د ستمبرپه اومه نیټه امریکاخپل بواستازی روم ته لاړترڅودافغانستان دمسئلی په حل کی پخوانی پاچاسره یوځای کړی .

داچی امریکا دشخص ظاهرشاه سره څومره علاقه لری ،دا دبحث ورخبرده ، خوڅه چی روښانه اوواضح دی هغه دا امریکا دا قصداونیت دی چی په افغانستان کی دیواسلامی قوی حکومت دجوړیدومخه ونیسی .

دمجاهدینودنظامی فتحی اوبریالیتوب په لړه کی دامریکا له خوا راپیدا شوی خندونه زموږدډی اډعاتاه پیدکوی، که مجاهدین دلویوښاروڼوپه فتح کولوسره بریالی شی اوقدرت ترلاسه کړی دا به په افغانستان کی پرځان متکی، آزادا وقوی حکومت دجوړیدومقدمه وی اودا امریکا ته چی اوس یواځی داسلام سره په مقابله کی واقع دی دمنلوورپه دی .

استعماری قوتونه غواړی په افغانستان کی پوځی اوسیاسی حالات په تپه ودروی ترڅوهغه خلک چی دیولس کاله جهاد اوجګړی په اوږدوکی رنځیدلی، قربانی یی ورکړی ، تردی حدپوری په تنګ کړی څوددوی په زعم ددریمګړی راتلوته راضی شی، دامریکا دا اقدام هغه وخت وچی په پیښورکی دتنظیمونوترمینځ فغاخره پره وه ،دتخاردپیښی په تعقیب دجمعیت اسلامی، دحضرت دتنظیم اوځینی نورولهغوا دحزب اسلامی افغانستان پرضد دروغاو نارواتبلیغات خپل اوج ته ورسیدلی ووحزب اسلامی دمشورتی شورا دفیصلونه دسرغرونوپه علت اودانتخاباتوپه لړکی دغندونوپیدا کولواوبالاخره دانتخاباتودیی سرنوشته ځندولوپه خاطر خپل عضویت په حکومت کی معلق کړ . په دی جریان کی امریکا غوښتل پخوانی پاچا دجهاد ی تنظیمونو دالترناتیف په توګه را مینځته کړی .

په پیښورکی دجهادی تنظیمونو مشرانو دامریکا ددی اقدام په ځواب کی دول دول عکس العملونه وښودل استادسیاف دموقت حکومت صدراعظم دامریکا داکاروغندلوا ودظاهرشاه بیرته راتگ یی مجال وبللو ،مولوی محمدیونس خالص هم دظاهرشاه راتگ ردکړ ، پیرسیداحمدگیلانی دپخوا په شان دپخوانی پاچا دبیرته راتگ نه دفاع وکړه ،حضرت مجددی لکه څنگه چی قلبا په دی امرکی مترددوه پرخرگندوتوکی یی هم دا تردیدښکاره کیدلو ځکه دی دنوی څوکی اوپخوانی یا رترمینځ په انتخاب کی سرگردان وه ، استادربانی غږپورته نه کړاودپخوا په شان یی موضع په تیاروکی پته پاتی شوه .

خودمجاهدافغان ملت غوڅ دریځ اودظاهرشاه دبیا راوستلوکلک غندل ، د سپینی مانی ستراتیژیستان دی ته اړکړل چی اعلان کړی : مورږ ظاهرشاه دمقاومت جزء بولوا وغواړوپه پراخ بنسټ حکومت کی برخه واخلی، اوبی نظیربوتووویل چی،دظاهرشاه دراوستوپه هکله خبری پیش له وخته دی، له دی خبرومخکی ظاهرشاه داځل دومره په تمه شوی وه چی دپاکستان حکومت نه یی دویزی غوښتنه هم وکړه .

همدارنگه په دی میاشت کی دهندا وایران له ځوادافغانستان دمسئلی په هکله دیرتحرکات پښکاری، روښانه ده چی هند دروسانوپه اندازه په افغانستان کی داسلامی حکومت نه ویره لری اوایران هم دهغه علتونوپه بنسټ چی پخپله دوی ته روښانه دی په دی باب منفی موضع غوره کړی ده ،او په همدی اساس دستمبرپه دولسمه دحزب اسلامی افغانستان سیاسی ریاست په پاکستان کی دایران میشته سفیرته یواحتجاجی لیک وسپارلوڅوایران په خپلو مطبوعاتوکی دحزب پرضدتبلیغات بندکړی .

اوپه دی میاشت کی دایران اوهندترمینځ تگ راتگ اودافغانستان په هکله خبری اتری په کافی اندازه زیاتی شوی دی .

همدارنگه دناپیلوهیوادونوپه غونډه کی چی په بلگرادکی جوړه شوی وه دپاکستان دبهرنیوچارووزیردهندهغه وړاندیزچی غوښتل یی د افغانستان مسئله دناپیلو هیوادونوپه کنفرانس کی طرح اوحل شی . ردکړ ، همدارنگه دکابل مزدورزیم مشربیاوویل چی دافغانستان د مسئلی دحل دپاره بایدبین المللی کنفرانس جوړشی .

اوپه پای کی دتولوشخړودحل دپاره دافیصله وشوه چی پاکستان به د موقت حکومت دپه رسمیت پیژندلونه صرفنظرکوی اودکابل رژیم به دبین المللی کنفرانس وړاندیزنه تیریږی ، خوپه نتیجه کی داویلی شوچی د اسلامی هیوادونودکنفرانس په نسبت دناپیلوهیوادونوپه کنفرانس کی مجاهدین دیرناموفق وو ، اوداټول په موقت حکومت کی دراپیداشویو ستونځواودځینونا پوه اشخاصودبیځایه ناروسورو اودحکومت نه دحزب اسلامی اودهغه دامیرچی په حکومت کی یی دبهرنیوچارووزیردنده په غاړه درلودله دگوښه کیدلوپه وجه وو ، ځکه حزب دحکومت دجوړوونکواودهغه د قوی موډیدینوله دلی څخه وه .

تولونکی اولیکونکی:
عوض الدین "مدیقی"

دشفق مجلی گرانولوستونکو!

په لاندینو کرښوکی به تاسو د افغانستان په باب دهغوسیاسی جریاناتو نیټه په نیټه راتول شوی مطالب ولولی. کوم چی دروان - عیسوی کال دسمتمبر په میاشت کی پیښ شوی :

سمتمبر :

۱ ستمبر - ۱۰ وړی: دملګرو ملتو عمومی منشي" کوشیار "دنا پیلو هیوادونو غونډې ته ترټګ دمخه خبریا لاتوبه وویل : مجاهدینو دافغانستان په باب دروسا نوله خوا دیوړیوال کنفرانس د دائر یدلوړا ندیزردکړی که څه هم چی زه ددی مخالف نه یم خوښ کولی ورته امیدوار اوسم همغه وویل : موږددی کوښښ کووچی دا مسئله دسیاسی لارې حل شي هغه زیاته کړه : زموږ نما ینده ددوا ړوخواوسره په تماس کی دی خو اوس موږکومه فارمولا دوړاندی کولولپاره نلرو .

۱ ستمبر - ۱۰ وړی: دپاکستان دپاڼو چنا په سیمه کی دملیشو پر یوه دفتر باندی دکابل رژیم له خوا ویشتل شوی دوه سکوتو غندی ولګیدل چی دهغی له امله دملیشو دفترویجاړاونورزیات مالی تاوان ورواړاوښت .

۱ ستمبر - ۱۰ وړی: پاکستانی مقاماتو دهغه هیوادخبریا لاتوته وویل : دنا پیلوهیوادونو غونډې ته به دپاکستان وفدد "نصرت بوټو" په مشری سفروکړی اودپاکستانی وفدزیات فشار به پردی وی چی په افغانستان کی یوپراخ بنسټیزه حکومت جوړشی اوهم به دغونډی له ګډوهیوادونوڅخه داغوښتنه وکړی چی ددای حالاتو په پیدا کولوکی دپاکستان سره مرسته وکړی چی مهاجرین په عزت سره خپل هیواد ته ستانه شی .

۱ ستمبر - ۱۰ وړی: دعبور ی حکومت لپاره دامریکا خاص استازی نا مسن په اسلام آباد کی دیوه مطبوعاتی کنفرانس په ترڅ کی وویل : دکابل رژیم تر رانسکوریدو پوری به دمجاهدینو سره ملاتړوکړی هغه وویل :

اوس هم په کابل کی دروسا نو (۳۰۰) تنه دسلاکاری دنده پرمخ بیایی .

۲ ستمبر - ۱۱ وړی :دپاکستان د جماعت اسلامی مشرقاضی حسین احمد دپاکستان جمهوررئیس ته تیلفون وکړاودهغی په ترڅ کی دنصرت بوټو له دی حرکت څخه چی په کراچی کی دکابل رژیم دقونصل په ملګرتیا کی ګډون کړی اندیښنه څرګنده کړه اودایی دیونیم ملیون شهیدانو وینو سره جفا وبلله .

۲ ستمبر - ۱۱ وړی: دروسیی د بهرنیوچاړووزارت یوه ویندوی دعبوری حکومت لپاره دامریکا دخاص استازی نا مسن داخبره چی په کابل کی اوس هم دری سوه روسی سلاکاران موجودي ردکړه .

۲ ستمبر - ۱۱ وړی: دکابل بنار پرهوایی ډګرباندی دمجاهدینو (۲۴) لری ویشتونکی توغندی ولګیدل چی دهغی له امله دملیشو اته تنه ووژل شول .

۲ ستمبر - ۱۱وړی:دعبوری حکومت ذبیح آباد دولووزیر "ربانی" دکورنیو چاړووزیر "خالص" اودډفاع وزیر "محمدی" په پیښورکی دپاکستان دموبه سرحدا علی وزیرآفتاب - احمدشیرپا وسره دافغانستان مسئلی دروانوحا لاتوبه باب خبری وکړی .

۳ ستمبر - ۱۲وړی: دپاکستان دموبه سرحدا علی وزیرآفتاب احمدشیرپا ودعبوری حکومت دمشر "مجددی" اودحزب اسلامی آمیر وروړ "حکمتیار" سره دافغانستان دروانوحا لاتوبه باب خبری وکړی.

۳ ستمبر - ۱۲ وړی: دکابل بنار پرهوایی ډګرباندی دمجاهدینو مرکزونوباندی دمجاهدینولر ی ویشتونکی توغندی ولګیدل چی د هغوی له امله دښمن (۲۰) تنه پوځیان ووژلی شول اوزیات شمیر ټپیان شول .

۳ ستمبر - ۱۲وړی: دعبور ی حکومت مشر "مجددی" دیوګسلاویا دهیوادد مشرچی دنا پیلوهیوادونو دغونډی مشری هم په غاړه لری په نوم یوليک واستاوه اودهغه په ترڅ کی یی غوښتنه وکړه چی په نا پیلوهیوادونوکی دافغانستان چوکی دمجاهدینوعبوری حکومت ته وسپاري .

۳ ستمبر - ۱۲وړی : باوری خبری سرچینو ریوټرورکړچی امریکائی مقاماتو په "سی،آی،ای" کی د افغانستان دچاړومسئول له خپلی دندی ایسته کړی .

۴ ستمبر - ۱۳ وړی: په بلګراد کی دپاکستان دبهرنیوچاړووزیر "یعقوب خان"خبریا لاتوه ووایل پاکستانی وفدبه دنجیب دوینا په وخت کی داحتجاج په ډول دغونډی له تالارڅخه ووځی .

۴ ستمبر - ۱۳ وړی: باخبروخبری سرچینو ریوټرورکړچی عربی او پاکستانی مقاماتو دمجاهدینو ترمنځ درا پیدا شوی مخالفت دله مینځه وړلوپه خاطرخپل فعالیتونه ګړندی کړل ریوټرزیاته کړی په همدی غرض څوورځی وړاندی د پاکستان یولوړرتبه هیئت په پاڼچنا رکی دوروړ "حکمتیار" سره ولیدل .

۴ ستمبر - ۱۳وړی: واشنګټن -

پوست ورځپانې دامریکایي مقاماتو له خولې ریوټ ورکړ چې امریکا او پاکستان تصمیم نیولی تردې وروسته وسله پراخزا بوبنده کړي او هغه په مستقل ډول قوماندانانو او دسیمو مشرانو ته ورکړي .

۵ ستمبر- ۱۴ وږی: په بلګرادکې دکابل دمزدورزړیم مشردنا پیلو هیوادونو غونډې ته دوینا په ترڅ کې دې ټکي باندې یووار بیا ټینګار وکړچې دافغانستان مسئلې په اړه دیونې یوال کنفرانس راوبلل شي .

۵ ستمبر- ۱۴ وږی: په بلګرادکې دپاکستان دبهرنیوچارو وزارت ویندوی خبریالانو ته وویل: پاکستان به دهنددې وړاندیز سخت مخالفت وکړي چې دنا پیلو هیوادونو په غونډه کې د افغانستان مسئلې دحل لپاره لاره ولټولې شي ویندوی زیاته کړه، موږ ددې غوښتونکي یوچې په افغانستان کې یوپراخ بسټیز حکومت جوړشي .

۶ ستمبر- ۱۵ وږی: باوري خبري سرچینو رپوټ ورکړچې دکابل دګودا ګي رژیم هغه اکمالاتي قطار چې دهرات ولایت څخه حرکت کړي او غواړي کندهار ته راشي تر اوسه دلاري په اوږدوکې بندپاتې شوی اونشي کولای دمجاهدینو عملیاتو له املهګان کندهار ته راورسوي .

۷ ستمبر - ۱۶ وږی: دامریکا یو خاص استازی روم ته سفروکړ او هلته بې دافغانستان بهرني چارو (ظاهرشاه) سره ولیدل .

۸ ستمبر- ۱۷ وږی: مجاهدینو کابل پرهوایي ډګرا ودښمن پر ځینو نورو نظامي مرکزونو لرې ویشتونکي توغندي وویشتل چې دهغې له املې ډبنمن دالوتکو الوتنې وځنډول شول اوزیات مالي اوځاني تاوان ورواوښت .

۹ ستمبر- ۱۸ وږی: دلوګرولایت ټولوجهادي تنظیمونو اوجبهاتو یوه مشترکه جهادي شورا دجهادي اموروانسجام اوښه پرمختګ په خاطرجوړه کړه .

۹ ستمبر- ۱۸ وږی: دافغانستان پخواني مخلوع شاه ظاهرشاه د یوی مرکې په ترڅ کې وویل: که پخواني دیوفدپه توګه دافغانستان ملت ته دخدمت غاړه اینبودله او س که دوی وغواړي دعبوری حکومت په راس کې هم کولې شم دافغانستان ملت ته دخدمت مصدروګرځم .

۱۰ ستمبر- ۱۹ وږی: دجمعیت اسلامي دتعلیم اوتربیې کمیتې دیوی غونډې په ترڅ کې دعبوری حکومت دتعلیم اوتربیې دوزارت په چوکاټ کې مدغم اعلان شوه .

۱۱ستمبر- ۲۰ وږی: مجاهدینو دکابل پرهوایي ډګرا ودکابل په نږدې کې دښمن پرپوځي مرکزونو لرې ویشتونکي توغندي وروا ورول چې دهغې له املې یوه دملګرو ملتو الوتکه اویوه هم دروسانو الوتکه تاوان شوی .

۱۱ ستمبر- ۲۰وږی: دحرکت انقلاب اسلامي دیوی ډلې مشرمولوی نصرالله منصوردیوه مطبوعاتي کنفرانس په ترڅ کې وویل : عبوری حکومت ترڅو د اووه ګوندونو له چوکاټ څخه ونوځي اوپراخ نشي،نشي کولې دملت له ټولوجهادي قوتونو دملاتړ څخه برخمن شي .

۱۱ ستمبر- ۲۰ وږی: دعبوری حکومت صدراعظم دیوه مطبوعاتي کنفرانس په ترڅ کې وویل: موږ به دظاهرشاه په مقابل کې داسې وجنګیږولکه حزب اسلامي چې دکمونستانو اونجیب پرضدجنګیږو .

۱۲ ستمبر- ۲۱ وږی: دعبوری حکومت صدراعظم استاد سیاف دیوه مطبوعاتي کنفرانس په ترڅ کې په بلګرادکې دنا پیلوهیوادونو دغونډې په باب چې دافغانستان موضوع یې په اجنداء کې ده وویل : دافغانستان مسئلې دراتلونکې په باب یواځې مجاهدین دفیصلې کولوحق لري هغه زیاته کړه: موږ به هیڅ چا ته حق ورنکړو چې زموږ په کورنیو چارو کې مداخله وکړي .

۱۲ ستمبر- ۲۱ وږی: دحزب اسلامي سیاسي ریاست په پاکستان کې د ایران میشته سفیر ته په دې خاطر یواحتجاجي لیک وسپارچې ایران په دې وروستیو کې په خپلو مطبوعاتو کې دحزب پرضد زیات ناوړه تبلیغات پیل کړي .په دې لیک کې دایران څخه غوښتنه شوې وه چې دافغانستان په چارو کې لاس وهنه بنده کړي .

۱۳ ستمبر- ۲۲ وږی: دعبوری حکومت کابینې په یوی غونډې کې دجنوب لویدیځو ولایتو او افغانستان دنورو سیموځینو علماؤ او وړاندیزچې دعبوری حکومت دفاترو دې داخل دافغانستان ته انتقل شي منظورکړ .په دې غونډې کې دجنوب لویدیځو ولایتو (۲۵۰) ځینو علماؤ او مشرانو هم ګډون کړی ؤ .

۱۴ ستمبر- ۲۳ وږی: دپاکستان دخیبرایجنسي دا پریدو مشر ملک نادرخان د"بی بی سی" را ډیوسره په مرکه کې وویل : مجاهدین بایدانتخابات وکړي او په دې ترڅ کې چې هرڅاانتخابات وکړل قدرت بایدهماغه ډسپارل شي .

۱۴ ستمبر- ۲۳ وږی: پیرسیداحمد- ګیلانی دملي محاذمشردخپل کار په دفتر کې دیوی مرکې په ترڅ کې وویل : دافغانستان خلک به

دکمونست حکومت دله مینځه وړلواو
دخود مختاری دلاس ته راوړلوپه
خاطر دظاهرشاه راتګ ته ښه
راغلاست ووایی .

۱۴ ستمبر- ۲۲ وړی: باخبرو
خبری سرچینورپوټ ورکړچی
ظاهرشاه دپاکستان حکومت څخه
دویزی لاس ته راوړلو غوښتنه کړی
دا غوښتنه ترهغی وروسته وشوه چی
ظاهرشاه دامریکا له خاصاستازی
سره په روم کی ولیدل .

۱۵ ستمبر- ۲۴ وړی: باوری خبری
سرچینورپوټ ورکړچی دحزب اسلامی
اتلو مجاهدینو دسالنګ لارهبنده
کړی اودیګرام پرهوایی ډګریی
درانده عملیات پیل کړی .

۱۵ ستمبر- ۲۴ وړی: دجمعیت-
اسلامی اونجات ملی محمی
کمیټی دیوی غونډی په ترڅ کی
دعبوری حکومت دمحت عامی په
وزارت کی مدغم اعلان شوی .

۱۶ ستمبر- ۲۵ وړی: په امریکا
کی دپاکستان سفیرذوالفقارعلی
خان په امریکا کی دپاکستانی
اوسیدونکوپیوی غونډی ته په وینا
کی وویل :
پاکستان دافغانستان مسئلی د
سیاسی حل کوښښ کوی، اوپه دی
لټه کی دی چی په افغانستان کی
دیوه پراخ بسټیزحکومت جوړیدو
ته زمینه مناعده شی .

۱۶ ستمبر- ۲۵ وړی: دملی نجات
جبهی دتعلیم اوتربیی کمیټه
دیوی غونډی په ترڅ کی دعبوری
حکومت دتعلیم اوتربیی په وزارت
کی مدغم اعلان شوه .

۱۷ ستمبر- ۲۶ وړی: دامریکا
دکابل په بنا رکی دډنمن پرپوځی
مرکزونواودروسیی پرسفارت -
باندی لری ویشتونکی توغندی
وروا وروړل چی دهغوی له املـه
سفارت یوه کوته وبجاړه اونورزیات
مالی تاوان وروا وښت .

۱۷ ستمبر- ۲۶ وړی: دعبوری
حکومت دډفاع وزارت مرستیال
جنرال یحیی " نوروز" دیوه
مطبوعاتی کنفرانس په ترڅ کی
چی د"افغانستان داسلامی آژانس"
په دفترکی جوړشوی وئ وویل :
دډی سره سره چی دروسیی قوا و
تروتلووروسته مجاهدینو توسله
نه ده ورکړشوی خو مجاهدینو خپل
ایمانی رسالت په نړه توګه اجراء
کړی .

۱۸ ستمبر- ۲۷ وړی: دعبوری -
حکومت صدراعظم آستا دسیاف د
یوی مرکی په ترڅ کی دظاهرشاه
راتګ وغانده اوددی —
په باب چی پاکستان ټاپی ظاهر
شاه ته ویزه ورکړی ووایل: که
پاکستان داکار وکړی دا عمل به
دافغانستان ملت سره دجنګ اعلان
وی .

۱۸ ستمبر- ۲۷ وړی: نړیوالو
خبری سرچینورپوټ ورکړچی
روسانوپه دی وروستیوکی دکابل
رژیم ته دوه ډوله توی لـری
ویشتونکی توغندی ورکړی چی
(۸۰۰) کیلومتره فاصله ترهدف
لاندی نیولی شی .

۱۹ ستمبر- ۲۸ وړی: دپاکستان
صدراعظمی بی نظیربوټودرویټر
خبری آژانس سره په مرکه کی ووایل
فعلا" ظاهرشاه دراتګ په باب
خبری بوعجولانه کارډی اوسنیو
شرایطوکی پاکستان دمجاهدینو
دعبوری حکومت څخه خپل ملاتر
ته دوام ورکوی .

۱۹ ستمبر- ۲۸ وړی: دجمعیت
علماء اسلام عمومی منشی دیوی
مرکی په ترڅ کی ووایل : په
پاکستان کی دسیکولرزم پلویان
غواړی په افغانستان کی دیو
اسلامی حکومت دجوړیدو مخه ونیسی
ترڅو پرځای یی هلته هم سیکولر-
پستی حکومت جوړشی .

۲۰ ستمبر- ۲۹ وړی: دکابل بنار
پرهوایی ډګرباندی مجاهدینو
لری ویشتونکی توغندی وروا وړل
چی دهغوی له املـه دڅوساعتو
لپاره په هوایی ډګرکی دالوتکو
پروازونه بند وو .

۲۰ ستمبر- ۲۹ وړی: دعبوری
حکومت مشرد"تاجمز" ورځپاڼی
سره په مرکه کی ووایل: که چیرته
ظاهرشاه دعبوری حکومت دجوړ-
یدوځخه دمخه موږسره په جاه دکی
شریک شوی وی یوځه موږیلی شوخو
اوس ورته دقضیی په حل کی هیڅ
نقش قایل نه یو .

۲۱ ستمبر- ۳۰ وړی: نړیوالو
خبری سرچینورپوټ ورکړچی دکابل
بنارا وسیدونکی سړکال بیاد
پروسړکال په ډول دسختی قحطی
سره مخامخ شوی . رپوټ زیاتوی
خوراکی مواد نه پیداکیږی دضرورت
وړشیا نوبیه لوړه شوی، اوټولـی
اکمالاتی لاری پرکابل بندی دی .

۲۱ ستمبر- ۳۰ وړی: حاجی دین
محمد دحزب اسلامی مولوی خالص
مرستیال اوډعبوری حکومت دملی
امنیت وزیر دیوی مرکی په ترڅ کی
وویل : موږدا امریکا نه توقع نه
لروچی هغه ددی هلی ځلی وکړی
چی په افغانستان کی دخپلـی
خوښی حکومت جوړکړی هغه زیاته
کړه : موږپوهیږوچی اوس امریکا
خپلی ګټی په ظاهرشاه کی ګوری
اوهغه افغان ولس ته دهغلووړنه
دی .

۲۲ ستمبر- ۳۱ وړی: دکابل بنار
پرهوایی ډګرا ونورونظامی مرکزو-
نوباندی مجاهدینو ۱۶ لـری
ویشتونکی توغندی وا وروړل چی
دهغی له املـه ددښمن ۱۰ تنه ووژل
اوزیات شمیرټپیان شول .

۲۲ ستمبر- ۳۱ وړی: باوری سر-
چینورپوټ ورکړچی دکابل رژیم د
پوځ موراڼ دپرضعیف دی اوهریو

ددی کوښښ کوي چې دمجاهدینو سره یوځای شي رپوټ زیاته کړه :که روسان ددی رژیم سره مرسته ونکړی ددومیاشتو په موده کې به نسکور شي .

۲۲ ستمبر- ۳۱ وړی: دپاکستان دبهرنیوچارووزیر په یوه وفد کې چې مشری یې دنصرت بوتو په غاړه وه دملګرو ملتودعمومی اسامبلی په غونډه کې دګډون په خاطر امریکا ته سفروکړچې هلته به دامریکا یې او ځینو نورو هیوادونو له مقاماتو سره دافغانستان مسئلی په اړه خبری وکړی .

۲۳ ستمبر- ۱ تله : دپاکستان دجماعت اسلامی مشرقاضی حسین احمد دیوی مرکی په ترڅ کې وویل : غربی نړۍ اونوراستعماري هیوادونه غواړي په افغانستان کې دیوه اسلامی رژیم دجوړیدو- مخنیوی وکړي .

۲۳ ستمبر- ۱ تله : دهنددبهرنیو- چاروزارت سکرتر" اسین " کې ،سنګه " ایران ته سفروکړ تر څودځینوسیمه ایزومسایلوسربیره دافغانستان مسئلی په اړه د ایرانی مقاماتوسره خبری وکړی .

۲۴ ستمبر- ۲ تله : باخبروخبری سرچینورپوټ ورکړچې دکابل دګوډاګی رژیم الوتکودنورستان په سیمه کې دخلکو پرهستوګنو ځایونو باندی بمباری وکړه چې دهغې له امله (۳۷) ښځې ،ماشومان اونارینه شهیدان شول .

۲۴ ستمبر- ۲ تله : دحزب اسلامی مشرورورحکمتیار دیوی وینا په ترڅ کې وویل : امریکا غواړی په افغانستان کې دروسانوځای ونیسی هغه زیاته کړه :ځینې هیوادونه دژورنالستانو په جامه کې جاسوسان افغانستان ته رالیږی چې هغوی له دی لارې د مجاهدینو په مینځ کې اختلاف پیدا کوي .

۲۴ ستمبر- ۲ تله :دهنددبهرنیو چاروزارت سکرتر په ایران کې دایرانی مقاماتو سره ترکتنې وروسته په ایران کې دمیشته اته ګونی اتحاد مشرانو سره دافغانستان مسئلی په اړه خبری وکړی .

۲۵ ستمبر- ۳ تله : دعبوری حکومت دتعلیم اوتربیې وزیر "فاروق اعظم " په اسلام آباد کې دروسیې بندیانو خلاصیدو په خاطر راغلی وفدسره خبری وکړی خوځه نتیجې ته سره ونه رسیدل .

۲۵ ستمبر- ۳ تله :دامریکا د "حفاظتی شورا "مشر"داکټر زبګنیو برژه هاس " په کچه ګړی کې ،مهاجرینو ته په وینا کې وویل:امریکا او پاکستان به ترهغې دمهاجرینو سره مرسته وکړی ترڅوچې دوی ته دبیا ستنیدو وښه شرایط مساعدشی .

۲۵ ستمبر- ۳ تله : دکانا دا هیواد دښځو یوه ډله دملګرو ملتوترنظارت لاندی پیښور ته راورسیده او د - "رسالپور" په سیمه کې به دکمپونو ښځې دماینونو دخنثی کولو په خاطر روزی او دهغې څرنګوالی به ورته وښیی .

۲۶ ستمبر- ۴ تله :دهنددبهرنیو چاروزارت په تهران کې دایران جمهوررئیس رفسنجانی سره دسیمې اوافغانستان مسئلی په اړه خبرې وکړی اوهغه ته یې دراجیوګاندی لیک وسپاره .

۲۶ ستمبر- ۴ تله :دمولوی خالص داسلامی حزب دتعلیم اوتربیې کمیټه دیوی غونډی په ترڅ کې د عبوری حکومت دتعلیم اوتربیې وزارت په چوکاټ کې مدغم اعلان شوه .

۲۷ ستمبر- ۵ تله : داروپائی هیوادونو دګډی شورا مشر " رونالددوماس " چې دفرانسې دبهرنیوچاروزیرهم دی دملګرو- ملتودعمومی اسامبلی غونډی ته په وینا کې وویل : افغانان باید په خپله خوښه یوپراخ بنسټیز حکومت جوړکړی ترڅودافغانستان غیرجانبدارانه حیثیت تینګ شي.

۲۷ ستمبر- ۵ تله : دروسیې د بهرنیوچاروزیرشوردنادزی د ملګرو ملتودعمومی اسامبلی غونډی ته په وینا کې دافغانستان روان جنګ دهغوی داخلی جنګ وبالله .

۲۷ ستمبر- ۵ تله : دکابل ښار پرهوایی ډګرا ونورو پوځی مراکزو باندی دمجاهدینو (۱۷) توغندي ولګیدل چې دهغې له امله په هوایی ډګرکی دالوتکوپرواز و ځنډول شوا ودښمن ته زیات تاوان ورواوښت .

۲۸ ستمبر- ۶ تله : دمجاهدینو دعبوری حکومت خبری آژانس اعلان وکړ چې مجاهدینو دکابل جلال آباد لارې بنده کړی اودسروبی په سیمه کې ددښمن پوستې یې ترسختو عملیاتو لاندی نیولي .

۲۸ ستمبر- ۶ تله :دنصرت بوتو ثقافتی سلاح کاری "انیسه عالیه امان " دکابل رژیم د(یووالی اودوستی انجمن "په غوښتنه کابل ته سفروکړ ترڅوددی انجمن له خوا جوړشوی غونډی کې ګډون وکړی

۲۹ ستمبر- ۷ تله : دکابل ګوډاګی رژیم یومیګ (۲۱) جیټ الوتکه چې دبګرام څخه پرواز کړی وۀ اوپرجلال آبادیې بمباری کوله د پیښور په هوایی ډګرکی راکوزه شوه اوپیلوټ یې "جلال الدین "دپاکستان حکومت څخه سیاسی پناه وغوښته .

۲۹ ستمبر- ۷ تله : دکابل رژیم دبهرنیوچاروزیر "وکیل" په نیویارک کې دملګرو ملتودعمومی اسامبلی غونډی ته په وینا کې وویل :امریکا دی افغانستان

اسلامی فقه

دخپل تکامل په مختلفو دوروکی ۰

لیکونکی : شیرعلم - مقصل -

اوس اصل مطلب ته راځو او دفقه د تشریع څرنګوالی دهغې په مختلفو مرحلو کې مطالعه کړو :

په اسلامي فقه ساندې دري مهمې دورې سره شوې دي:

۱ - د رسول الله صلی الله علیه وسلم عصرې دهغه صلی الله علیه وسلم په وفات سره پای ته رسیږي . (۱۱ هـ ۶۳۲ م)

۲ - دا هغه دوره ده چې سمدلاسه د څلورمې هجرې پیړۍ سمسانې ته پای ته رسیږي ۰

۳ - دسمسلمه دوره ده دوهمې دورې له اخره شروع اویای کې له ۱۳۰۰ هـ (۱۹۲۰ م) سره مل خاته شده معلوم کې په لاندې ډول چې تعمیل وړاندې کیږي ۰

۱۰ - دسې کړنه رمانه :

دا دوره سمدلاسه د رسول الله صلی الله علیه وسلم له رحلت څخه وروسته زیږدلې ده. کیدلای شي چې دا دوره له نورو سره په دوو برخو وویشل شي ۰

۱ - مکې له هجرت څخه تر مدینې ته رسیدو (مکي دوره) ۰

۲ - رسول الله له هجرت څخه تر سمدلاسه ځانه وړاندې (مدني دوره) ۰

د رسول الله د عمر او د شریعت په مکه معظمه کې عبارت وه د هغو احکامو څخه چې رسول الله صلی الله علیه وسلم په مکه کې ټولنه جوړه کړې وه او د هغو احکامو څخه چې د مدینې په ټولنه کې د ټولنې د جوړیدو سره سم نازل شول ۰

قرآن عظیم الشان په مکي دوره کې د زیاتره سورتونو نازلیدو سره سم د هغو احکامو د پیاوړتیا او د هغو د پلي کیدو لپاره د ټولنې د جوړولو او د ټولنې د پراختیا لپاره د مدینې په دوره کې د ټولنې د جوړولو او د ټولنې سره سم د هغو احکامو د نازلیدو سره سم د هغو د پلي کیدو لپاره

چې مدینې منورې ته هجرت وکړي په دې وخت کې اسلامي تشریع خپله بشپړه دحلکو دروزمرې فرډې اوښتولنیزژوندشمولوتښه راوکړځولې اودقرآن کریم زیاته برخه دروزمرې ژوندپه مربوطواحکاموکې راښازلیدله. په تفصیل سره یې دعباداتو معاملاتو، جرمونو، میراث، وصیت، نکاح، طلاق، ایمانو (قسمونو) قضاء اوداسې نورواحکام بیان کړل.

فقهي احکام درسول الله صلی الله علیه وسلم په وخت کې یواځې له قرآن کریم اوده صلی الله علیه وسلم له حدیثو څخه اخیستل کیدل اودخلکوداحتیاج اوحالت سره سم په تدریج سره نازلیدل.

تشریع په دې دورې کې دآسانتیا اوپه مسلمانانوباندې د په سختیا پالیسي اورنګ درلود.

۲ - داجتهاد دوره:

اجتهاد په لغت کې کوشش، ګولونه وایي اوپه اصطلاح کې دتشریع له اصلي مصادرو (کتاب الله او سنت رسول الله) څخه د شرعي کلام په استنباط کې زیارایستلونه وایي.

دادوره درسول الله له رحلت څخه شروع اودخلورمې پیړۍ تر نیمایي پورې بې دوام کړې، کیدلای شي چې دادوره په دریوبرخوباندې ووېشل شي.

۱ - دراشدوخلفاؤ زمانه:

۲ - دکشرانواصحابواوتابعینوزمانه: (دامویانودوره)

فقهي کتابونه په اول کې په آسانه اوتفصیلي توګه لیکل شوي وو، خوچې کله دزده کونکي کمزورتیا احساس شوه، نوعلماؤ اختصارته ملاوتړله، کله کله به دا اختصاردی درجې ته ورسیدچې دمطالبوفهم به تري مشکل شو، چې بیا به نورو علماؤ دمختصرګرای شوپوکتابونوشرح کوله، بیا نورعلما را پورته شول دشروحوخفي ځایونه یې توضیح کړل، وروسته یې په شروحو مکملي شرحې ولیکلې نوګه په فقه کې متون، شروح اوتبلیغات را مینځته شول.

۲ - دعباسیانوزمانه (دخلورمې هجري پیړۍ تر نیمایي پورې دوام لري).

۱ - دراشدوخلفاؤ زمانه:

درسول الله له وفات نه وروسته راشدوخلفاؤ اولویو اصحابورضی الله عنهم په دنیوي اودیني امورو کې دمسلمانانودلارښونې دروندپیښې په اوږو واخیستې، په دې وخت کې داسلامي دولت ساحه پراخه اونوي حوادث چې پخوایي سابقه نه درلوده هم زیاتوؤ دوي مجبوروؤ چې دې نوو مسائلوته شرعي احکام پیداکړي زیاربه یې ویسته چې حکم یې په کتاب الله یا سنت کې پیداکړي که خپل مطلب به یې هلته پیدانکړنودشرعي قواعدوپه بناکې به یې له رایې څخه کار اخیست ترڅودهغې مسائلي حکم پیداکړي.

په دې وخت کې له کتاب الله اوسنت څخه پرته بل هر دلیل اووسیله چې دشرعي حکم د پیداکولولپاره په کارلویدله رائې بلل کیده چې البته به وروسته زمانوکې دادلایل په مختلفوبیلوبیلو نومونویادشول لکه اجماع، قیاس، مصالح مرسله، ذمې اصلي براءت، شرالذرایع استحسان، عرف اوداسې نور.

دفقهي مصدرپه دې وخت کې کتاب الله اوسنت رسول الله اوجمعي اوفردي رایه (اجتهاد) وه.

کله به چې حضرت ابوبکرصدیق ته موضوع راغله نو اول به یې دهغې حکم په کتاب الله کې لتولو که پیدا به یې کړو دهغه مطابق به یې فیصله کوله او که په کتاب الله کې به یې پیدا نکړو درسول الله سنت ته به یې رجوع کوله حکم به یې هلته کوت، که پیدا به یې کړو دهغه مطابق به یې فیصله کوله او که نه نو لوخلکو څخه به یې پوښتنه کوله چې آیا رسول الله (ص) په دې موردکې څه حکم کړی؟ ډیرځله به ځوک پیدا شول چې ویل به یې هو! په دې موردکې رسول الله داسې حکم کړی. نودهغه مطابق به یې حکم کاوه، او که په کتاب الله اوسنت رسول الله کې به یې دمسائلي حکم پیدا نکړنودامت پوهان به یې راوغوښتل مشوره به یې تري واخیسته چې به کوم شي به یې اتفاق راغې په هغه به یې حکم کاوه.

حضرت عمرفاروق رضی الله عنه هم داکارکاوه، کله به یې چې دمسائلي حکم په کتاب الله اوسنت رسول الله کې پیدانکړنو پوښتنه به یې کوله چې آیا ابوبکر په دې موضوع کې څه فیصاوت کړی؟ که دا ابوبکر قضاء به یې پیدا کړه نو دهغه مطابق به یې حکم کاوه او که پیدا به یې نکړه نو پوه خلک به یې راټول کړل مشوره به یې تري واخیسته چې په کوم شي به یې اتفاق راغې دهغه مطابق به یې فیصله کوله.

۲ - دامویانوزمانه (داولې پیړۍ تر نیمایي نه ددوهمې پیړۍ تر اوایلوپورې) دازمانه دتشریع له پلوه دراشدو خلفاؤ زمانې ته ورته وه پردې توګه چې اول به کتاب الله بیا به درسول الله (ص) حدیث بیا به اجماع اورایې ته رجوع کېده، مګر دمشورې په مبداء دوخت دخطرناکوپیښو له کبله چې په فقه یې بنکاره منفي اثردرلودسم عمل نه کیده اختلاف زیات شو، شورې په حقیقي معنا سره نه وه موجوده، اجماع مشکله شوه مګر داچې تصادفي به پیښه شوه.

ددې زمانې مهمې منفي پېښې داوې:

۱ - دخلافت په سبب چې ځوک یې مستحق دې ملت په دریو برخووویشل شي خوارج، شیعه، اواهل السنه والجماعه، دا سیاسي تفرق دعلمي کډوډیواوفقهي اختلافاتوعمده سبب وګرځیده.

۲ - اموي خلفاؤ دخپلوسلفولارپریښوده ناروسیاستیي مخه کړه داسې امورو یې له خپله ځانه ایجادکړل چې په اسلام کې یې جواز نه درلود. دې کارفقهاء تري بیزاره کړل. خواته نه ورتلل تل به یې زیارایستلو چې ځانونه لرې تري وساتي نوپه داسې حال کې طبعاً شوري ته پخوانۍ حالت نه پاته کیږي.

۳ - په دې دوره کې فقهاء په مختلفوښارو کې تیت شول د حضرت عمررضی الله عنه ددوران غوندې نووچې دمشورې په منظور به یې ټول په مدینه منوره کې ساتل پوهانو (اهل

۲ ـ به‌نظرا مریکا کمک با مجاهدین تا آن حدی درست بودکه‌توانستند باآن ارتش روسی را ازخاک خویش برانند ! ولی بیشترازآن مسئله تشکیل حکومت مجاهدین درکابل آنهارا هراس‌ازحکومت‌بنیادگراها می انداخت . گفته می توانیم که غالباً دراوایل فکرونظرا مریکا براین خطوط استوارنبود،ولی نمی توان ازاین امرانکارکردکه نیروهای یهودی غالب برحکومت امریکا این تشویش راهمیشه‌درذهن داشته‌اند !!

وبه‌همین دلیل بودکه بعدازخروج روس ها ازافغانستان حکومت امریکا با قطع کردن کمک بر مجاهدین برای غیرموءثرساختن هرنوع حمله وکارروائی موءثرمجاهدین علیه‌رژیم مزدورتلاش ورزید !!

هدف ازاین تلاش این بودتا با قطع کردن راه های کمکی برمجاهدین آنهارا وادار به‌قبول کردن یک نوع حل سیکولر (غیراسلامی) نماید !!

۳ ـ غرب شکست‌خورده دردوجنگ جهانی اکنون حتی ازتصورجنگ هم خوف دارد، غرب چنین لرزان وترسان ازجنگ ابرقدرت هاکه‌برای نخستین بار" پیامبرصلح " ،"نجات دهنده" و"دورکنندهٔ خوف جنگ" !!! رادرشکل وقیافه گورباچوف دید.

گذشته ازاین غرب هزارکیلومتردورازسرحدات خویش برای مملکتی این همه‌راچرا انجام دهدکه درآنجا ازموقف مستحکم ضد روسی سامان ووسایل تقویت یافتن یک قوت دیگری ضد غربی(انقلابی واسلامی) محیا گردد !!

حقیقت اینست‌که غرب این خوف را با تذکرزیاد استعمال نموده وتصوریک غرب فارغ ازفضای کشمکش ودارائی آیندهٔ روشن راکه به‌گورباچوف (همچویک خواب تلقین کرده‌بود) تاحدی زیادی قوت فیصله ایشان را سلب نمود واقدامات آنهارا مانع گردید.

۲ ـ چنان احساس می شودکه‌گورباچوف باقوت تمام این تاءثررادرذهن همه‌مغرب زمین بشمول امریکا نشانده‌است‌که‌از درپیش گرفتن سیاست مخاصمانه‌علیه روسیه‌چه‌درافغانستان وچه‌درمناطق دیگر، سیاست صلح بین المللی "گورباچوف" ضررخواهد دید .

وآنزمان احتمال مستحکم شدن آن گروه ازحزب کمونیست می رودکه با مشکلات زیادی تحت کنترول آمده اند، به‌این سبب نباید درحل هیچ مسئله اینگونه اصراروزیدکه با منفعت های روسیه‌مخالفت صریح وروشن داشته باشد !! وبه‌سبب آن‌حیثیت‌موجودهٔ گورباچف متاءثر گردد. چنانچه فعلاً" طوری معلوم می شودکه غربی ها چه شعوری وچه‌هم غیرشعوری قدم اول درمعاملات را به‌روسیه واگذارمی نمایند، وخودبحیث دسته های محافظ گورباچف وتوجیه کنندهٔ اقدامات وی ادای فریضه می نمایند !!

۵ ـ یکی ازمعامله‌های مهم دیگربرای غرب دراین کشورخون گرم (افغانستان) تحفظ مفادات خود امریکادست .

درحقیقت خاتمه دیتانت دردهه هفت عیسوی سیاست مخاصمانه ریگن ومسئله افغانستان دراین منطقه تماشاه‌گاه کشمکش های جهانی گردید .

انقلاب ایران درآسیای جنوب شرق ، وخلیج منافع امریکا راضعیف ساخت طوریکه همهٔ منطقه‌ازمصر الی پاکستان درقید" خطرات متوجه‌شده‌به‌امنیت " !! امریکا درآمد وبرهمین مبنی بودکه‌این منطقه را "هلال بحران " نامیدند !! بعداً" هم خروج ارتش روس ازافغانستان ،مستحکم شدن گورباچف خلع شدن ریگن ، وشهادت ضیاء الحق ازقسمت دوم این نمایشنامه پرده برداشت .

سه‌عامل اول الذکراسباب کشمکش ابرقدرت هارا غیرموءثر ساخت ، تاجائیکه شهادت رئیس جمهور ضیاء الحق این آخرین تشویش رانیز دورکرد، که‌این بازی بزرگ رایک رخ قطعی انقلابی می دادوآن عبارت ازتشکیل " بلاک اسلامی " بود !! اکنون ودراین حالت تلاش امریکا اینست‌که این منطقه هرچه زودتر" پرامن " گردد .

تابا سرعت برای پیشبردمفادات خوداقدام نموده‌بتواند، وباعث پرشدن جای خالی شده‌روسها

الحل وا لعقد) ته به یې یې ضرورته اجازه نه ورکوله چې له مدینې منورې څخه ووزي .

۴ ـ به دې دوره کې دیخوا په خلاف هرچا اجازه درلوده چې د پیغمبر څخه دحدیثونو روایت وکړي دې کار که له یوولوري ګټه درلوده او حدیث هرچا ته رسیده له بل لوري یې اسلام دښمنه عناصرو نه زمینه مساعده کوه چې دا سلام دتخریب په خاطر یا د خپلې ادعاء دا ثبات په غرض له خپله ځانه څخه جوړ او پیغمبر ته یې منسوب کړي، دې په نتیجه کې په فقهاؤ لازمه شوه مخکې تر دې چې له حدیث څخه احکام استنباط کړي یوواړه داجوته کړي چې ایا دا حدیث دې او که نه ؟

البته دراشدو خلفاؤ په وخت کې فقهاؤ دا مکلفیت نه درلود .

۵ ـ په دې دوره کې فقهاؤ دفقهي مسلک په لحاظ دوو برخوته ووېشل شول اهل الرای او اهل الحدیث. اهل الرای هغه فقهاؤ چې عقیده یې لرله چې احکام په علتونو معلل دي . د محمد احمد فودترلاسه کولو په خاطر وضع شوي، دوی بیا د احکا مو دعلتو پېروي کوله راه په اوقیاس یې زیات استعمالول چیرته به یې چې دحکم علت وکوت حکم به یې هم ثابت بالله خوپه دې شرط چې به موضوع کې به ډل ثابت اوصحیح نص موجود نه وي .

اهل الحدیث هغه فقهاؤ چې ترڅوبه یې په قضیه کې نص پیدا نکړحکم به یې نه کاؤ ،دا هل لرای مرکزکوفه اوداهل الحدیث مرکزحجاز وؤ .

۳ ـ دعباسیانو زمانه (دووهم هجری پیړی له اوایلو څخه دځلورمې پیړی ترنیمایې پورې) دا دوره دا موباندوله ختمیدو څخه شروع اودځلورمې پیړی ترنیمایې پورې چې دعباسیانو دولت کمزوری اوپه وړوړو دولتونو چې په خلافت پورې په نوم ترلې وؤ تقسیم شې دوام کوي .

په دې دوره کې فقهي دنورو علومو په څېر زیاته ترقي وکړه مستقل علم تري جوړ شو، دا دوره دسلمانانو نولېړه دهر اړخیزې ترقي دوره وچې طلایي دوره بلل کیږي ،په دې زمانه کې مهم تشریعي مرکزونه عبارت له بغداد ه ،کوفې، بصرې، مدینې، مکې ، مصر، دمشق اومروي څخه وؤ .

دیخوا په شان استنباط فقط په پېښوخو څو موضوعاتو پورې منحصر پاته نه شول بلکه فقهاؤ به مسایل فرضول دهغوحکم به یې له نصوموڅخه استنباط کولو .

دې مثبتو تحولاتو علت دا وؤ چې دوخت حاکمانو فقهي او فقهاؤ ته زیاته پاملرنه کوله هرچا خپل نظر په آزادول نېکاره کولای شوی، دفقهاؤ ترمنځ زیاتې مناظري کیدې دنورو علتونو علومو ترجمې او دحدیثونو دوښنولو دفقهاؤ په عقل او طرزفکر باندې زیات مثبت تاثیر وکړ .

د تقلید دوره :

دا دوره دځلورمې هجری پیړی له نیمایې څخه شروع کیږي په دې دوره کې فقهي درکښو دحالت اختیارکړ څه چې :

۱ ـ دوخت سیاسي نیمګړتیا وو په فقاؤ اونورو علومو مستقیم منفي تاثیر درلود هغه آزادي چې پخوا فقهاؤ ډلږ دله په دې دوره کې یې نه لرله .

۲ ـ خلک په آسوده ژوند اخته شول، دومره زحمت یې په ځان نه تیراوچې له کتاب الله اوسنت څخه دحکم استنباط وکړي دپخوانیو فقهاؤ نظریا توته به یې رجوع کوله اوله تیرو استنباط شوا حکا موڅخه به یې استفاده کوله اوخپل مشکل به یې پرې حل کاوه .

په دې دوره کې داشاعرونه چې وایي: " کل احدیؤ خذمن قوله ونبیر ت الارسول الله " له پیغمبره پرته نورد هرچاله خبروڅخه څه احیسنل کیږي (عملي کیږي)اوڅه پرېښول کیږي " ماجاء ناعن الصحابه فعلی الرای والعین وماجاء ناعن التابعین فهم رجال ونحن رجال "هغه څه چې له صحابو رضی الله عنهم څخه موږته راغلي په سراوسترګو یې منلوکوم شي چې موږته له تابعینو څخه راغلي نودوی هم سړي وؤ اومونږهم سړي یو." واذا صلح الحدیث فهوالمذهب واضربوا غیره عرض الحایط " کله چې صحیح حدیث پیداشي نوهغه مذهب دی نوری خبرې ددیوال په مخ وولیږئ،په ټولوبدل شول : داجتهاد دروازه وتړل شوه دفقهاؤ قول ته دشرعي نص په سترګه وکتل شول،حتی ځینې فقهاؤ لادا هم وویل چې که دنص اوفقیه دقول ترمنځ ټکرراغې نودفقیه قول ته به ترجیح ورکول کیږي .

خوبیا هم ددې دورې فقهاؤ دفقه دخدمت لپاره څه ناڅه مفیدکارونه کړي چې خلاصه یې به لاندې توګه وړاندې کیږي .

۱ ـ دفقهي احکا موتحلیل :

ددې دورې فقهاؤ هغه احکام چې له پخوا نیوڅخه په میراث ورته پاته وؤ ترغور لاندې ونیول هم رنګه اومتشا به احکام یې سره یوڅای اومنظم کړل، دهغو علتونو یې پیدا کړل دې کار دتورونو نوو مساءلو په حل کې زیات کومک ورسره کاؤ دغه علت به یې چې په هره مساءله کې کوت په هغه بله مساءله به یې قیاسوله چې دهغې حکم به پخوا نیو علماؤ ټولولی وؤ .

۲ ـ دفقهي احکا موله مجموعې څخه دکلي قواعدورا وبستل مثلاً دې دورې فقهاؤ چې کلمه ولیدل چې ابوحنیفه به هرشي کې چې ځمکه یې شنه کوی که لږوی اوکه ډیر دی آیت په حکم" واتوحقه یوم حصاده" زکات فرض بولي اوپه دې حدیث چې فرمایي :

" لیس فیما دون خمسه اوسق صدقه" عمل نه کوي نو ددې حکم اوده له امثالو څخه فقهاؤ دې نتیجې ته ورسیدل چې دکتاب الله عام په واحدخبر باندې نه تخصیص کیږي ځکه دعام دلالت په خبل ټول مفهوم باندې قطعي دی لکه دخاص دلالت چې پخپل ټول مفهوم باندې قطعي ده نوقطعي په ظن باندې نه تخصیص کیږي .

داحکا موتعلیل اودکلي قواعدورا وبستلو داصول فقه د علم په رشدا وپراختیا باندې زیات تاثیر درلود .

۳ ـ په یو مذهب اویا مختلفو مذهبوکې دمختلفو آرا وؤ تر منځ ترجیح ددې دورې دمهمو خصوصیاتو څخه شمیرل کیږي . دې کار دفقهي په بسط اوتفصیل کې لوی رول ولوبا وؤ . او فقه دسلمانانو نولېړه لوی اومعزز میراث وګرځیده .

خوله ۶۵۶ هجری قمری کال څخه وروسته چې بغداد د تاتاریانو په لاس کې ولیدفقهاؤ له متن لیکلو ،شرحې کولو اواختصارولو نه پرته بل کار نه ده کړی،په دې دوره کې نه ترجیح وه اونه تخریج/ اواستنباط بلکه دفقهاؤ عمل د کتابونه تالیف ، شرح کولو ،اختصارولو اوتعلیق لیکلو څخه پرته بل شی نوو .

کتابونه په اول کې په آسانه اوتفصیلي توګه لیکل شوي وؤ

خوچی کله دزده کوونکوکمزورتیا احساس شوه نو علماوٴ اختصار ته ملاوتړله ،کله کله به دا اختصار دی درجی ته ورسیده چی د مطالبو فهم به تری مشکل شو چی بیا به نورو علماوٴ د مختصرکړی شووکتابو شرح کوله ،بیا نورعلما را پورته شول د شروحوخفیې ځایونه یی توضیح کړل وروسته یی په شروحو مکملی شرحی ولیکلی نوځکه په فقه کی متون،شروح او تبلیغات را منځته شول .

اسلامی فقه چی دخپل تکوین په موردکی یی پورته مختلف مراحل تیرکړی دمسلمانانولپاره دلوی اوګټور میراث به توګه پاته شوی ده تقریباً داتوسووکالوپه موده کی له هره

حیثه دهغه وخت له ټولونظامونو مخکی وه خو متاٴسفانه وروسته له هغه نه تنها داچی چاکارورته ونکړ بلکه ددی فقهی درشدا ولوئیدوپه مخکی زیات خندونه ایجاد شول.

حکومتونو دخپل قدرت له مسائلوپرته دفقهی خواته نوره هیڅ توجه نکوله اونه یی دژوندپه مختلفو برخوکی سمه استفاده تری کوله .

علماوٴ هم دلیکل شویو معینوکتابو په مطالعه کولوقناعت وکړ اقلاً" دفقهی دلیکوا وصیاغت دتهذیب کاریی هم پریښود

دډنیا متحدینوهیوادو دژوندقوانین په ډیروساده او سلیسو عباراتوولیکل اونوریی هم ورځ په ورځ آسانه کوی خومسلمانان په دی برخه کی په تپه ودریدل نه تنها داچی خپلی فقهی ته یی کارونکړ بلکه په ډیروځایوکی یی دحکومتونوا وافرادوپه سطحه دفقهی مخالفت ته ملاوتړله د پردیولهتاٴ ثیرلاندی راغلل زیاتوته یی خپله فقه (دژوند قانون) سپکه اوکمزوری ښکاره شوه،خپله ترقی اوعزت یی په پردی ثقافت اوکلچرکی وبلله .

واقعیت دادی چی که اسلامی فقه داوسنیووضعی قوانینو په شکل ترتیب اوتنظیم شی دمسلمانانو مشکل به له بل هر قانون اونظام څخه نه حل کړی، دحکومتونواوملتونو ترمنځ به خواخوږی، نیږدیوالی، متقابل باوراواعتماد پیدا شی، اوسنی دیوبل نه دبیزاری اوعقدووضع به په متقابل باوربدله شی .

په وروستیو دوو پیړیوکی دنړی په ګوټ ګوټ کی وښ او باردده مسلمانان دی نقطی ته متوجه شوی چی داکثرواسلامی هیوادوحکومتونو پردی لارا نتخاب ،بی ځایه تقلیدیی شروع اوخپل فرهنګ اوثقافت یی پری ایښی دی، دوی - تشخیص کړی چی دعلاج یواځینی لارخپل فرهنګ،دین ، او مذهب ته راګرځیدل دی، په دی موردکی زیاتی هلی ځلی شوی اوکیږی .

دکارونوانجام اونتایج دخدای (ج)پرلاس کی دی خو زیات امیدشته چی پوه مسلمانان به دخپلوملتونوغوښتنی په نظرکی ونیسی اوداسلامی فقه دتطبیق لپاره به پوره زمینه مساعده کړی خپل ولسونه به داسلامی فقه په دنیاکی رهبری کړی .

ومن الله التوفیق

دډین احیااوتجدید

په سیزپسی :

ژباړن :مولوی محمدنعیم "تائب"

داسلام اوجاهلیت ترمنځ فکری اوتاریخی جګړه :

تعمیری کار :

په تعمیری اړخ کی دشاه ولی الله رحمت الله علیه لمړنی مهم کاردا وچی په فقه کی داسی یوه ډیره معتدله لاره (مسلک) وراندی کوی چی په هغه کی دیوه مذهب پلوی اوپه بل مذهب باندی تنقیدنه لیدل کیږی، دیوه محقق په څیړیی د ټولوفقهی مذاهبواصول اوداستنباط لاری مطالعه کړی اوبالکل آزادنظر یی خپل کړی ده .

دکوم مذهب تائیدکه یی کړی لدی کبله یی کړی چی په هغه مسئله کی یی دهغه مذهب په تاییددلیل پیدا کړی، نه ددی له کبله چی دهغه مذهب دوکالت مسئولیت یی په غاړه اخیستی،په کومه مسئله کی چی یی دکوم مذهب نه اختلاف کړی لدی کبله یی کړی چی دلیل یی دهغه مخالف پیدا کړی نه لدی وجی نه چی لدی مذهب سره څه مخالفت اودښمنی لری ،لدی کبله کله هغه حنفی په نظر راځی،کله شافعی ، کله مالکی اوکله حنبلی .

شاه ولی الله رحمت الله علیه دهغوخلکو مخالفت هم کړی چی دیوه مذهب دتقلیدحلقه یی په غاړه کړی اولوړه یی کړی چی په تولومسائلو کی به دهغه پیروی اومتابعت کوم همدارنګه یی دهغوخلکوسره هم سخت مخالفت کړی چی دمذاهبو اماماتونه یی دکوم یوه سره دمخالفت ژمنه کړی ده ددی دواړولاروترمنځ په یوه داسی معتدله لاره روان وه چی په هغی کی دتعصب نه خالی هر حق غوښتونکی ته ډاډاواطمینان ورپه برخه کیدای شی چی انصاف نومی رساله یی ددی لاری (مسلک) هندارده ،همدارنګ یی په مصفی اونورکتابونو کی لیدل کیږی په تفهیمات کی ځیوځای فرمایی:

" زما په زړه کې یوفکر اچول شوی چې تفصیل یې دا دی چې :

دابوحنیفه او شافعي دهم مهاله مذهبونه په امت کې ډیر مشهور دي، ترڅو لوزیات پیروان دهمدې دوو مذهبونو پیدا کیږي او تصنیفونه هم ددې دوو مذهبونو زیات دي، فقها، محدثین، مفسرین، متکلمین، او صوفیه زیات دشافعي (۹۰) دمذهب پیرودي او حکومتونه او ملت زیاتره دحنفي مذهب تابع دي، نن چې کوم کار دملا الاعلي دعلوموسره مطابقت لري هغه داده چې دا دواړه مذهبونه دیوه مذهب په څیروګرزول شي، ددې دواړو رسائیل درسول الله صلی الله علیه وسلم داحادیثو دمجموعوسره سره په مقابلوي رول وکتل شي څه چې دهغو موافق وپه خپل حال باته کړای شي اودهغه شي چې څه اصل نشي پیدا هغه ساقط کړای شي، بیا چې څه دنقدکولونه اهل حدیث او اهل تخریج دواړو لاره یوګای کړای شي، همدا ډول په حجت کې چې په اوم مبحث کې "دفصل ومما ینا سب هذا لمقام التنبیه علی مسائل ضلت فی بوا دبها الافهام" ترعنوان لاندې کوم بحث کړی هغه هم دلیدووړ دی.

ددې معتدل مسلک داختیار ولو دا کټه ده چې پدې سره دتعصب، تنګ نظري، وج تقلیدا وبې ځایه اوږدوبحثونو باندې دوخت دضائع کولو مخنوی کیږي او دپراخ نظري سره دتحقیق او اجتهاد لاره خلاصیږي، لکه څرنګه چې لدې سره شاه صاحب داجتهاد په ضرورت باندې پینګا رکوي اونږدې په رسولوکتابونوکې یې داسې خبرې موجودې دي چې په هغوکې یې تحقیق او اجتهاد ته یو ډول هڅونه کړی دمثال په ډول دمعفي دمقدمې نه څو جملې دده په الفاظو رانقل کوم :

" اجتهاد دهرعصر فرض بالکفایه است، ومراد از اجتهاد درهر عصر فرض بالکفایه است، ومراد از

یواځې دا نه چې شاه ولي الله رحمت الله علیه داجتهاد په مسئله تنها تاءکید کړی وي بلکه په پوره تفصیل سره یې داجتهاد اصول، قواعدا وشرایط بیان کړی دي، په ازاله، صحبت، عقدالمجید انصاف، بدوزبازغه، معفي اونورو تالیفاتو کې یې کلمه اشاره اوکلمه اوږده او مفصل بحثونه کړی دي، همدارنګه پخپلوکتابونوکې چې یې چیرې بحث کړی هغه دیوه محقق او مجتهد په څیر کړی.

وروسته به خپل حال تایید راووځي که په دواړو مذهبونوکې اتفاق وربا ندې شوی وي هغه ددې وړدي چې په خوله کې ونیول شي اوکه ددواړو ترمنځ دهغه په ارتباط داختلاف موجودوي په مسئله کې ددواړو قول ومنل شي اوپه دواړو باندې دعمل کول صحیح وبلل شي، (ددې اختلاف) حیثیت به داسې وي لکه په قرآنکریم دقرائت د اختلاف حیثیت، بایه درخصت اوعزیمت توپیرلري یا به دڅه تنکیاډنه وتلوددو ولارونو عیت لري لکه دکفارا توتعددیا ددووبرا برومیاحولارودحال په څیر (۱) ددې مخلوروا ړخونونه به پرته انشاء الله بل اړخ نشي پیدا" (۲)

په (انصاف) نومې خپل کتاب کې هغه ددینه خپل نظر په زیات تفصیل سره بیان کړی لکه چې په دریم باب کې ډواړه علم ان التخریج علی کلام الفقهاء نه ښوولی دباب تراخیره چې یې څه لیکلی ددې وړدي چې اهل حدیث او اهل تخریج دواړه یې دغور په نظر وکوري، پدې بحث کې چې هغه کومې طریقې ته ترجیح ورکړی هغه داده چې

احتهاد اینجا معرفت احکام شرعیه ازادلهء تفصیلیه وتخریج وترتیب مجتهدانه اگرچه بادشاه وصاحب مذهبی باشدوآنکه گفتیم اجتهاد درهر عصر فرض است بحهت آنست که مسائیل کثیرالوقوع غیرمحصوراندو معرفت احکام الهی درآنها واجب. وآنچه مسطورومدون شده است غیرکافی ودرآنها اختلاف بسیارکه بدون رجوع به ادله، حل اختلاف آن نتوان کرد، وطرق آن تا مجتهدین غالبا منقطع، پس بغیرعرض برقواعد اجتهاد راست نیاید" (۳)

یوازی دا نه چې شاه ولي الله رحمت الله علیه داجتهاد په مسئله تنها تائیدکړی وي بلکه په پوره تفصیل سره یې داجتهاد اصول، قواعدا وشرایط بیان کړي دي، په ازاله، صحبت، عقدالمجید، انصاف، بدوزبازغه، معفي اونوروتالیفاتوکې یې کلمه اشاره اوکلمه اوږده او مفصل بحثونه کړی دي، همدارنګه پخپلوکتابوکې چې یې چیرې بحث کړی هغه دیوه محقق او مجتهد په څیر یې کړی دهغه دکتابونو دمطالعه کولونه یوازې سړی

ته داجتها د اصول او قواعد معلومیږی بلکی ور سره ورسره تربیه کیږی هم.

پورته ذکرشوي دوه دندی داسی وي چې دشاه ولی الله رحمت الله علیه نه مخکی هم خلکو کړی خوکوم کارچې دده نه مخکی چا هم نه وکړی هغه دا ده چې هغه د اسلام پوره فکر، اخلاق، شرعی او تمدنی نظام یې په یوه منظم صورت کی دوړاندی کولو هڅه کړی، دا هغه کارده چې په هغه کی یې دټولو خپلو مخکښونه مسابقه ګټلی ده، که څه هم په لمړنیو دریو څلورو پیړیو کی زیات امامان تیرشوی چې دهغو دکارد لیدونه صفا معلومیږی چې هغوپه ذهن کی د اسلام دژوندپوره نظام فکر درلودپه همدی دول په وروسته پیړیو کی هم داسی محقق کسان پیدا کیږی چې دهغو په ارتباط داسی ګمان نشی کیدای چې هغه به ددی تصورنه خالی وو.

خوپه هغوکی یوه هم په جامع دول اولنه منطقی ترتیب سره اسلامی نظام دیوه نظام د ترتیبولولو رته توجه نده کړی دا شرف شاه ولی الله رحمت الله علیه ته نصیب شوی چې پدی لارکی مخ په وړاندی ولاړشی دهغه دکتابونو د جملی څخه دحجة الله البالغه او بدوزبازغه دواړو موضوع همداده چې لمړی کتاب یې دیر مفصل او دوهم یې زیات فلسفی بڼه لري.

پدی کتابوکی هغه مابعدالطبیعی مسایلو نه شروع کړی او په تاریخ کی دلمړی حل لپاره وینوچې یوتن داسلام دفلسفی دتدوین بنیاد ږدي ددینه مخکی چې مسلمانانو په فلسفه کی څه لیکل او ویایی ویل هغه یوازی دنا پوهی له کبله خلکو داسلام دفلسفی په نوم نومولې پداسی حال کی چې هغه داسلام فلسفه نه بلکی دمسلمانانو فلسفه وه چې دنسب لړی یې یونان، روم، ایران اوهندوستان ته رسیږی، په واقعیت کی چې څه پدی نوم دنومولولایق دي دهغه بنیاد دټولونه مخکی هغه دهلوی شیخ ایښی دی که څه هم دهمغی لمړنی فلسفی یا کلام یا فلسفی تصوف اصطلاحات یې په ژبه اخیستی دي.

دیرتخیلات یې هم دهغه ګټای نه داسی اخیستی لکه څرنګه چې اول هرلاره استونکی مجبوریږی او داسی کوی خوبیا هم دتحقیق دیوی دروازې دخلاصون لپاره دایوه پیاوړی هڅه وه په ګټای دول ددا سی انحطاط په وخت کی ددا سی توان لرونکی او عقلمندسړی ظاهریدل بیخی دحیرانتیا خبره ده.

پدی فلسفه کی شاه صاحب دکائناتو او په کائناتو کی دانسان دیودا دول تصورراڼغته کولو هڅه کوله چې داسلام داخلاقو او تمدن د نظام سره همرنګه او متحدالمزاج وای، یا په نورو ټکوکی که هغه داسلام دوننی ریښه وکرزول شی او دریښی او هغې ونې ترمنځ چې ددی ریښی نه پورته شوی وي حه مبا ینت نشی محسوسیدای (۴).

زه حیرانیږم چې دځینی کسانو دا نظر او روح چې شاه ولی الله رحمت الله علیه د "دیدانتی فلسفی او اسلامی فلسفی دګډولونه دنوی هندی قومیت لپاره دفکری اساس درامنځ ته کولو کوشش کړی" ما ته دهغه دکتابونو هیڅ ګټای ددی خبری پوهه نده ترلاسه شوی او که دا راته معلومه شوی وای په خدای قسم دهغه نوم به می دمجددینو په نیولیک (فهرست) کې نه بلکی دمتجددینو په لړکی لیکلی و.

په نظام اخلاقو کی هغه دیوی ټولنیزی فلسفی مانی پورته کړی چې دارتفاقا توعنوان ورته ټاکلی ده، پدی لړکی، دمنزل تدبیر، دمعاشری آداب، مدنی سیاست، عدالت، ملکی نظم، ټوڼی تنظیم او.... په تفصیل سره بیان کړی او ورسره یې په هغوعواملوهم رڼا اچولی چې دهغو نه په تمدن کی فسادراپیدا کیږی.

بیا یې دشریعت نظام، عبادات، احکام او قوانین وړاندی کړي او دهرشی حکمتونه یې ښودلي دي پدې خاصه موضوع چې هغه څه دول کار کړی هغه داسی ده لکه دده نه مخکی چې امام غزالی رحمت الله علیه کړی وا وقدرتی خبره ده چې د نومورې امام نه دی مخکی شوی دی.

په اخیرکی یې دملتونو او شرائعو په تاریخ باندی هم نظر اچولی او زما دعلم سره سم کم تر کمه لمړنی شخصیت دی چې داسلام او جاهلیت د تاریخی جګړی یې ګټانګر تصور وړاندی کړی.

نتائج:

داسلامی نظام دومره معقول او داسی مرتبه نقشه وړاندی کوو په خپل ګټای ددی خبری پوره ضمانت ده چې هغه دټولو صحیح الفطرته او سلیم الطبع خلکونصب العین وګرزی او کوم کسان

چې دهغونه زیات عملي توان ولري هغه دد ې نصب العین دپوره کولولپاره په خپل ځان - باندی لوبې وکړي برابره خبره ده چې دا نصب العین په مخکې اینبودونکی خپله په عملي ډول ددا ډول کوم تحریک لارښوونه وکړي او کنه ځکه چې ددینه هم محرک ثابت شوی هغه دا ووچې شاه صاحب دجاهلي حکومت او اسلامي حکومت تر منځ فرق په پوره څرګندونه دخلکو په ورانـــدی پیش کړي دی او نه یوازی دا اسلامي حکومت ځانګر تیاوی یې په څرګند ډول بیان کړی بلکې دا بحث یې په تکراری توګه دداسی لارونه وړاندی کړی چې دهغوپه وجه دا یمان خاوندا نوته ترهغه کـــرار کساسل ګران شوی څوپې جاهلي حکومت بـــه اسلامي حکومت نوی بدل کړي،دا مضمون په حجت سومی کتاب کې هم په تفصیل سره دکرشوی خـــو ارالـه داسی معلومیږي لکه چې یوازی په همـدی موضوع لیکل شوی وي، پدی کتاب کې هغه پـــه اجا دینوښا ښتوی چې اسلامي خلافت اوپاچاهـــی دوه بالکل مختلف الاصله شیونه دی، بیا یوطرف ت نه یې پاچاهی اوهغه ټولې فتنې څیږلی چـــې د پاچاهی سره دمسلمانو په ټولنیزژوندکی دتاریخ په حیث پیدا شوی اوبل طرف ته یې دا سلامی خلافت ځانګرتیاوی، شرائط اوهغه رحمتونه وړاندی کوي چې په اسلامي خلافت کې په واقعي ډول په مسلمانا ټولنه زلیږي ، ددینه وروسته څرنګه ممکنه وه چې خلک په آرام کښستـــی وای .

(نوربیـــا)

---

(۱) دمثال په ډول په قصدی ډول دروژی خوړلـو لپاره دکفاری دالاره هم ده چې شپیته روژی و نیول شی اودا هم چې شپیتو مسکینانـــو نه خوراک وروحورل شی پدی دواړو صورتونوکـــی چې کوم یواختیارکړی هغه به صحیح وي .

(۲) التفهیمات الالهیه اول ټوک ۲۱۱ او ۲۱۲ مخونه .

(۳) مصفی اول ټوک ۱۱ مـخ .

(۴) کومه فلسفه چې دمسلمانانو ترمنځ رواج وه هغې داسلام دعملي، اخلاقي اواعتقادی نظـام سره هیڅ ارتباط نه درلودلدی وچې نه چې څومره دهغې رواج زیاتیده په هغه اندازه دمسلمانانو ژوندخرابیده اوعقیده هم کمزوری کیده اخـــلاق خرابیده اوعملي توان هم سړیده ،په ذهن کـــی دمتضاد وخیالاتو دکشمکش دا طبیعي نتیجـــه ده اوهمدا اثراوس دلویدیځی نړی په رواج شـــوی فلسفه کی هم لیدل کیږی ځکه چې هغه هم په هیـــڅ ډول داسلامي نظام فکری اساس نشی جوړیدای.

لیکونه . . . خوابونه

به اداره محترم مجله شفق !

السلام علیکم

ازینکه برادرم وحیدمژده درین مقطع زمان قلم راستی را برکف گرفته وچون تیغ دودم بر جهانخواران نیم جان شرق ومستکبران غرب میتازند وازراه پاسداران انقلاب شکوهمند اسلامی وسوسه زدائی مینمایند درجایش قابل قدراست ولی ازینکه درتجلی عرفان حماسی بزل همت نموده گاهگاهی به بحر بیکران معرفت غواصی میکنند وجواهرحاصلهٔ عارفان پاکیزه سرشت را به اهل محبت عرضه میدارند گوهرشناسان بی تاءمل میگویند:

همره اوستادلم بادبه هرجاکه رود
همت اهل کرم بدرقه جان وتنش

ازآن جمله دمی که باحضرت حافظه (رح) درسایه های قرآن سپری کرده اند لطائف نابی به عاشقان وعارفان عرضه کرده اند درخورستایش میباشدولی این فقیرازسراخلاص بزبان بسمل (رح) می گویم:

زسوزدل گلهٔ دارم وامیدم هست
که مشتعل نشوی اندکی سخن تیزاست

وآن اینکه درموردطریقت وسلوک حضرت حافظ توجه ننموده اورا معتقد به مرشدواستاد ندانسته وفراموش کرده اندکه اوخود فرموده:

ای بیخبربکوش که صاحب خبرشوی
تارهروننباشی کی رهبرشوی
درمکتب حقایق وپیش ادیب عشق
هان ای پسربکوش که روزی پدرشوی

گردرسرت هوای وصالست حافظا
بایدکه خاک درگهٔ اهل هنرشوی

ویا:

دوش ازمسجد سوی میخانه آمدپیرما
چیست یاران طریقت بعدازین تدبیرما

ویا: قطع این مرحله بی همرهی خضرمکن
ظلمات است بترس ازخطرگمراهی
گفتم ای سلطان خوبان رحم کن براین غریب
گفت دردنبال دل ره گم کندمسکین غریب

البته ازینکه نام مرشد ویا مرشدان خودرا واضح نگفته اندبرادرمژده خود فرموده اند که مسلک ایشان رندی وگوشه گیری ازدرباریان واهل ریا بوده ،ونظیرایشان درعصرحاضرهم عارفانی بوده که تظاهربه نسبت ونسب نکرده اندچنانچه اگردیوان حضرت بسمل (رح)

را از نظر گذشتانده باشند درین روش و مشرب طی طریق نموده اند وچیزیکه از آن در مورد مرشد ورهبر طریق ملاحظه شود طور آشکار وجود ندارد واز اینرو این مقدمه کوتاه تقدیم گردید.

وهمچنان درباره‌ء شیخ بزرگوار حضرت شیخ نجم الدین کبری (رح) تلمیح حضرت مولانا (رح) راسند قرار داده اند، صائب نبوده ومسئله بکلی وارونه وبرعکس میباشد، حتا نچه دریکی از تالیفات آن بزرگوار یعنی (الاصول العشره) که از طرف عبدالغفور "لاری" ترجمه وبه اهتمام مایل هیروی چاپ شده چنین آمده است،

" چنگیزخان پیش شیخ نجم الدین کبری (کسی را) فرستاد که فرموده‌ام که درخوارزم قتل عام کنند از آن بیرون آی تا کشته نشوی " شیخ جواب داد: "هفتاد سال درزمان خوش تا خوارزمیان مصاحب بوده‌ام ، دروقت ناخوشی ازایشان تخلف کردن بی مروتی باشد " .

این سخن نجم الدین کبری را با قوت حموی بسیار ستایش کرده ،ودریکی از نامه‌ها بیش از عظمت نجم الدین کبری ومقبولیت سخن وی باکمال حرمت یاد کرده است .

باری نجم الدین کبری درروزگار گرفتاری مردم خوارزم آنان را وانگذاشت ودرفتنه‌ء مغل درسال ۶۱۸ هجری به شهادت رسید .

استاد" بیرنگ "

برادر محترم عبدالتواب " نیکبین " سلامهای ما را هم بپذیرید، ازلطف وشفقتی که برما نموده اید ممنونیم، درمورد انتقادتان باید بگوییم که هرمضمون وهرعکس وطرح باید مطلبی را افاده نماید، برای توضیح وروشن نمودن کارنامه‌های سیاه خاینین دین ووطن ما اگر ضرورت به چاپ عکسها ویا دآوری نامهایشان بیافتد ازچاپ آن ناگزیریم اما مطلب عمده اینست که مضمون ویا عکس چاپ شده چه احساسی را دربیننده ایجادمینماید وچی مطلبی را میخواهد بیان نماید، که با دقت به طرحی که شما آنرا یادآوری نموده اید چهره کثیف وپشت پرده‌ء ظاهرشاه که بازقصد حکمروایی برملت ما را داردنمایان میسازدوارائه این مطلب دریـن موقع حساس ضروری بنظر میخورد.

والسلام

برادرگرامی حبیب الله حقجو !

نامه نوشته‌ء تان بما رسید، ازهمکاری تان ممنون امیدوایم با ما درتماس باشید.

برادرمحترم عبدالحق حکیمی !

نامه ومضمون تانرا بدست آوردیم ، ازلطف تان ممنون ، به امید همکاری بیشترتان.

حل جدول شماره (۳)

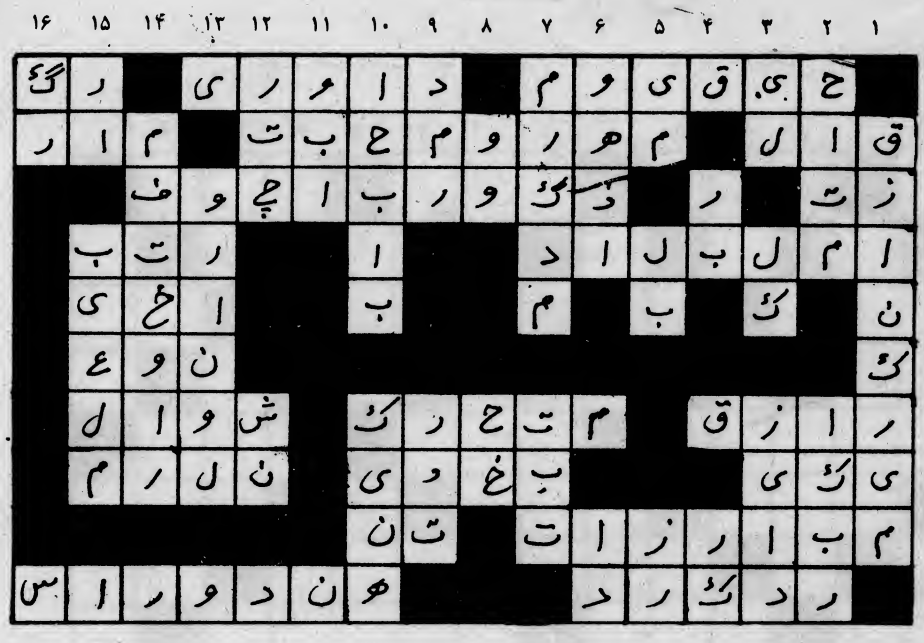
۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶
۱ ح ی ق ی و م د ا ر ی گ
۲ ق ا ل م و ر ه م ب ت ا ر
۳ ز ت ر گ ک و ر ب ا چ و ف
۴ ا م ل ب ل ا د م ا ر ت ب
۵ ن گ ک ب م ا خ ی
۶ ک ن و ع
۷ ر ا ز ق م ت ح ر گ ش و ا ل
۸ ی گ ی ب خ د ی ن ل ر م
۹ م ب ا ر ز ا ت ت ن
۱۰ ر د گ ر د ه ن و ر ا س

خوانندگان محترم مجلهٔ شفق !

اداره مجله خوشبخت است که روزتا روز علاقمندان صفحهٔ جدول مجله زیاد میشوند، وبا علاقهٔ وافرجدولهای مجله راحل مینمایند، اینک اسامی برادرانی که جدول شماره (۳) مجله شفق راحل نموده اند :

- صدیق الله حکمت معلم لیسه سیدجمال الدین .
- غلام رسول ازمرکزحرفی اسعدبن معاذ .
- محمدکبیرازکمپ ناصرباغ .
- روان ازغند تنظیم المؤمنین واقع حمکنی .
- سیف الرحمن " ساعی " ازکمیتهٔ نظامی .
- نورالله عضو مدیریت مطبعهٔ حزب اسلامی افغانستان .
- پرویز " ثابت " معلم لیسه سعدبن معاذ .
- احمدذکی یوسف زی متعلم صنف دوازده لیسه حضرت عمرفاروق (رض) واقع وارث آباد .
- عبدالمجیب مامورریاست دارالافتاء .
- عبدالرقیب " حمیدی" باشندهٔ میدان .
- محمد گل .
- میراحمد راسخ .
- حاجی نورالله " حبیب یار " عضوتاریخ انقلاب ریاست ارشادوفرهنگ حزب اسلامی افغانستان .
- عبدالوکیل "حنیفی " ازمرکزتعلیمی افغانستان .
- میرعبدالعظیم نظری ازمرکزتعلیمی افغانستان .
- حشمت الله ارغندیوال فارغ التحصیل جهادپوهنتون
- ع " خدنگ " ازنصرت مینه .
- داکترنجیب الله "محبوب"
- محمدانورباشندهٔ ولایت پروان ازغندحضرت عمرفاروق (رض) ورسک
- محمدناصر"احدزاده" ازحیات آباد

برادریکه درین شماره مستحق جایزه شمرده شدنمحترم محمدکبیرازکمپ ناصرباغ هستند، آنها میتوانندبا مراجعه به اداره مجله جایزهٔ خودرا اخذنمایند.

باید اضافه کردکه ازرهنمایی برادرانیکه درمورداشتباهات ما بما نموده اندقلبا ممنونیم .

جـــدول شمـــاره (۴)

جدول

طرح از: عبدالمجیب ماموردارالافتاء حزب اسلامی افغانستان .

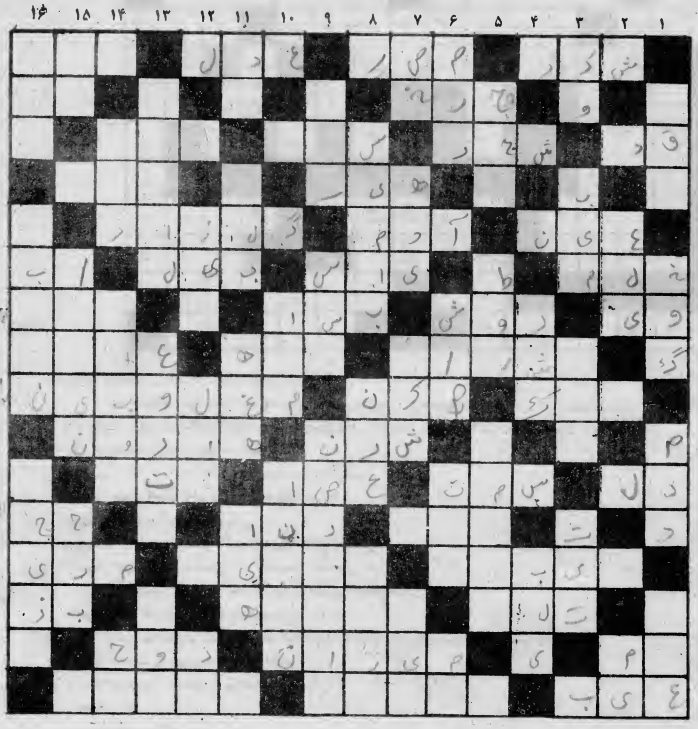

افقـــی :

۱ ـ نعمت افزاید ـ یکی ازکشورهای عربی ـ دروقت قدرت نیکوترین عمل ـ ...ورزید کافـرشـــد .

۲ ـ مرغ بلندپرواز ـ نروایت صحیح بخاری نواختن آن به زن ها مجازاست درصورتیکه زنگ نداشته باشـــد .

۳ ـ قامت ـ درخت ،عربی ـ سوره‌ای ازقرآنکریم ـ خداوند(ج) بی نیازازآن است .

۴ ـ فراموش ، پشتو ـ پرنده‌ء است ازنوع مرغابی ، عربی .

۵ ـ چشم عربی ـ اولین نبی ـ گلستان .

۶ ـ یکی ازولسوالی های سمت شمال کشور ـ نا امیدی ـ وسیله‌ء زراعت ـ یک سوم حصه کره‌ء زمین رااحتوانموده است .

۷ ـ ضمیر متکلم جمع ، انگلیسی ـ طریق ـ زیاد ـ یکی از مناطق کشور تحت اشغال استعمار سرخ .
۸ ـ خاندان سلطنتی به‌آن مسمی شده ـ امام شافعی رحمه‌الله‌علیه‌از آن دیار است. گوشه نشینی .
۹ ـ نژادیست درآسیای غربی ـ نفی فعل امر ـ شکست خورده گان .
۱۰ ـ یکی از مراکزولایات سرحدی کشور ـ نام بوادریکی از پیغمبران .
۱۱ ـ عضویست دارای چهارجوف ـ طرف ـ معجزهٔ یکی از پیامبران ـ ... ثمرآردپبار
۱۲ ـ ابلیس بدآموزی کرد .... را مقدربدنیا آمد ـ روشنی پشتو ـ آنکه‌زا دراه‌دارد براوفرض است .
۱۳ ـ نقش آن درین جدول است ـ دیندار ـ منطقه ایست سردوزیبا دربا کستان .
۱۴ ـ مقام عالی درنهایت تخت عربی قوم ، نژاد ـ جوانیست مشابه‌آهو .
۱۵ ـ زهر ـ به‌آن ، روزحشر صواب وخطاء راحساب گیرند ـ عزرائیل ببردازما .
۱۶ ـ چیز بسیار ـ نام سگ اصحاب کهف ـ قصیده سرای مشهورزبان دری .

عمودی :

۱ـ نقطه‌اتکاء کره مرکز ... آن است ـ پوست آن به‌دباغت پاک نشود ـ کمک ـ غم ـ ناامید ، اندوه .
۲ـ این گفته سخنان اوست (دوگروه نسبت بمن هلاکت خواهندشدیکی آنکه درمحبت من غلوکند وآنچه درمن نیست دوم بغض کننده‌گان که ازعداوت برمن بهتان زنند) ـ خوردن آن حرام است ازحلال بدست آرند .
۳ ـ فعل امر ـ ترس ـ بزرگی ـ کشت ، پاشیدن .
۴ ـ حسد بردن ـ درصورت موافقت برهرسوالی ، گفته شود .
۵ ـ بیهوده ـ مقامیکه که‌خداوند باموسی علیه‌السلام سخن گفت ـ .... بریتیمان (اندرزازمولای متقیان)
۶ ـ اعراب ماه وسال راازآن حساب گیرند ـ مرتبه منزلت ـ صحرانشین ، عربی،هرگز عربی .
۷ ـ حرف .... عربی ـ راه نیک ـ هموارکردن ـ یکی ازکلمات آن والله است .
۸ ـ درمیان ترمامیتراست ـ پرهیزگاری ـ خوشبوکننده‌باتغیرات حروف .
۹ ـ ..... درمصائب (اندرزازمولای متقیان)ـ نقره‌کنایه‌ازثروت ـ یکی ازبنیان گذاران نهضت اسلامی کشور .
۱۰ ـ درکندن خندق حضرت محمد(ص) سنگ در .... بسته بود ـ یکی ازشهرهائیکه طارق ابن زیادفتح نموده بود، دراروپا .
۱۱ـ ازکفارمالشان گرفته شودبی آنکه باآنان جنگ شود ـ شهرعربی ـ ضمیرمفردغائب پشتو ـ یک جمله مکمل ازیک سوره ، نشانه .
۱۲ـ توشه ـ کاسه چوبی فارسی ـ هوا عربی .
۱۳ ـ فعل خناس‌بروزنش ـ پوشاندن آنها فرض است ـ عدل .
۱۴ـ حیوان بی دست وپا ـ ندرتاً بجای مذکوراستعمال شود ـ گردن انگلیسی
۱۵ـ ضدقبول ـ پایتخت یکی ازممالک اروپای مرکزی ـ آنچه‌فرض است باکفارمتجاوز .
۱۶ـ برزمانه دشنام گفتن .... است ـ متواضع ـ جملهٔ کوتاهی که مطلب بزرگی راافاده‌کند .

گـــردد .

درحقیقت امریکا را اندیشهٔ ضایع کردن وازدست دادن ایران به‌آرام نمی گذارد ،ویکبار دیگربه هرصورتی که‌باشد برای حاصل کردن " شاه‌ایران "!!! کمربسته اند، ولی به‌نظرآنها تا رسیدن آن وقت وبرآورده‌شدن این آرزووهدف اثرات موجودیت خودرا درمنطقه باچیزی کمی همچو"شاه افغانستان" نیزممکن ساخته می توانند !!! هدفیکه درراه‌حصول ایران مـدد ومعاون واقع شده می توانند! چنانچه امریکا آمدن حکمروائی رادرافغانستان آینده که‌ازلحاظ فکرونظرقربتی با غرب داشته‌باشد پاکسیکه درمذاکرات با غرب سهولتی ازجانب وی موجود باشد، وکسیکه‌برای فهمیدن وقبول کـــردن سخنان ایشان (غرب) آماده باشد، ازاولین ترجیحات خودمیداند!!! وهمراه با این آنها بـه‌سبـب رجحانات ذهنی مردم افغانستان تمایلات وفشارهای اجتماعی آنها برای اخلاق‌نام "اسلامی" نافغانستان نیزآماده اندکه ازلحاظ اعتبار با پاکستان مماثلت کرده‌بتوانند ،واین نکته‌راچندهفته‌قبل معاون وزارت‌خارجه امریکاحین بیان سیاست امریکا دریک جلسه‌کانگریس امریکا اظهارنمود .

ب : سیـاســت پاکســتان :

۱ ـ پاکستان دراین منطقه‌الی سال ۱۹۷۹ عیسوی حیثیت (عقب‌خانه)خلیج راداشت که‌برنقطهٔ ســد کنندهٔ راه‌های پیشرونده‌بسوب بزرگترین گذرگاه بحری جهان نشسته‌بود ،همزمان با تجاوزنظامـی ارتش سرخ به‌افغانستان " عقب‌خانه‌خلیج " به‌خط عقب جبهه‌نیزمبدل گشت درلحظاتی که‌خطرات جدی متوجه مفادات امریکاشد. برای کشوری که حامل اهمیت دوچندبود هردوحواله‌نتیجهٔ عنایت خسروانه امریکابـــود !

بنا‌ءً دراینجازیاد شدن اشرورسوخ امریکا موضوع حتمی بود! هنگام موجودیت ارتش روســی در افغانستان ازانکارحکومت قبلی پاکستان مبنی برقبول کردن کمک مستقیم مصروا مریکا به مجاهدین کشورهای مذکورحتما " آزرده بودندهٔ ولی نزاکت معامله آنهارا مجبوربه دورنمودن این شرط نمود طوریکه بعداً درطول (۹) سال آینده پاکستان نظام امدادبه مجاهدین ومهاجرین راخودکنتـــرول نموده‌نقش امریکارا درحدودنشانات بالواسطه محدوساخت .

بعدازخروج ارتش روسی ازافغانستان حیثیت (خط عقب جبهه) پاکستان خاتمه یافت وهمزمان بـا آن زاویه های دلچسپی امریکانیز تغییریافت .

پاسداری از" اقتدارجمهوری" و"دیموکراسی " بجای دفاع از" آمریت " و"ریاست " نشاندهندهٔ اینست که‌پیش رفتن امریکا باحکومت ضیاء الحق رفته‌رفته مشکل ترمی گردید . همزمان با این تبدیلی ونتیجه کاهش درفشارروسیه‌لازم بودتا دراثرامریکا هم کمی رونماگردد، ولی عملاً" جریان برعکس آن بـــود .

ضعف تدریجی سیاست پاکستان درقبال افغانستان ازجانب حکومت جدیدکه به‌سبب تغیروتبدیل در اهداف ترجیحاتی یاهم‌به‌کدام دلیل دیگرعمداً یاسهواً به‌پیش می رود، سبب‌ضعف روزبروزدلچسپـی پاکستان ازاین مسئله می شود.

۲ ـ اشارات جدید تغیرسیاست پاکستان درقبال معضله‌افغانستان درشکل شرکت‌یکتن ازاعضـــای کابینه مرکزی دریکی ازمحافل جنرال قونصل رژیم کابل مقیم کراچی، دیدارشخصی یکی ازکارمندان دولتی ازکابل ، ودیداردوتن ازکارمندان اسبق دولتی با معاون صدراعظم رژیم کابل ،پیش رومـی آیـــد که آنرا محض اتفاق ویاهم معاملات شخصی خطاب نموده‌ازنظرانداخته‌نمی توانیم .

۳ ـ پاکستان به‌علت سیاست جدیدخودباشدت تمام اثر، رسوخ واعتبارخودرا نزدحکومت موقت مجاهدین ازدست می دهـد . باوجوددداشتن نقش مهمترازهمه‌درحل قضیه‌که به‌سبب حمایت ازمجاهدین برایـش حاصل گردیده بود، به‌دلیل موقف مختلف بلکه متضاد، با موقف مجاهدین وبه‌سبب قادرنبودن بـــه اظهـــار موقف‌خود، حالا پاکستان راجع به‌مسئله‌افغانستان به‌جای موقف‌اول به‌موقف‌سومی ایستاده به‌نظرمی رســـد .

۴ ـ راجع به‌نقاط بارزسیاست پاکستان رهبران مجاهدین نمی خواهندچیزی بگویندونزاکت روابـط

دشهیدلمړی برید من محب الله " صدیقی"په یاد:

محب الله ددین پتنګ شهیده دحقیقی مینی ملنګ شهیده
ستا دیادونوخاطری دی ډیری
راسره ستاخوږی قصی دی ډیری
داسلامی نهضت پیاوړی وروره دمسلمان دزړه منلی وروره
ته دامبیرډجبهی توره دال وی دصدیقی دلقب اصل سیال وی
غج به دی اخلوله فرنګ شهیده دحقیقی مینی ملنګ شهیده
سترګی موهغسی لاسری دی ډیری
راسره ستاخوږی قصی دی ډیری
ستادځوانی اودمنصب یادونه ستادزندان اوژوندانه غمونه
یویویادیږی خپل خپلوانوته دی هم دسنګرخواږه یارانوته دی
دپاک اسلام په مینه رنګ شهیده دحقیقی مینی ملنګ شهیده
دهمت نښی دی پرتی دی ډیری
راسره ستاخوږی قصی دی ډیری
تادالله دمحبت په لارکی دحقیقت اوصداقت په لار کی
لهسره تیرله مالهتیرشوی وروره " حُب " دی تکاړهکړدهمت لهزوره
لاړهدی جوړهکړهدننګ شهیده دحقیقی مینی ملنګ شهیده
دشهادت دمرګ هیلی دی ډیری
راسره ستاخوږی قصی دی ډیری
دشهیدمرګ لوی ابدی ژوندون دی دشهادتځومره عالی مضمون دی
دحق خاوند دحق په جنګ شهیده دحقیقی مینی ملنګ شهیده
دشهیدلوړی نښانی دی ډیری
راسره ستاخوږی قصی دی ډیری

سعرفی مختصر شهیدان راه حق

(ولا تقولوا لمن یقتل في سبیل الله امواتا
بل احیاء ولکن لاتشعرون)
(صدق الله العظیم)

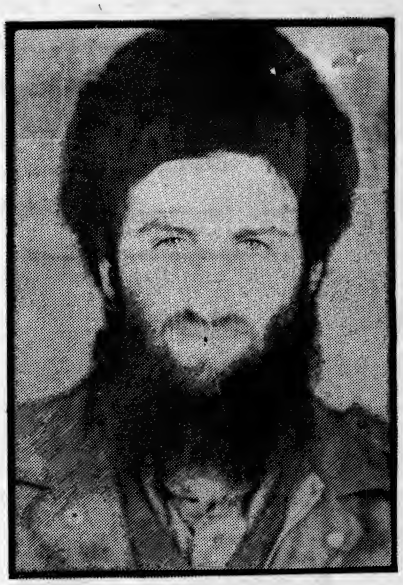

شهیدډاکتر محمدولی "ناصری" ددګروال محمدابراهیم "ناصری" زوی په کال ۱۳۳۵هـ ش کی دکابل ښار په میرویس میدان کی په یوه دیندار ه کورنی کی دنیا ته راغی په ماشوم توب کی یی ددینی علو موزده کړه پیل کړه ، او په شپږ کلنی کی دمامورینو کارتی په ښوونځی کی شامل شو ، یوکال وروسته دمیرویس هوتکی ښوونځی ته تبدیل او ترشپږمه تولګیه یی هلته درس وویلو ،کله چی دشپږمه تولګی نه فارغ شو داستقلال لیسی ته شامل اوتراتم تولګی وروسته یی خپلی زده کړی ته په حربی ښوونځی کی ادامه ورکړه ، دی دخپل لوړ استعداد له برکته تل دتولګی ممتاز زده کوونکی وٴ اودلیسی ددوری نه په فارغیدلو دحربی پوهنتون طبی څانګی او په همدی ترتیب دننګرهار طب پوهنځی ته کامیاب شو .

شهیدډاکترولی لا په ښوونځی کی وٴ چی دهیواد داسلامی نهضت سره یی اړیکی پیدا کړی .

دی دشوردنا ولی کودتا نه وروسته سمدستی دکفر او کمونیزم پرخلاف دجهاد دډګر ته ننوت او د خپلو مبارزاتو په جریان کی یی خپل اوه تنه دسنګر ملګری له لاسه ورکړل ،دی چی دکمونیستانو له دغو وحشیانه عملیاتونه سالم پاتی شوی وٴ ژرترژره یی ځان - کابل ته ورسولو اوهلته یی خپل جهادته ترجدی میاشتی پوری ادامه ورکړه .

وروسته دی د۱۳۵۷ کال دجدی په وروستیو ورځو کی دپکتیا ولایت دمنګلوجبهی دمحی چارو دمسئوول په حیث پکتیا ته لاړ .

شهیدډاکتر محمدولی "ناصری" په کال ۱۳۵۸ کی دلوګر ولایت ددوبندی سیمی اوبیا دځرخ علاقه داری ته لاړا وهلته یی دسیار ګروپ مشری په غاړه درلودله .

په کال ۱۳۵۹ کی دکتب خیلو دحوزی مسئوول اودجبهی دډاکتر په توګه دمحمدآغی ولسوالی ته لاړ . دی په کال ۱۳۶۰ کی دمحمدآغی ولسوالی معاون شو اوپه دیره میرانه یی دد ښمن پر ضد عملیاتو ته ادامه ورکوله اوپه همدی کال کی په کینه پښه سخت ټپی شو .

په کال ۱۳۶۱ کی دلوګرد محمدآغی دخندق جبهی نظامی قوماندان وټاکل شو چی په دیره میرانه اوپاکی سره یی دا دنده سرته رسوله .او په کال ۱۳۶۲ کی دقوماندانی سربیره دولسوالی عمومی آمریت هم ورته وسپارل

شوچې دشهادت ترشیبې پورې یې دا دویاړه یکی وظیفې ترسره کولې، هغه وخت چې دی په محمدآغه کې په جها دبوخت وء دکمونیستانو هیڅ کوم قطارسلامت نیرشوی نه دی یا له مینځه تللی اویا یې دپام ورځلفات ورکړی دمثال په توګه په کال ۱۳۶۴ کې دده ترقوماندې لاندې دکمونیستانو پرېږدوا کمالاتی قطارعملیات ترسره شول چې د سردزیات تاوان سربیره په سلګونو موټرا وټانکونه یې له مینځه لاړل اونږدې ۱۲۰عرادې سلامت دمجاهدینولس ته ورغلل. دری ورځې وروسته دکمونیستې دولت اوروسانو یوه لویه قوه د برې کې اوو ردګولې لارې محمدآغې ته راغله چې دخدای(ج) په فضل هغه هم له ماتې سره مخامخ شوه.

د ۱۳۶۰ کال دمیزان په میاشت کې دکفارولویه قوه لوګرته راغله چې افرادیې نږدې ۱۲۰۰۰ تنه وو، دوی سیمه محاصره کړه، شهید داکتر په میړانه ورسره وجنګید، بالاخره ددښمن سره په مخامخ مقابله کې شهیدشو. له دې کبله چې دده جامې دیرې فقیرانه وې اودښمن دده نه بل تمور درلود نوترډیرې مودې پوهیدلی نه ووچې داکترولې نامرې شهیدشوی اودې بې نه وء پیژندلی.

ده پخپل ژوندکې په سلګونو وء عملیاتو کې برخه واخیسته چې په اکثروکې یې قوماندنه پخپله په غاړه درلوده. ده تل دښمنانو سیمو اوکابل ولایت دمجاهدینو سره ستړی مرستې کړې دی.

* * *

شهید مولوی عبدالفتاح "عادلی"

دراډمه کاروان شهدای بخون خفتهء ملت مسلمان مابار دیګر یکی ازفرزندان صدیق اسلام باپذیرفتن شهادت ،باخون سرخ خویش صفحه دیګری ازتاریخ انقلاب اسلامی میهن مارارنګین ساخت این مرد براردرمجاهد مولوی عبدالفتاح "عادلی" قوماندان عمومی قرارګاه حضرت امام بخاری (رح) جبهه سیدهارون شهید درولایت کندزبوده که تا آخرین لحظهء حیات مجاهدانه زیست وآګاهانه جام شهادت را بسرکشید:

این روحانی مبارز ۳۹ سال - قبل دریک فامیل متدین ومجاهد درولایت کندزچشم بجهان کشود دراثرتوجه پدربزرګمرش کمرهمت به آموزش علوم دینی بست ونزدعلماء جیدمنطقه زانو زد. درسال ۱۳۴۸ جهت ادامه تحصیل پا بمدرسه عالی تخارستان نهاد بعدازفراغت بحیث استاد درهمان مدرسه پذیرفته شد.

همزمان با ادامه تحصیلات وی فعالیت ها وتظاهرات براردان نهضت اوج می گرفت موصوف فعالانه نقش خویش را بعنوان یک مسلمان آګاه ایفاء می نمود. سال ۱۳۵۰ بودکه افتخارعضویت نهضت پرافتخارا سلامی کشور را کسب نمود.

شهید "عادلی" درتنویراذهان جوانان نقش مثبت وبارزی را درولایت کندزبازی کرد.

با بوقوع پیوستن کودتای ننګین ثورمبارزات شدید زیرزمینی دست زدچنانکه دراثر مبارزه مسلحانه مخفی درشهر کندزدرسال ۱۳۵۹ دستګیرګردیدو به یاری خدای بزرګ اززندان جهنمی دشمن وحشی فرارنمود و بسوی دیارهجرت رهسپارګردید.

درسال ۱۳۶۱ باجمعی اززمندګان اسلام عازم سنګرهای خونین جهاد درولایت کندزګردید.

نامبرده درعملیات فتح ولایت کندزنقش مؤثرتعین کننده را بازی نمودکه هرکزفراموش مردم منطقه نخواهد.

بالاخره این مجاهدآزاده درعملیات شدید جهت فتح دوباره مرکزولایت کندزومیدان هوائی بتاریخ ۲۷ر۱۰ر۱۳۶۷جام شهادت رانوشیدوبه لقاء الله انا لله وانا الیه راجعون

اتل شهید محمدقسیم

شهادت هغه الهی پیرزویه ده چې الله تعالی خپلوبندګانو ته ورپه برخه کوی، دغانی نړی پرمخ بې شمیره انسانان آبادوو،آباد دی اوآبادبه شی خوله دوی نه هر څوک ته دشهادت وروو ،نه دی او نه به شی.

هوا شهیدان دواقعی مومنانو

دهغوحلورو ولوله جملی نه شمیرل کیږی چی په قرآن کریم ئی یا دونه شوی ده اویوه الهی پیرزوینه اوبشری ویاړنه ئی بللای شو. له دغووياړليوموء منانوله جملی نه یو هم زمور اتل ورور محمدقسیم مشهورپه (معلم عبدالرحمن) دی داسلامی نهضت دغه تکړه مبارز دلغمان ولایت د قرغیودولسوالی راندوردکلی اوسیدونکی دمحترم استاد محمدامین زوی دی په ۱۳۴۰هـ ش کال ئی فانی نړی ته سترګی وغړولی په ۱۳۴۷ هـ کال د منورور په منځنی ښوونځی کی شامل شو په ۱۳۵۵ هـ ش کال کی دقرغیو په لیسه کی شامل شوا وپه همدی کال داسلامی نهضت غړیتوب ویاړ ترلاسه کړه په ۱۳۵۸ کال دلیسی دوری له زده کړی فارغ التحصیل شوا وپه همدی کال یی دهجرت مبارک لاوینوه د ۱۳۵۸هـ ش ترپایه ئی دسره رودپه ولسوالی کی د قهرمان شهیدآدم خان په جبهه کی جهاد ته دوام ورکړه په ۱۳۵۹هـ ش کال ئی دلغمان ولایت دامنیز جبهی په جوړولوکی فعاله وند ه. لرله اوپه همدی جبهه کی د مجاهدینودګروپ قوماندان وء په ۱۳۶۱ هـ ش کال دسره رودد ولسوالی په جبهه کی رډزاهدا براهیمی، تر قوماندی لاندی دکابل، جلال آباددلویی لاری دسرتیرومجاهدینو قوماندان وپه ۱۳۶۴هـ ش کال د (معدی) دنا روغی له املاه پاکستان ته دتداوی لپاره راغی اوبیا دلته دحزب اسلامی افغانستان دا طلاعات په ریاست کی دیوفعاله غړی په حیث مقررشوپه ۱۳۶۷ کال دلړم په میاشت کی دلغمان د ولایتی امارت له خوادامنیز د جبهی دمرستیال په حیث وټاکل شو بالاخره دخدای (ج) دلاری نه ستومانیدونکی مجاهدپه ۱۳۶۸هـ ش کال دمین دچاودنی له املاه دکښ په سیمه کی سخت تپی شواوورسته بیادهمدغی شپی په ۱۲ بجو د شهادت پرلوړه مرتبه بریالی شو دخدای (ج) یواوخدای (ج) ته ورتلونکی یو.

انالله وانا الیه راجعون

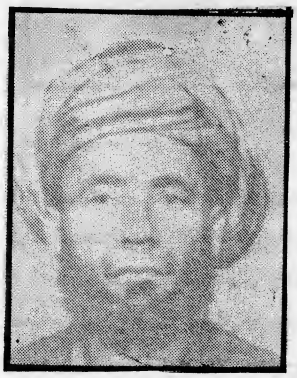

شهیدقومندان سرور:

شهید سرورفرزند طلب باشنده ولسوالی کشم ولایت بدخشان قریه لوچ دریک فامیل خدا پرست و متدین چشم به جهان گشودودرمحیط اسلامی تربیت یافته است باروی کارآمدن رژیم کمونستی وهجوم وحشیانه روسها به خاک مقدس افغانستان شهیدموصوف درپهلوی برادران مجاهد خویش قرارگرفته وقوماندانی یکی ازګروپ های جبهه شهادت رابعهده داشت ومدت مدیدی درسنګرهای داغ جهادعلیه دشمنان اسلام عاشقانه درراه خدا (ج) رزمید.

سرورشهید مرد دلیروشجاع بوده که همیشه همسنګران خودرا به صبر واستقامت توصیه میکرددرمیان مجاهدین محبوبیت خاص داشت بالاخرده بعدازفتح کامل ولسوالی کشم جام شهادت رابسرکشید روحش شادیادش ګرامی باد

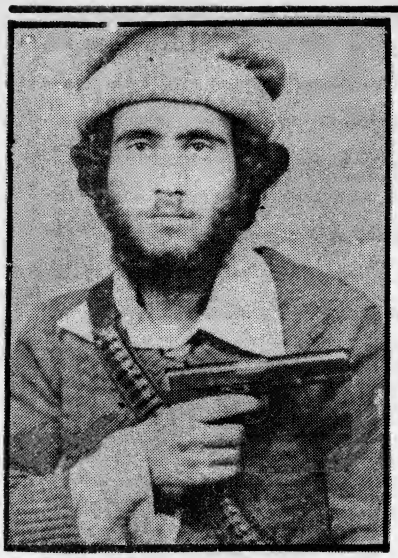

شهید رستم خان..

شهیدرستم خان دملامیرمحمد زوی دسنګرهارولایت درودا تودولسوالی دبرو دکلی اوسیدونکی چی په یودیږ دوسته کورنی کی زیږیدلی ابتدایی زده کړه یی دبروپه ابتدائی ښوونځی کی اوثانوی زده کړه یی تردولسم ټولګی پوری داحداډپه لیسه کی سرته ورسول دغه ورور دحزب اسلامی دسرتیرومجاهدینوڅخه وء او دجهاډپه اوږدوکی یی کامیاب عملیات درودا توپه ولسوالی، هسکه مینه، کهی، سرخرود، مهمنددره، نازیان، چپرهار علاقه داری، لغمان ولایت اوپکتیاکی سرته رسولی بالاخره د ۱۳۶۸ کال داسد دمیاشتی په ۵ مه نیټه دقرغی د پوستی دفتحه کولوورسته ددښمن دمایین دچاودنی پواسطه دشهادت لوړی درجی ته ورسید.

انالله وانا الیه راجعون

د شهیدبلبل جان دشهیدا میرخان روی دوردګوولایت دجغتوولسوالی دغاښی دکلی اوسیدونکی چی په بوه شریفه

کورنی کی زیږبدلی او دکوچنیوالی څخه ئی دقرآنکریم سره زیاته علاقه او محبت درلودکله چی ملحدین قدرت ته ورسیدل نومهرې ورورد پنځم ټولګی زده کونکی و. بالاخره دروسا نودسخت بمبارد یو اسطه د ۱۳۶۰ کال دشوربه ۳۰ مه نیټه دخپل پلارسره یوځای په شهادت ورسید.

انا لله وانا الیه راجعون

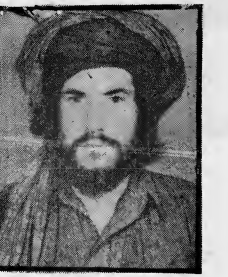

شهیدشیرآقا :

شهیدشیرآقا فرزند محمدعمر دریک فامیل متدین وخدا پرست درولسوالی شکردره ولایت کاپیسا دیده بجهان گشود.

درهنګا میکه روسهای وحشی پسرزمین مردخیز مایورش آوردند این فرزندصالح وطن دست بمبارزه زده ودرسال ۱۳۶۰دست بجهاد مسلحانه زده وتا آخرین لحظه حیات سلاح را برزمین نګذاشت.

بالاخره بروز پنجشنبه ۲۲ سرطان ۱۳۶۸ دریک درګیری شدیدباحکومت مزدوروسی درحالیکه ۲۴ بهاری زندګی را عقب ګذاشته بودبه لقاءالله پیوست.

روحش شاد یادش ګرامی باد

شهیدتوریالی"ناصری"

شهیدتوریالی ناصری فرزند برومندشهیدعبدالحنان درسال ۱۳۴۳ درقریه کتب خیل ولسوالی محمدآغه ولایت لوګر دریک خانواده متدین دیده به جهان گشود.

تعلیم وفراګیری اساسات اسلامی را ازعلمای جید محمل خود فراګرفت.

شهیدتوریالی درسال ۱۳۴۹ - شامل مکتب ابتدائیه کتب ګردید ودرسال ۱۳۵۵ بافراغت ازین مکتب شامل صنف هفتم لیسه محمدآغه ګردید.درجریان تحصیل وی ازجمله ممتازترین شاګردان دربین همقطارانش بودونظربه اخلاق ورویه حمیده که داشت محبوب القلوب همه بود.

توریالی شهیددرصنف نهم بودکه کودتای ننامیمون وسیاه هفت ثور کمونیستها به وقوع پیوست، وی با همان بینش اسلامی که باخود داشت نتوانست این حادثه دردناک تحمل نماید لذا تحصیل را باوجودی که سخت علاقمندادامه آن بودترک گفته ودرسال ۱۳۵۹ به جهاد مسلحانه تحت قیادت فرمانده دلیروفاتح شهید داکتر محمدولی ناصری آغاز کرد.اززمان شروع جهادهیچ عملیاتی نبودکه توریالی شهیددرآن سهمی نداشته باشد. درسال ۱۳۶۱ دریک جنګ که بالای قطاروروسها ومزدورانو آن صورت ګرفت، جراحت برداشته وبلافاصله جهت تداوی به پشاور آورده شدبعدازصحتیاب شدن بازهم وی به جبهه رفت.

درسال ۱۳۶۳ بیست وپنجم ماه اسدروز پنجشنبه بودکه بزرګترین وموفقترین جنګ تن به تن بین مجاهدین وروسها به وقوع پیوست که درین جنګ مجاهدین ما موفق شدتا ۱۲۰ تن ازروسهارا به هلاکت برسانندکه حتی روسها موفق نشدند تا تمام جسدها را انتقال نمایند همچنان غنائم بیشمار دیګری را نیز مجاهدین نصیب شدند.

توریالی شهیددرجنګ تن به تن سهم خیلی فعال داشت.ولی دریغا که مرمی دشمن سینه پرتپش این رزمنده رشیدوهمیشه درسنګرما را شګافت وګلبرګ عمرش را پرپر ساخت وبه درجه رفیع شهادت نایل گردید.

انا لله وانا الیه راجعون

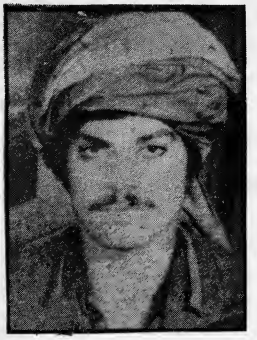

شهیدقیمت خان :

شهیدقیمت خان دامیرشاه زوی دپکتیا ولایت دمیرغیلوا وسیدونکی چی په یوه اسلام پاله دیندار اومذهبی کورنی کی زیږیدلی دحزب اسلامی دسرتیرو مجاهدینو څخه وه قیمت خان دروسا نواوکمونستانو په ضد په زیا توعملیا توکی برخه درلوده د خپل جهاد په اوږدوکی بی زیاته کمونستان دجهنم دا ورخواک کړل دښوا ونیکوا خلاقو

له کښلو یې په سیمه او منطقه کې زیات محبوبیت درلود او خلک ورته په دیر احترام قایل وۀ. بالاخره د ۱۳۶۶ کال دخپل عمر په ۲۳ کلنۍ یې داجل داعی ته لبیک ووایه او دشهادت لوړی درجې ته ورسید خپل تاریخي یادګاریې کورنۍ او ملت ته په زرین لیک پریښود .

روح دې سادا ویاددې تل وی

انا لله وانا الیه راجعون

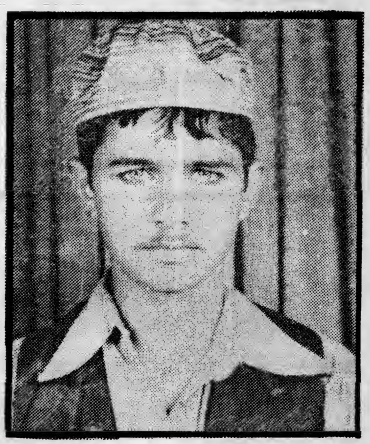

شهید عبیدالله :

شهیدبرا درعبیدالله فرزند غلام حیدردرسال ۱۳۴۱ درقریه سلطانپورسفلی ولسوالی سرخرود ولایت ننګرهار دریک خانواده متدین چشم به جهان ګشود .

هفت سال داشت که پا به مکتب نهاد موصوف متعلم صنف دهم بودکه مزدوران بی آرزم کمونیزم به اریکه قدرت تکیه زدندبلادرنګ سنګرمبارزه با کفروالحاد راانتخاب ودرسال ۱۳۵۸ راهی دیار هجرت ګردید .

شهیدعبیدالله چندین مرتبه به سنګرخون جُهاد رفته ودرجبهه شهیدآدم خان دربسیاریازعملیات ها اشتراک ورزیده بودبالاخره درماه حوت ۱۳۶۷ دریک برخورد رویاروئی با قوای کفرجامشهادت رانوشید وبه کاروان نورشتافت روحش شادیادش ګرامی باد

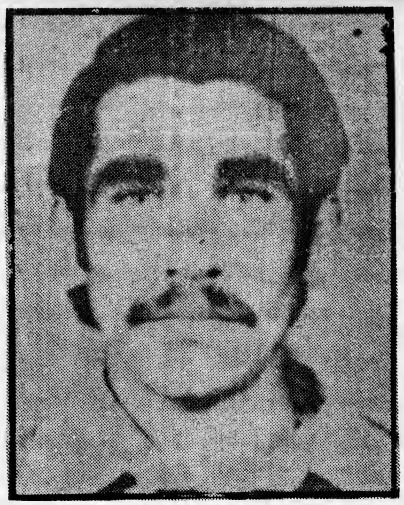

شهید محمدصابر :

شهید محمدصابر مشهورپه عزت الله د ارواح نیا د محمدیوسف زوی دکابل ولایت دسروبی ولسوالی وزبین دکلی په یوه دین پاله کورنۍ کې زیږیدلی ابتدائی زده کړه یې دسروبی په ابتدایی ښوونځی کې اوثانوي زده کړه یې تردولسم ټولګي پورې دخوست په میخانیکی لیسه کې سرته ورسوله خرنګه چې نومورې وروردښه ذهن او استعدادلرونکی وۀ نوهرکال به په خپل ټولګي کې لومړی درجه کامیابیده نومورې وروردا سلامي تحریک سره د ۱۹ کالوپه عمردکمونیزم پرضدجهاد پیل کړ دغه دالله د لاری سپاهي اودنبوی شمع پتنګ په دیروجبهوکې چریکی عملیات ترسره کړی لکه ،کنړ، سرخرود ،تورغرا وپه هڅه منطقه کې یې کامیابی ترلاسه کړیبالاخره په ۱۳۶۰ کال کله چې دمجاهدینووروسره په مشوره کابل ته دچریکی ګروپ دقوماندان په توګه ولیږل شوهلته دروسانوا ودهغوی دګوداګیانوسره له دری ورځې مسلسل جنګ نه وروسته دخپل ګروپ سره یوځای دشهادت لوړی درجې ته ورسید .

انا لله وانا الیه راجعون

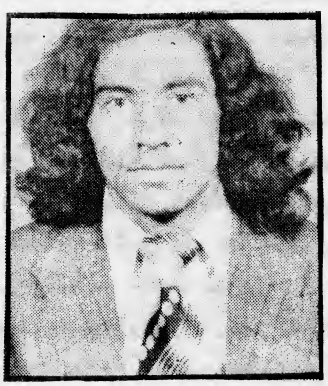

شهیدشیر محمد :

شهیدشیر محمدفرزندتاج محمد ۲۵ سال قبل ازامروزدردودمان فقیرومتدین تاج محمددرقریه اقسملک ولسوالی بلخ دیده بجهان پرآشوب باز نمود، مذکور تا صنف نهم درلیسه شفیق بلخی تحصیلات خویش راادامه دادبعدا درسال ۱۳۶۲ دست بجهاد مسلحانه زده درسنګرهای جهادکارنامه های زیادی ازخویش به یادګار ګذاشت بالاخره بعدازچهارسال جهاد مسلحانه درماه ثور ۱۳۶۶ در قریه اقسملک ولسوالی بلخ طی یک کمین ګیری دولت ملحدبدرجه شهادت نایل ګردید .

انا لله وانا الیه راجعون

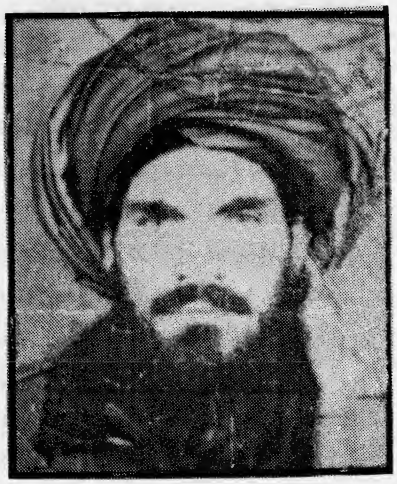

شهیدورور مولاخان :

شهیدورور مولاخان دسیدګی ځوی دپکتیا ولایت دجانی خیلوولسوالی دبلخیلو آیرزن کلی اوسیدونکی اودحزب اسلامی افغانستان وفادارمجاهدوۀ .

دی دحضرت حمزه (رض) دجبهی دعمرفاروق (رض) دقرارګاه یومجاهدوۀ ،دی به تل به سنګرکی دجهاددپاره حاضروۀ ترڅوچی په ۸ ر ۶ ر ۱۳۶۸ نیټه دعملیاتوپه جریان کی دکمونیستانوپرضدتاوده سنګرکی په شهادت ورسید .

انا لله وانا الیه راجعون

شهیدخواجه عبدالحی

شهیدقهرمان خواجه عبدالحی فرزندخواجه محمدایوب درسال۱۳۲۸ دریک خانواده متدین درقریه دهنوولسوالی محمدآغه ولایت لوگردیده به جهان گشودتحصیلات ابتدائی را درمکتب ابتدائیه دهنوبه پایان رسانده بعداً شامل لیسه محمدآغه گردیده وجهت تحصیلات عالی واردد ارالمعلمین عالی کابل گردیده ونظربه ذکاوت سرشار وخدادادی که داشت بدرجه عالی فارغ وبحیث استاد درمکتب ابتدائیه گمران معروف خدمت گردیدوبعداً به لیسه محمدآغه تبدیل وبعدازگذشت زمانی به مکتب متوسطه دهنوتبدیل گردید درهمین اثناء بودکه کودتامنحوس ثورابوقوع پیوست متصل این واقعه ننگین استاد شهیدبا سایر برادران تحریک به قوماندهشهید مجتبی وارد صحنه جهاد علیه کمونستهای مزدورگردیدبعداً دریک نبردرویا روئی که بین سپاهیان اسلام ونوکران گوش بفرمان روس ها درمرکزولایت لوگرصورت پذیرفت برادر مجتبی بدرجه رفیع شهادت نایل آمد وبه مشوره برادران مسئولیت این گروپ را بدوش استاد شهیدخواجه عبدالحی گذاشتند.استاد شهید با متانت وشهامت کامل این مسئولیت ایمانی خویش را پیش میبردو در پهلوی جهاد مسلحانه به تعلیم وتربیه فرزندان آن دیار که مجاهدان آینده کشورا بدنیز همت گماشت وبه ایجاد مدرسه های پرداخت که استادان آن مدرسه ها طوررایگان به تعلیم وتربیه اطفال می پرداختندوعلاوه برآن درجهت اصلاح مفاسد اجتماعی ضد اسلامی نیزسعی وتلاش خستگی ناپذیری می نمودوبه اثرجدوجهد مخلصانه این برادراکثر مفاسد اخلاقی واجتماعی درشرف محو شدن بودواین کاروی آتش کینه وانتقام عیاشان ومفسدان راشعله ورساخت استاد شهیدبا استعداد خدادادی که داشت ازیکطرف وارد ساختن ضربات کوبنده به مزدوران روسی ازجانب دیگرآتش حسودان وبزدلان را برانگیخت وهمیشه درفکرانتقام بودولحظه بلحظه درکمین بودندامامو فق به پروگرام شوم وجنگیزمانه خویش نمی گردیدند.

استاد شهید دراکثرعملیات های عمده قوماندهجنگ را بعهده داشت وسهم فعال میگرفت طورمثال در عملیات ذخیره تیل واقع چهل دختران چهارآسیاب که منجربه هلاکت چندتن ازملحدین وبه غنیمت گرفتن بیست میل سلاح یازده تیره گردید.

عملیات دیگرکه درمنطقه وغجان صورت گرفت ومنجربه سقوط یک فروندطیاره هلیکوپتردشمن گردیدکه ماشین دارچهارمیله آن طورسالم بدست برادران افتادوهمچنان دراثرمین گذاری چندین عراده ماشین محاربوی ووسایط نقلیه ونفربرزرهی دشمن رابصورت کلی منهدم که همه سرنشینان آن نیزرهسپارجهنم ده اندمحبوبیت بی نظیراش در بین مردم واهالی متدین منطقه ازیکطرف ووارد آوردن ضربات محکم بالای دولت مزدورواحت های مزدورآن درمنطقه آتش حسدبین مفسدان برانگیخت و بالاخره درسال ۱۳۶۴ به اشرشب خون ناجوانمردانه جاسوس دولت بگرجه رفیع شهادت نایل آمد انالله وانا الیه راجعون

شهیدصلاح الدین :

شهید خفته بخون ،سربازانقلاب اسلامی صلاح الدین "حکیمی" فرزندمرحوم عبدالحکیم همزمان با فراغتش ازصنف دوازدهم لیسه ابوعثمان تالقانی درولایت تخار،با ذوق مفرط برای ادای فریضهٔ جهاد، دررديف مجاهدین قوماندان دلیروفراموش شده ذبیح الله شهید پیوست .ذبیح الله که بیشتربا عملیات شجیگرانه اش دشمن رادست وپاچه ساخته بود همیشه هدف وآماجگاه تروردشمنان دین ومقاومت می بود .

صلاح الدین شهیدکه هنوزسال جهادیش دورخودرانه پیموده بود، ازطلایه داران صفوف دفاع واز پیشقراولان محاذات جنگ گردید همین وصف تهورآمیزاورا درمدتی کمترازیکسال به کاروان شهدا

پیوند داد .

روح این شهیدوا رواح سایر دلیران موء من که خون گرم خودرا نثار پیروزی دین مقدس اسلام ساخته اند ، شادودرفردوس برین مستقر باد .

شهیدنورمحمد :

شهیدنورمحمد دبهاؤالدین زوی د میدان دنرخ علاقه داری اوسیدونکی چی دحزب اسلامی دسرتیرومجاهدینوڅخه شمیرل کیده دکوچنیوالی څخه دنیکو اخلاقوبیلگه وء اودمجاهدینوترمنځ یی زیات محبوبیت درلود په ۱۳۵۸ کال یی په وسله وال جهاد پیل کړاودخپل جهاد په اوږدوکی یی زیات کمونستان دجهنم داورخوراک کړل په لنده موده کی دکورمو خیلودقطعی قوماندانی وروسپارل شوه اودقوماندانی دنده یی تر په میرانه سرته ورسوله بالاخره د۱۳۶۷ کال دمیزان د میاشتی په ۵ مه نیټه ددښمن سره دیو ی مخامخ جګړی په ترڅ کی یی داجل داعی ته لبیک ووایه اوپه شهادت ورسید .

انا لله وانا الیه راجعون

شهیدخیال محمد :

شهیدخیال محمدفرزندسیدمحمد یکتن ازمجاهدین دلیروباشجاعت جبهه الفاروق ولایت کندزمسکونه ولسوالی امام صاحب که بعد از روی آارآمدن رژیم ملحد در افغانستان دست بجهاد مسلحانه زدودرعملیات زیادی اشتراک نمود . بالاخره دریک برخورد رویاروئی با دشمن زبون بتاریخ ۹ر۱۵ر۱۳۶۸شربت شهادت نوشید .

انا لله وانا الیه راجعون

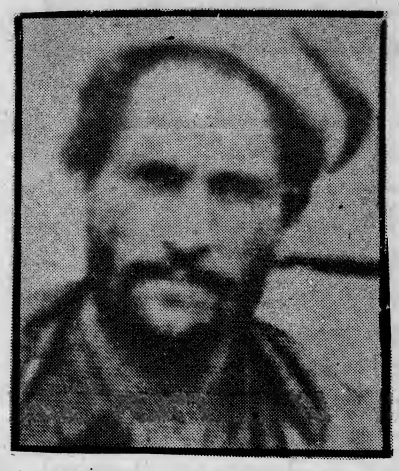

شهید محمدنبی دلعل شاه زوی دکابل ولایت دده سبزولسوالی اوسیدونکی چی په یوه غربیه کورنی کی زیږیدلی د فعالو اوسرتیرومجاهدینوڅخه شمیرل کیدۀ نوموری وروردافغانستان په زیاته کچه ولایاتوکی دجهاد مقدسه دنده ترسره کړی بالاخره ۱۳۶۸ کال داسدمیاشتی په ۲ مه نیټه په شهادت ورسید .

انا لله وانا الیه راجعون

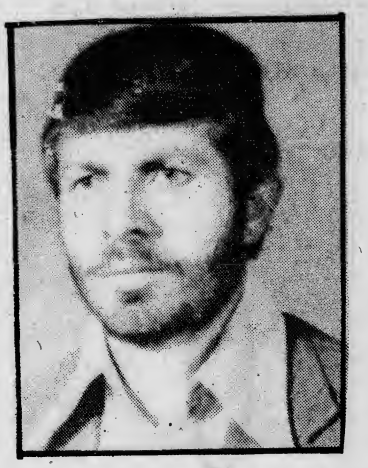

شهیدگلا جان :

شهیدگلاجان فرزندحاجی سلطان جان ازقریه مبرخیل مرکزولایت میدان بوده ،درسال ۱۳۵۶ازلیسه حبیبیه کابل فراغت یافته است . این جوان بابوقوع کودتای ننا میمون شوربه مبارزه مخفی در داخل کابل پرداخت .

وبعدها به سنگرهای گرم جهاد رفت و۲۵ حوت ۱۳۵۹ بودکه از طرف گماشته گان باندمزدور - "خلق وپرچم" بدرجه رفیع شهادت نایل آمد .

روحش شادیادش گرامی باد

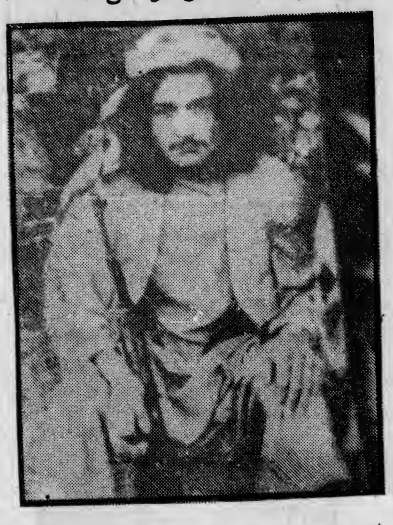

شهیدمحمدجان :

شهیدمحمدجان فرزندمحمدحکیم مسکونه قریه شمرقندیان ولسوالی بلخ ولایت بلخ درسال ۱۳۴۴ دیده بدنیا گشودتعلیمات دینی و ابتدائی را درمحل خویش آموخت بعدازکودتای هفت ثوربه صفوف مجاهدین پیوست مدت چندین سال جهادعملی درچندین برخورد با دشمن وازبین بردن پوسته ها درسال ۱۳۶۵ درماه سنبله به عمر ۲۱ سالگی ازطرف نقاب داران اسلام بدرجه شهادت نایل گردید .

انا لله وانا الیه راجعون

شهیدنوربات خان :

شهیدنوربات خان دبا ربات خان زوی دپکتیا ولایت دځمکنوولسوالیا وسیدونکی دحزب اسلامی دفعالله مجاهدینوڅخه‌وه دځو کاله مسلسل جهاد دڅخه‌وروسته دشهادت ـ لوړی درجی ته‌ورسید.

انا لله‌وانا الیه‌راجعون

شهیدعبدالشکور:

شهیدعبدالشکورفرزندمحمدآصف یکتن ازمجاهدین باشجاعت جبهه الفاروق ولسوالی امام صاحب ولایت کندز که درسال ۱۳۴۱درنیک خانواده متدین ودین دوست چشم بجهان گشودوبعدازروی کار آمدن رژیم ملحدکمونیستی دست بجهادمسلحانه زدتابالاخره به تاریخ ۱۳۶۸ دربرج سرطان دریک برخوردرویا روئی با دشمن زبون جام شهادت را به‌سرکشید روحش شادیادش گرامی باد

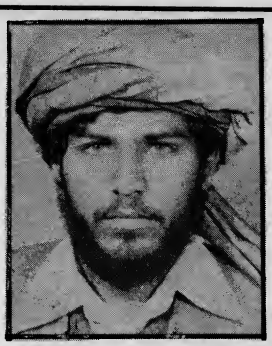

شهیدتورملتان :

شهیدتورملتان دشهیدسیداجان زوی دسنگرها رولایت دنا درکوټ اوسیدونکی ابتدائی زده‌کړه‌ بی دنا درکوټ پـــه ټیوونځی کی ترسره‌کړه اوتانوی زده‌کړه بی تردولسم ټولگی پوری دزراعت پـه لیسه‌کی ترسره‌کړه‌کله‌چی تره‌کی‌ملحـد په‌افغانستان کی قدرت ته‌ورسید تـور- ملتان دخپل کورسره‌مجاهرتوکله‌چـی دمجاهدینوکاروان سنگرها رولایت تـه وخوځیده‌نودغه‌ورورهم‌ورسره‌ملگری شـو اودشهیدنا درخان په‌جبهه‌کی بی په‌عملی جهاد دلس پوری کردڅوکاله مسلسل جهـاد څخه وروسته بیا پیښورته‌ورغی اوداتحاد اسلامی په‌حربی ټیوونځی‌کی‌داخل‌شوددوکاله زدکړی وروسته بی بیا په‌وسله‌وال جهاد لاس پوری کراودخپل جهاد په‌اوډودکی بی زیات‌کامیاب عملیات‌سرته رسولی وه بالاخره د۱۳۶۸کال دامددمیاشتی په ۲۰ مه نښته دکابل جلال آباددلـوی لاری دښمنولواوڅوبوستودفتحه‌کولـو وروسته په‌پریښمین تنگی کی بـی داجل داچی ته‌لبیک ووایه‌اوبه‌شهادت ورسید.

انا لله‌وانا الیه‌راجعـــون

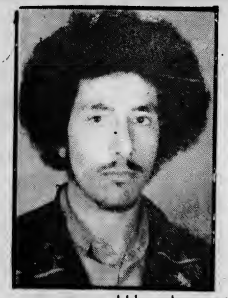

شهیدعنایت الله :

شهیدعنایت الله فرزنـــد فیض محمد یکتن ازمجاهدین بـا شجاعت جبهه‌الفاروق ولایت کندز مسکونه‌ولسوالی امام صاحب‌کـه دریک خانواده‌ٔ متدین ودیـــن دوست چشم بجهان گشود.

وی بعدازروی کارآمدن رژیـــم ملحدخلق دست بجهادمسلحانه زد ودرعملیات زیادی اشتراک نمود تا بالاخره دریک برخوردرویا روئـی با دشمن سفاک جام شهادت را بـه ســرکشید.

انا لله‌وانا الیه‌راجعـــون

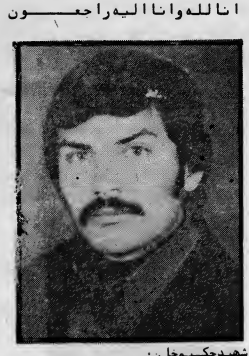

شهیدحکیم‌خان:

شهیدحکیم‌خان دنظرمحمدزوی دپکتیا ولایت دځځی اربوب‌ولسوالی اوسیدونکی چی په‌بوه دیندار اومذهبی کورنی کی زیږیدلی دنیکوخلاقوخاوندوه په‌زیاتو عملیاتوکی یی برخه‌درلوده،بالاخره‌په ۱۳۶۳ کال دښوی جگړی په‌ترڅ کی په شهادت ورسید.

انا لله‌وانا الیه‌راجعـــون

شهید انجنیر محمدجاوید :

شهید انجنیر محمدجاوید مدیر معراج محمدزوی چه په ۱۳۳۹ کال کی دوردګو ولایت دسیدآباد دولسوالی دشیخ آباد دمشتی خیلو په کلی کی په یوه دیندار اومسلمان پاله کورنی کی زیږیدلی لومړنی تحصیلات ئی دمیرویس نیکه په ښوونځی کی سرته رسول اوورو سته په ۱۳۵۸ کال کی دجیبی دلیسی څخه فارغ اودکابل د انجنیری په پوهنځی کی شامل شو اوپه ۱۳۶۳ کال کی دنوموړی پوهنځی څخه فارغ اودکابل په ښاروکی ئی دماموریت په صفت دندې اشغال کړه نوموړی شهید د ماموریت په دوره کی دمسلمانانو سره له هیڅ ډول خدمت څخه ځان نه غړاوه اود مجاهدینو له دستورسره ئی سم خپل فعالیت کاوه او په همدی دوره کی هم دملحدینو ترسخت مراقبت لاندی خپلکا رکاوه اوپه ۱۳۶۴ کال کی ئی دکفرا والحاد پرخلاف وسله وال جهاد پیل کړاوخپله اسلامی وظیفه ئی په ډیره نیت اوپوره صداقت سره سرته رسوله نیمه خواه اوآرمان جن شهید دډیرونیکوا خلاقواوسیی تقوی څښتن وه خوبالاخره د ۱۳۶۵ کال دجوزا لپه میاشت کی دشیخ آباد دسیمی دمجاهدینو پرسنګرونوا ولاروکی دروسانوا ودهغه د مزدورانودمین کاری له املې نوموړي شهیدورور ـــــ

دروژی دمبارکی میاشتی په شلمه (۲۰) او دجوزا دمیاشتی په اووه (۷) نیټه دشهیدانودکاروان سره یوځای شو .

انا لله وانا الیه راجعون

شهید محمدطاهر :

شهید محمدطاهر د محمدظاهر زوی دننګرهار ولایت ددرې نور علاقه داری اوسیدونکی چې په یوه اسلام دوسته کورنی کې زیږیدلی نوموړی ورور دکلک اوتینګ ایمان خاوند اسلامی انقلاب دفعالو مجاهدینو څخه ودخپل ژوند تروروستی سلګی پورې نه په میرانه وجنګیدبالاخره پخپله هم د ۱۳۶۷ کال ددلوی په ۱۷ مه نیټه د عبدالخیلو په سیمه کی دکمونیستانو سره په یوه مخامخ جګړی کې په شهادت ورسید .

انا لله وانا الیه راجعون

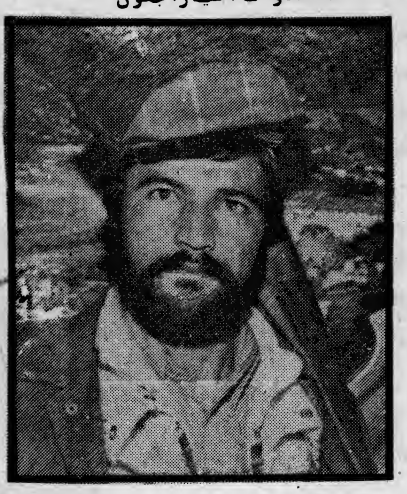

شهید نیک محمد :

شهید نیک محمد فرزند ګل احمد ساکن دهکلاې کورت سفلی مربوط ولایت هرات درهڅدهم میزان ۱۳۶۷ درهنګامه نبرد با متجاوزین روسی درمحلې رباط خلعت شهادت به تن کرد .

روحش شاد وراهش مستدام باد .

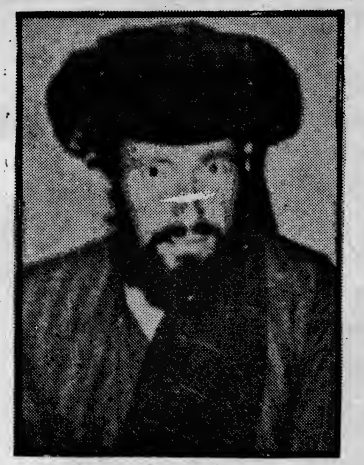

شهید عبدالمنان :

شهید عبدالمنان پسرحاجی محمد عظیم درسال ۱۳۳۸ درقریې قره تپې علاقه داری درقدپا به جهان نهاد .

تحصیلات ابتدایی را درزادګاه خویش مراګرفته ودوره های ثانوی ولیسه را درولسوالی ینګی قلعه تا سال ۱۳۵۷ به انجام رسانید . آغازکار این شهید بصفت معلم با دورې سیاه رژیم خلق مطابق بود . بناء" با ایمانی قوی بصفوف مجاهدین پیوسته ، ۲ سال تمام مردانه واربمقابلې دشمن پرداخت . تاآنکه دریک معرکه مصاف باکفار متجاوز بتاریخ ۱۳ر۱۱ر۱۳۶۷ همراه با چهارتن دیګربه جمع شهیدان پیوستند .

اسامی آن شهدا چنین است :

۱ - عبدالرسول قوماندان جبهه الفجر ازخواجه بهاوالدین ینګی قلعه .

۲ - قطب الدین قوماندان جبهه الفجر ازقره تپه درقد .

۳ - محمدیوسف قوماندان جبهه الفجر ازخواجه بهاوالدین ینګی قلعه .

۴ - محمدنادرشهید برادرمرحوم عبدالمنان

انا لله وانا الیه راجعون

با پاکستان آنها را به دوختن لب های شان مجبورساخته ،ولی بقول بعضی ازرهبران مجاهدین " اکنون توقع حمایت قاطع یا پشتیبانی مجاهدین ازحکومت پاکستان به شدت کم شده می رود."

۵ ـ جای تعجب اینست که اکنون هیچ کارمندیا افسردولتی دررابطه با معضله افغانستان وجود ندارد تا طلا حیت این را داشته باشدکه رهبران مجاهدین را با هم متحدنگهداشته وآنها را وادارسازند تا یکجا با هم پلان واحدومشترکی را بسازند .

بعضی ازحلقه ها به این باوررسیده اندکه این همه نتیجه این فشارامریکا است که می خواهدبا کمک مستقیم به قوماندانان جبهات خواهش شدیدمتشنج ساختن اوضاع راپیش نظرافزایش دهد .

ج : سیاست ایران :

درپس منظرقضیه افغانستان تغیروتبدیل سیاست ایران کاملا" نمایان است !! کجاآن ایرانی که مذاکرات ژینورا به سبب شرکت رژیم کابل وموجود نبودن مجاهدین درآن مجهول وبی معنی می خواند وپاکستان را مشورهٔ اختیارنمودن موقف هرچه جدی ترمی داد، وکجا این ایرانی که حتی ازمذاکره با رژیم مزدورکابل هم بحیث یک رژیم مضایقه ندارد! " بدل می نمایدآسمان رنگ خودرا ازشکلی به شکلی " !!!

ه : رابطه حکومت ایران با اتحادهشت گانه (مقیم ایران) درمقایسه با اتحاد هفت گانه (مقیم پشاور) واکنون با حکومت عبوری چندمراتب قوی تروبهتربه نظرمی رسد.وهمزمان با آن دلچسپی ایران در قضیه افغانستان نیز !!

تبدیلی سیاست ایران راجع به قضیه افغانستان در"فبروری" سال گذشته عیسوی ظهورکرد،هنگامیکه حکومت ایران حین جلسات شورای مشورتی منعقدهٔ مدینه الحجاج راولپندی ،بردادن سهم بارزبر ۲۵ فیصد به اتحادهشت گانه اصرارداشت .

ولی دوگروپ مستقل شیعه ها یعنی حرکت اسلامی مربوط آیت الله محسنی ومجموعه دیگر (۵) گروپ شیعه (شورای اتفاق) که با وجودتهدیدوفشارزیادحکومت ایران بصورت مستقل درشورای مشورتی اشتراک داشتند .

* * (قابل یادآوریست که نویسندهٔ مضمون دراین قسمت دچاراشتباهی شده چه درجلسات شورای ـ مشورتی تنها (شورای اتفاق اسلامی)که ازپنج گروه شیعه تشکیل شده شرکت نمودندولی حرکت اسلامی برهبری آیت الله محسنی درآن شورا اشتراک نداشت ." مترجم ")

این گروه با وجودنمایندگی ازقسمت بزرگ اهل تشیع جای اتحادهشت گانه رادرشورای مشورتی پرکرده نتوانست . اتحادیکه بعدازناکامی مذاکراتش با اتحادهفت گانه دراسلام آباد عین همان روزی جهت مذاکرات با نجیب به کابل رسیدندکه تشکیل یک حکومت موقت توسط مجاهدین اعلام می گردید .

حلقات مطلع بخاطردارندکه هنگام مذاکرات بین اتحادهفت گانه وهشت گانه سفیرآنوقت ایران مقیم اسلام آباد رهبران اتحادهفت گانه راتنبیه نموده بودکه اگراین اتحاد،شیعه گان را طوردلخواه آنها سهم ندهند ،آنگاه شیعه ها (اتحادهشت گانه) علیه آنها سلاح خواهندبرداشت .

ولی بعدازعکس العمل شدیدرهبران مجاهدین سفیرمذکورمجبورشدتا آن سخن خودرا پس گیرد،و روز آینده آن معاون صدراعظم ایران به اسلام آباد آمد .

حلقات باخبراین راهم می دانندکه مولانا محمدیونس خالص یکتن ازرهبران مجاهدین درقسمت تقسیم "شیعه وسنی " درحکومت پیشنهادکرده بودکه :" اگرحکومت ایران سنی های موجوددرآنجا را براساس تقسیمات قومی درحکومت خودسهم دهد، آنگاه درحکومت موقت مجاهدین هم سهولت مدنظر گرفتن این اصول بوجودخواهدآمد." بعدا" چنین هم شدکه هنگام مطرح شدن این موضوع دراجلاس شورای مشورتی کوچی های شامل درشورانیزمطالبه کردندکه اگرچنین چیزی عملی می گردد،پس به آنها نیزمطابق نفوس آنهاسهم داده شود، که نسبت به نفوس شیعه ها چندمراتب بیشتراست .

اجلاس های شورای مشورتی اولین موقعی بودکه تبدیلی های شمایان درموقف ایران راجع به

شهیدالله خان :

شهیدالله خان دشهیدجرنیل زوی د لعمان ولایت دماشه خیلودکلی اوسیدونکی چی په یوه غریبه دینداره اومذهبی کورنی کی زیږیدلی په سیمه اومنطقه کی یی په نیک نوم سره شهرت درلودا و د سورکمردجبهی دفعالواوسرتیرومجاهدینو څخه شمیرل کیده دغه ورور دروسانو په مدیه زیاتوعملیا توکی برخه اخستی وه اوهغوی ته یی دسراومال زیات تاوانو - نه اړولی وٴ سالاخره د ۱۳۶۷ کال دسرطان په ۱۵ مه نیټه دکمونستانو سره دشهیدانو په سیمه کی دخپل عمر په ۲۵ کلنی یی داجل داعی ته لبیک ووایه اوپه شهادت ورسید .

انا لله وانا الیه راجعون .

- شهیدروزالدین :

شهیدروزالدین دتاج الدین زوی د کامل ولایت دده سبزولسوالی اوسیدونکی چی په یوه مذهبی کورنی زیږیدلی د فعالواوسرتیرومجاهدینوڅخه شمیرل کیده سالاخره ددری کاله مسلسل جهاد څخه وروسته د ۱۳۶۴ کال دسنبلی په میاشت کی دکابل دپلچرخی په سیمه کی ددښمن سره په یوه مخامخ جګړه کی یی شهادت ورسید .

انا لله وانا الیه راجعون

شهیدنورعلم :

شهیدنورعلم فرزندمولوی میرسبحان مسکونه ولسوالی امام صاحب ولایت کندز که دریک خانواده متدین وخدا پرست چشم بجهان کشود . تحصیلات ابتدائی خویش را تا صنف (۶) درمکتب ابتدائی همانجا به پایان رسانید و وباوقوع کودتای ننګین ۷ ثور برادرموصوف دست بجهاد مسلحانه زده ودوشادوش برادران همسنګر خوددرجبهات داغ ولسوالی امام صاحب می رزمید بالاخره دریک برخوردرویا - روئی بتاریخ ۱۹ر۱۲ر۱۳۶۵ بعدازسقوط دادن یک فروندهلیکوپتردشمن زبون جام شهادت نوشید .

انا لله وانا الیه راجعون

PROPERTY OF ACKU

آریانا آفسٹ پرنٹرز

SHAFAQ
شفق

باید مطمئن لاروللتوو

خرم

په دی وروستی لسیزه کی په نړیواله سطحه او په سیاسی برخه کی غربی دیموکراسی او (آزادی) دپام وړ پرمختگونه کړی. غربی سیستم (لیبرالیزم او آزادی) د فرانسی د انقلاب سره را مینځته شو، که څه هم چی په لومړیو مرحلو کی یی د ډیر ډیر بار اطلاقیت د بندونو څخه دخلاصون پیام درلود، خو د یرژر پخپله د آزادی ترنامه لاندی دخلکو د مریی کولو وسیلـه او د استعماری امپراطوریو د جوړولو پشتوانه وگرځید.

غرب په واضح ډول دکومی مشخص ایډیولوژی پیروی نه کوی صرف څوکلی اصول دی چی دهغوپر اساس دسیستم ودان شوی او هغه عبارت دی له :

۱ ـ فردی آزادی .
۲ ـ تولنیزه آزادی.
۳ ـ اقتصادی آزادی .
۴ ـ سیاسی آزادی .

دغی اصولونه هریو پخپل واردیږ بحث ځای لری او لکه څنگه یی چی دنامه نه ښکاریږی هغومره د آزادی ضامن نه دی خو دلته زمور خبری دیلی برخی په هکله دی .

داچی په دی وروستیو کلونوکی دغربی نظام بریالیتوبونه په نظرلگی او غرب یی هم په دیرشدت سره تبلیغوی او په دیر غرور سره د "دیموکراسی" دکامیابی په هکله خبری کوی دا دی نظام دسم منطق ثمره نه ،بلکه نورعوامل لری لومړی دکمونیستی نظام، ـ ایډیولوژیکه ،سیاسی،نظامی او بالاخره کاملـه ماتی .

کمونیستی نظام چی دمارکسیزم پربنسټ جوړشوی وه له دی کبلـه چی یو غیرفطری او غیرعملی نظام وه نه یواځی یی دملتونوستونگی حل نه کړی بلکه دخپل دغه یـاد شوی خاصیت پراساس یی نورنوی نوی پرابلمونه خلق او ایجاد کړل تردی حدپورې چی دټولنو دژوند څرخ یی دریدلو ته نږدی کړ. د اشتراکی کروندا وکلخوزوا وسفخوزونوناکامو تجربو دکمونیستی هیوادونوزاعت له یښو وغورځولو او په صنعتی برخه کی درقابت او ابتکار نشتوالی دهرډول پرمختگ او انکشاف لاره بنده کړه ، پـه کمونیستی نظام چی څومره وخت تیریدلو نه یواځی "کمونیستی وجدان " مینځته رانغی بلکه په دی هیوادونوکی دغلی اوقاچاق ستری او پراخی شبکی جوړی شوی،

خوهغه شی چی ددی نظام مرگ یـی حتمی کړ ، هغه په افغانستان کی دروسانو پوځی،اخلاقی او سیاسی ماتـه وه .

دوهم په نړی کی داسلامی غورځنگونو دپورې کامیابی ځندیدل

مسئله افغانستان درآن رونما میگردید.

۲ ـ بعداز تشکیل حکومت موقت مجاهدین یک هیئاتی از حکومت جهت مذاکره با رهبران ایران به آنجا رفت واز حکومت ایران خواست تا درمعاملات افغانستان از تقسیمات شیعه وسنی بپرهیزد که درآن امکان زیادشدن مشکلات مجاهدین ومستحکم شدن رژیم نجیب متصوراست

۳ـ دراین اواخر از جانب حکومت ایران تجویزکنفرانس منطقوی راجع به مسئله افغانستان گرفته شده که قبل ازآن از جانب روسیه پیش کش گردیده بود، مطابق این پلان پاکستان ،روسیه ،مجاهدین و رژیم نجیب دراین کنفرانس اشتراک دارندوبرای مسئله افغانستان راه حلی را تلاش می نمایند.

این پلان نزدافغانها به این تاءثر دلالت می کندکه گویا حق فیصله آینده افغانستان ازمردم افغانستان نبوده بلکه قدرت های خارجی این حق را دارا می باشند، واینکه افغانها استعداد حـل نمـودن معاملات خودرا ندارند !!!

عده دیگری ازمبصرین براین عقیده اندکه ازاین پلان اندیشه زیان رسیدن به تشخص اسلامی مسئله افغانستان می رود، زیرادراین پلان جهان اسلامی که پشت وپناه ومددگارمجاهدین بودغیـر متعلـق باین مسئله دانسته شده وبه این ترتیب به این معامله محض رنگ یک نزاع سیکولریستی(غیر اسلامی) منطقه یی داده می شـود .

پایان

او په دی لارکی ددا سی ستونځو پیدا کیدل ووچی حتی دخلکو پربا ورونو یی منفی اغیزه وکړه (چی موږ ته دهر غورځنګ تجربی ډیری مهمی دی اوله هرڅیوی نه باید په پوره اندازه گته واخلو) .

له اوله داسی منل شوی ووچی په نړی کی دوه سترقوتونه او دو ه حاکم سیستمونه وجود لری چی یویی شرق (کمونیستی بلاک) او بل یی غرب (آزادجهان) دی .کوچنی هیوادونه دی ته مجبوردی چی یا دشرق او یا دغرب په پله پښه کیږدی که څه هم چی "دریمی نړی هیوادونه او دنا پیلی هیوادونو "نظریه د جمال عبدالناصر ، نهرو ... له خوا وړاندی شوه ،اوله هغی نه هدف دیو دریم قوت تثبیت کول وو ، خو دا " تز " ددریمی،مستقلی او واقعا" آزادی ایډیالوژی دپشتوا نی دنه لرلو په وجه عملا" له ماتی سره مخامخ شو .

همدا وختونه ووچی داسلامی حکومت ،اسلامی انقلاب او داسلامی ایډیالوژی پربنا جوړشوی نظام غږ په پراخه پیمانه اوچت شو ،دنړی ترلیری لیری ځایونو پوری ورسید او دپام وړقوت یی ترلاسه کړ .

ددی نظریی ایډیالوګانو نوی او منطقی نظریی وړاندی کړی او دوروسته پاتی او اسلامی هیوادونو زیاتره ځوانان یی په دی قانع کړل چی اسلام دنجات یوا ځینی لارده . داسلامی حرکتونو د قوی کیدلو په جریان کی په ایران کی اسلامی انقلاب کامیابی ته ورسید ، دی انقلاب "پان اسلامیزم" غوښتونکو په زړونوکی امیدونه راوپارول او په دی تمه شول چی نور به دخپلو فعالیتونو دپاره واحد مرکز ولری .

خو دیرژر داستعمار دسیسو او دایران دانقلاب دمشرتابه غلطیو دا امیدونه په یأس بدل کړل .

غربی استعمار هم ددی موقع نه په گته اخیستلو سره دایران ستونځی او اشتباهات داسلام ستونځی وښودلی او داهڅه یی وکړه چی اسلام دسوکاله ، متوازن او عادلانه نظام دجورولونه عاجز معرفی کری .

اوس چی شوروی اودختیځی اروپا زیاتره هیوادونه دکمونیزم نه مخ اړوی ددوی رجوع دغربی دیموکراسی اولیبرالیزم په لوړه ،که څه هم چی داسلام په نامه جوړشوی حکومت یعنی ایران مشر آیت الله خمینی گورباچوف ته د اسلام دعوت ورکوی خوځنګه کیدای شی دا دعوت موثر واقع شی، چی ایران په خپل مینځ کی له ستونځو اوکشمکشونو سره لاس او گریوان دی، دامام دقایمقامی نه آیت الله منتظری لیری کوی او بالاخره داسی یوشخص چی مرجع هم نه دی دآیت الله خمینی پرځای جلوس کوی اوپه دی توګه دولایت فقیه" نظریه له بیخه ردکوی اوله بلی خوا ایران دخپلی لویی غوښتنی پراساس دنورو مسلمانانو ملاتر ورځ په ورځ له لاسه ورکوی، ځکه دا نوی"شوونیزم"په لبنان ، دافغانستان هزاره جات اونور و سیموکی داخ ودبونو اسباب برابر وی .

غرب غواړی ایډیالوژی گانی بی اعتباره کړی (مارکسیزم)هغه ابتره اوضعیفه ایډیالوژی وه چی ددیری کمی مودی په اوږدوکی له پښو وغورځیده اوپوره منطقی شکست یی وخوړ ، اواوس یواځی اسلام دی چی دغربی استعمار چیانو دحملو هدف کرځندلی ، دوی غواړی اسلامی حرکتونه په وچه دیپلماتیکه حلقه کی بندول اوپه هغوی باندی دبیروکراتیک نظام حاکم کول هغه طریقی دی چی غرب دمسلمانانو دضعیف کولو دپاره ورته ډیره تمه لری. هرهغه اسلامی انقلابی حرکت چی دسیاسی قدرت ترلاسه کول خپل لومړی هدف وگرځوی اوددی هدف ترلاسه کول دهری ممکنی لاری نه جایزوبولی اوپه دی ځان قانع کړی چی دپوره قدرت دترلاسه کولو وروسته به کاملا" په اسلام باندی عمل کوی دخپل مرګ مقدمی پخپله برابر وی .

هیڅکله په شخصی هڅو ،سیاسی چل ولونو یوفکری حرکت کامیابی ته نه دی رسیدلی ،غربی استعمار لکه څنګه چی په اقتصادی برخه کی انحصارات لری په سیاسی برخه کی هم دلویو انحصاراتو څخه تن دی، د شخصیتونو ترور ،دکودتایی نظامونو حاکم کول .... داسی طریقی دی چی غرب دهغوپه وسیله آزادی — بښوونکی حرکتونه خنثی کوی،کله چی یوتحریک دخپلی مبارزی په جریان کی لوړ ارزښتونه او تاریخی ځلی، هغه ځلی چی په تاریخ کی او دملتونو په ژوندکی دلارښوونی وظیفه اجراکوی نه وی ایجادکړی داستعمار په یوی ضربی سره له مینځه ځی، اوشاته یوه بیروکراته ډله پریږدی چی دسیاسی حالاتو په بدلیدوسره خپله تګلاره بدلوی اوداسی یوملت تری پاتی کیږی چی دژوندانه په دښته کی یی خپله لار نه وی مونډلی .

داستعمار سره دمقابلې ترټولو مطمئنه لار دارزښتونو اودلارښوونی دځلو ایجادول دی چی دکربلا د حماسی په شان په تاریخ کی له وړانډه وبریښی اوداسی هوښیارا و آگاه ملت روزل دی چی دخپلی ایډیولوژی په چوکاټ کی دژوند په هره برخه کی په خپل تکلیف پوه وی اوخپله موضع ورته روښانه وی.

SHAFAQ
شفق

محمد رسول الله
والذين معه اشداء على الكفار رحماء بينهم